

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας

Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

με θέμα:

**Έρευνα χρηστών στη:
«Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας»**

από τη σπουδάστρια:

Κωνσταντίνα Σολωμού

Θεσσαλονίκη 2014

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας

Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

με θέμα:

**Έρευνα χρηστών στη:
«Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας»**

από τη σπουδάστρια:

Κωνσταντίνα Σολωμού

Υπό την εποπτεία της

κ. Στέλλας Κορομπίλη

Θεσσαλονίκη 2014

Περίληψη

Αναντίρρητα, οι βιβλιοθήκες αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της κοινωνίας μας από την προ Χριστού ακόμα εποχή, ενώ κυριότερος στόχος τους είναι η διαφύλαξη της γνώσης αλλά και το πέρασμά της στις επόμενες γενιές. Σκοπός της συγκεκριμένης βιβλιογραφικής ανασκόπησης είναι η καταγραφή των απόψεων αναφορικά με την Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας.

Για τις ανάγκες της έρευνας χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της προσωπικής συνέντευξης με την χρήση ερωτηματολογίων, ενώ το δείγμα μας αποτέλεσαν 196 χρήστες της βιβλιοθήκης. Μέσω της παρούσας έρευνας οι χρήστες είχαν την δυνατότητα να εκφράσουν την άποψη τους σε ζητήματα λειτουργίας, και επάρκειας υλικού ενώ σημαντικό μέρος του ερωτηματολογίου ήταν και η καταγραφή των επιθυμιών τους. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων έγινε με την χρήση του στατιστικού προγράμματος SPSS ενώ η παρουσίαση τους γίνεται με την βοήθεια γραφημάτων. Βέβαια εκτός από τα αποτελέσματα της έρευνας, στην εργασία γίνεται αναφορά στον θεσμό της βιβλιοθήκης γενικά αλλά και φυσικά η παρουσίαση της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καβάλας.

Τα αποτελέσματα της έρευνας μας έδειξαν ότι οι χρήστες δεν είναι ιδιαίτερα ευχαριστημένοι από τις προσφερόμενες υπηρεσίες καθώς από τον τρόπο λειτουργίας της βιβλιοθήκης. Στο τέλος της πτυχιακής αναφέρονται μερικές από τις προτάσεις των χρηστών αναφορικά με την καλύτερη λειτουργία αλλά και ανάπτυξη της βιβλιοθήκης που ελπίζουμε να ληφθούν υπόψη των αρμοδίων της βιβλιοθήκης με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση της.

Λέξεις κλειδιά: Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας, έρευνα χρηστών, διερεύνηση απόψεων, βιβλιοθήκη, ερωτηματολόγιο

Ευχαριστίες

Ολοκληρώνοντας την πτυχιακή μου εργασία δε θα παρέλειπα να ευχαριστήσω τα πιο βασικά άτομα που συντέλεσαν στην εκπόνηση και ολοκλήρωσή της.

Αρχικά θα ήθελα να ευχαριστήσω την επόπτρια καθηγήτρια μου, κυρία Στέλλα Κορομπίλη για την καθοδήγηση αλλά και για την σημαντική βοήθεια που μου έδωσε, για όλες τις απορίες που μου έλυσε και την υπομονή της. Έπειτα θα ήθελα να ευχαριστήσω το αξιόλογο προσωπικό της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καβάλας και ειδικά την προϊσταμένη, κυρία Άννα Σοφιανού, η οποία αρχικά μου έδωσε την άδεια να συνυπάρχω μαζί τους μέσα στη βιβλιοθήκη κατά τη διάρκεια της έρευνας και μου έδωσε όλα τα στοιχεία εκείνα που χρειάστηκαν για τη διεξαγωγή της έρευνάς μου. Τέλος δε θα μπορούσα να μην ευχαριστήσω την οικογένειά μου και τα φιλικά μου πρόσωπα που βοήθησαν με την υποστήριξή τους και τέλος όλους εκείνους που συμμετείχαν στην έρευνα και βοήθησαν και αυτοί σε όλη αυτή τη προσπάθεια.

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	3
Ευχαριστίες.....	4
Περιεχόμενα.....	5
Πίνακας Εικόνων	7
Κατάλογος Πινάκων	8
Πίνακας Γραφημάτων	9
Εισαγωγή.....	11
1. Βιβλιογραφική Ανασκόπηση.....	13
1.1 Σύντομη ιστορική αναδρομή βιβλιοθηκών.....	13
1.2 Είδη Βιβλιοθηκών.....	15
1.2.1 Δημοτικές βιβλιοθήκες.....	16
1.3 Έρευνες χρηστών σε Δημοτικές Βιβλιοθήκες και βιβλιοθήκες του εξωτερικού.....	18
2. Παρουσίαση της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καβάλας.....	27
2.1 Ιστορία της Καβάλας	27
2.2 Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας.....	30
2.2.1 Η τοποθεσία της.....	31
2.2.2 Εσωτερικός χώρος της Βιβλιοθήκης.....	32
2.2.3 Προσωπικό της Βιβλιοθήκης.....	33
2.2.4 Κοινό της Βιβλιοθήκης	33
2.2.5 Συλλογή της Βιβλιοθήκης.....	33
2.2.6 Εξοπλισμός της Βιβλιοθήκης.....	34
2.2.7 Υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης.....	35
2.2.8 Ωράριο Βιβλιοθήκης.....	36
2.2.9 Εκδηλώσεις Βιβλιοθήκης.....	36

2.2.10 Προβλήματα που αντιμετωπίζει η Βιβλιοθήκη.....	37
3. Μεθοδολογία έρευνας.....	39
3.1 Είδη ερευνών.....	40
3.2 Βασικές αρχές έρευνας - Στάδια προετοιμασίας έρευνας.....	40
3.3 Μέθοδοι συλλογής στοιχείων.....	41
3.4 Μέθοδοι διεξαγωγής ερευνών.....	42
3.4.1 Μέθοδοι διεξαγωγής δειγματοληψίας.....	43
3.5 Ερωτηματολόγιο.....	44
3.5.1 Απαιτήσεις ερωτηματολογίου.....	44
3.5.2 Τύποι ερωτήσεων.....	46
3.5.3 Μέθοδοι συμπλήρωσης ερωτηματολογίου.....	47
4. Διεξαγωγή έρευνας αναφορικά με την γνώμη των χρηστών της Δημοτική βιβλιοθήκη Καβάλας το έτος 2014.....	49
4.1 Είδος έρευνας και μέθοδος συλλογής στοιχείων.....	50
4.2 Κατασκευή ερωτηματολογίου.....	51
4.2.1 Τύποι ερωτήσεων που χρησιμοποιήθηκαν στο συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο.....	51
5. Παράθεση των αποτελεσμάτων της έρευνας.....	55
5.1 Χαρακτηριστικά του δείγματος.....	55
5.2 Ανάλυση Απαντήσεων.....	58
6.Συμπεράσματα- Προτάσεις.....	82
Βιβλιογραφία.....	86
Παράρτημα.....	890

Πίνακας Εικόνων

Εικόνα 2.1.1 Η πόλη της Καβάλας.....	29
Εικόνα 2.1.2 Οι καμάρες.....	29
Εικόνα 2.2.1.3 Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας.....	31
Εικόνα 2.2.2. 4. Εσωτερικός χώρος, δανειστικό τμήμα	32

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 5.2.1: Κύριοι λόγοι επίσκεψης της βιβλιοθήκης.....	58
Πίνακας 5.2.2: Θεματικές κατηγορίες προτίμησης.....	61
Πίνακας 5.2.3: Εμπλουτισμός επιθυμητών θεματικών κατηγοριών.....	62

Πίνακας Γραφημάτων

Γράφημα 5.1.1: Το φύλο των ερωτηθέντων	55
Γράφημα 5.1.2 :Η ηλικία των ερωτηθέντων	55
Γράφημα 5.1.3: Το επάγγελμα των ερωτηθέντων.....	56
Γράφημα 5.1.4: Το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων.....	57
Γράφημα 5.2.1 : Επισκεψιμότητα Δημοτικής Βιβλιοθήκης	58
Γράφημα 5.2.2: Βαθμός κάλυψης αναγκών των χρηστών	59
Γράφημα 5.2.3: Επάρκεια βιβλιοθήκης	60
Γράφημα 5.2.4: Χρήση πληροφοριακού υλικού.....	63
Γράφημα 5.2.5: Κάλυψη αναγκών από το υλικό δανεισμού.....	64
Γράφημα 5.2.6: Κάλυψη αναγκών από το πληροφοριακό υλικό.....	65
Γράφημα 5.2.7: Κάλυψη αναγκών από τις υπηρεσίες δανεισμού.....	66
Γράφημα 5.2.8: Κάλυψη αναγκών από τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις.....	67
Γράφημα 5.2.9: Κάλυψη αναγκών από το πρωσικό της βιβλιοθήκης.....	68
Γράφημα 5.2.10: Κάλυψη αναγκών από το ωράριο λειτουργίας	69
Γράφημα 5.2.11: Επιθυμία οργάνωσης εκδηλώσεων και θεματικές ενότητες Προτίμησης.....	70
Γράφημα 5.2.12: Διάθεση κασετών ήχου.....	70
Γράφημα 5.2.13: Διάθεση έντυπου υλικού.....	70
Γράφημα 5.2.14: Διάθεση slides.....	71
Γράφημα 5.2.15: Διάθεση διαφανειών γραφοσκοπείου.....	71
Γράφημα 5.2.16: Διάθεση μαγνητοσκοπήσεων.....	72
Γράφημα 5.2.17: Διάθεση μικροφορμών.....	72
Γράφημα 5.2.18 :Διάθεση ηλεκτρονικών πηγών.....	72

Γράφημα 5.2.19: Παροχή απαντήσεων σε συγκεκριμένες απαντήσεις.....	73
Γράφημα 5.2.20: Υπηρεσία τηλεφωνικής εξυπηρέτησης.....	74
Γράφημα 5.2.21: Υπηρεσία τηλεφωνικής εξυπηρέτησης	75
Γράφημα 5.2.22: Υπηρεσία τηλεφωνικής εξυπηρέτησης.....	75
Γράφημα 5.2.23: Υπηρεσία δανεισμού από άλλες βιβλιοθήκες.....	76
Γράφημα 5.2.24: Υπηρεσία ηλεκτρονικού καταλόγου.....	77
Γράφημα 5.2.25: Υπηρεσία ηλεκτρονικού καταλόγου.....	78
Γράφημα 5.2.26: Υπηρεσία εξειδικευμένου προσωπικού.....	78
Γράφημα 5.2.27: Διάθεση ηλεκτρονικών υπολογιστών.....	79
Γράφημα 5.2.28: Διάθεση μεγαλύτερου αναγνωστηρίου.....	79

Εισαγωγή

Αναντίρρητα, ο ρόλος των βιβλιοθηκών διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην διάδοση της γνώσης. Αποτελούν χώρο συγκέντρωσης ποικίλων εγγράφων ενώ παρέχουν την δυνατότητα ενημέρωσης στο σύνολο του πληθυσμού ανεξαρτήτως φύλου, κοινωνικής καταγωγής ή μορφωτικού επιπέδου. Για τους παραπάνω λόγους η θέση τους στην κοινωνία κρίνεται πολύ σημαντική αφού μπορούν να συνεισφέρουν τόσο στην κοινωνική όσο και στην οικονομική αναβάθμιση της κοινωνίας. Ένας ακόμη τομέας συνεισφοράς των βιβλιοθηκών είναι η πολιτισμική ανάπτυξη που μπορεί να προσφέρει σε μια περιοχή. Φυσικά για να επιτευχθούν όλα τα παραπάνω η λειτουργία μιας βιβλιοθήκης θα πρέπει να ακολουθεί συγκεκριμένα πρότυπα τα οποία αφορούν τόσο στις εγκαταστάσεις όσο και στις υπηρεσίες που θα πρέπει να προσφέρει. Απαραίτητη, λοιπόν, κρίνεται η ανανέωση του υλικού, η διάθεση τεχνολογικού εξοπλισμού, η συμμετοχή αλλά και η διοργάνωση πολιτισμικών δρώμενων.

Σκοπός της συγκεκριμένης βιβλιογραφικής ανασκόπησης είναι η καταγραφή απόψεων των χρηστών της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καβάλας. Για τις ανάγκες της συγκεκριμένης έρευνας έγινε η χρήση ερωτηματολογίων τα οποία συμπληρώθηκαν από χρήστες της βιβλιοθήκης. Τα δεδομένα της έρευνας επεξεργάστηκαν με την βοήθεια του στατιστικού προγράμματος SPSS και η εξαγωγή των αποτελεσμάτων έχει ως κύριο στόχο την καταγραφή απόψεων και τον εντοπισμό των αδύναμων αλλά και δυνατών στοιχείων της λειτουργίας της βιβλιοθήκης.

Πιο συγκεκριμένα στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας γίνεται μια αναφορά στην ιστορία των βιβλιοθηκών καθώς και στην λειτουργία των Δημοτικών Βιβλιοθηκών. Στο τέλος του κεφαλαίου πραγματοποιείται μια επισκόπηση σε έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί για άλλες Δημοτικές Βιβλιοθήκες καθώς και μία αναφορά στα σημαντικότερα αποτελέσματα.

Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται μια σύντομη αναφορά στην πόλη της Καβάλας καθώς μια εκτενής αναφορά στην Δημοτική Βιβλιοθήκη της Καβάλας και στις κυριότερες λειτουργίες που παρέχει.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρατίθεται η γενικότερη μεθοδολογία μιας έρευνας αλλά και η επιλογή της μεθοδολογίας που ακολουθήσαμε από την κατασκευή του ερωτηματολογίου έως και την συλλογή των δεδομένων.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρατίθεται αναλυτικά η διαδικασία που ακολουθήσαμε για την διεξαγωγή της έρευνας μας καθώς και για την συλλογή των απαραίτητων δεδομένων.

Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζονται αναλυτικά και με την βοήθεια γραφημάτων αλλά και στατιστικών πινάκων τα αποτελέσματα της έρευνας τα οποία φυσικά συνοδεύονται από τα απαραίτητα επεξηγηματικά σχόλια.

Στο έκτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της έρευνας μας τα οποία ακολουθούνται από κάποιες προτάσεις για την αναβάθμιση των υπηρεσιών, την γενικότερη λειτουργία της βιβλιοθήκης καθώς και προτάσεις για την προσέλκυση περισσότερων χρηστών.

Η βιβλιογραφική μας ανασκόπηση ολοκληρώνεται με τις πηγές που χρησιμοποιήθηκαν και την παράθεση του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε.

Κεφάλαιο 1^ο

1. Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

1.1 Σύντομη ιστορική αναδρομή βιβλιοθηκών

Από την αρχαιότητα έως σήμερα η έννοια της βιβλιοθήκης αφορούσε την συλλογή εγγράφων ποικίλου ενδιαφέροντος. Οι πρώτες ιστορικές αναφορές υποδεικνύουν την εμφάνιση βιβλιοθηκών στην Μεσοποταμία γύρο στο 3000 π.Χ. . Τον 1^ο αιώνα π.Χ. επί Ραμσή Β΄ υπάρχουν ενδείξεις για την ύπαρξη μιας βιβλιοθήκης η οποία αναφερόταν ως ψυχής ιατροείων η οποία πιθανότατα αποτελούσε τμήμα ενός ναού.

Οι πρώτες ενδείξεις για την ύπαρξη βιβλιοθηκών στον Ελλαδικό χώρο φανερώνουν την ύπαρξη τους κατά την διάρκεια της Μινωικής και Μυκηναϊκής περιόδου. Στην Αθήνα δεν υπάρχουν ενδείξεις για την ύπαρξη βιβλιοθηκών με την έννοια των δημοσίων κτιρίων αλλά ιστορικές ανασκαφές έχουν υποδείξει την ύπαρξη ιδιωτικών συλλογών όπως την ιδιωτική βιβλιοθήκη του Πλάτων της οποίας η χρήση προοριζόταν αποκλειστικά για τους μαθητές της Ακαδημίας. Αναφορές υπάρχουν επίσης και για την ύπαρξη Βασιλικών βιβλιοθηκών. Κατά τον Στράβωνα η μεγαλύτερη ιδιωτική βιβλιοθήκη της εποχής ήταν αυτή του Αριστοτέλη η οποία ιδρύθηκε το 325 π.Χ. και η χρήση της γινόταν από αποκλειστικά μαθητές .

Η πιο γνωστή βιβλιοθήκη της π.Χ περιόδου ήταν η Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας την κατασκευή της οποίας επιμελήθηκε ο Πτολεμαίος Β΄ ο Φιλάδελφος με σκοπό την χρήση της από λόγιους της εποχής. Αν και δεν έχουν διασωθεί μαρτυρίες για την μορφή του κτιρίου υπάρχουν αρκετές πληροφορίες την οργανωτική της δομή. Ο αριθμός κυλίνδρων ανερχόταν στους 490.000 και αφορούσε την καταγραφή όλων των ελληνικών έργων αλλά και την γραμματεία λαών όπως Αιγύπτιων και Βαβυλώνιων. Το τέλος αυτής της σπουδαίας για την εποχή βιβλιοθήκης επήλθε μετά από πυρκαγιά το 47 π.Χ. κατά την διάρκεια των πολέμων του Ιουλίου Καίσαρα ενάντια στους Αιγύπτιους. Άλλη μία φημισμένη βιβλιοθήκη της εποχής ήταν αυτή της Περγάμου ιδρυτής της οποίας θεωρείται ο Ευμένης Β΄. Βασική διαφορά αυτής της βιβλιοθήκης ήταν ότι η χρήση απευθυνόταν και στο ευρύ κοινό αλλά το μέγεθος δεν συγκρινόταν με αυτό της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας.

Κατά την Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία ιδρύθηκαν βιβλιοθήκες σε διάφορες πόλεις τμήματα των οποίων διατηρούνται έως σήμερα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η βιβλιοθήκη του Ανδριανού στην Αθήνα αλλά και η βιβλιοθήκη του Κέλσου στην Έφεσο η οποία ιδρύθηκε το 110 μ.Χ. Κατά την Βυζαντινή αυτοκρατορία καταστράφηκαν αρκετές από τις παλαιότερες βιβλιοθήκες, ενώ ταυτόχρονα γίνεται λόγος για την δημιουργία ενοριακών βιβλιοθηκών με σκοπό την ενίσχυση της πίστης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η βιβλιοθήκη των Ιεροσολύμων που ιδρύθηκε από τον επίσκοπο Αλέξανδρο το 3^ο αιώνα μ.Χ..

Στην νεότερη εποχή, οι βιβλιοθήκες κάνουν την εμφάνιση τους σε όλη την Ευρώπη ως αποτέλεσμα του αυξημένου ενδιαφέροντος για μελέτη αρχαίων εγγράφων αλλά και έρευνα. Το 1829 ο Ι. Καποδίστριας ιδρύει την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας, έδρα της οποίας ήταν αρχικά η Αίγινα ενώ επί Όθωνα η βιβλιοθήκη μεταφέρεται το 1834 στην Αθήνα. Το 1838 ιδρύεται η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου η οποία αργότερα θα ενωθεί με την Εθνική Βιβλιοθήκη το 1866. Το 1845, πραγματοποιείται η ίδρυση της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων της οποίας η συλλογή περιέχει αρκετά σπάνια βιβλία ποικίλου περιεχομένου. Στα επόμενα χρόνια αρχίζει η δημιουργία βιβλιοθηκών τόσο δημόσιων όσο και ιδιωτικών σε όλες τις πόλεις της Ελλάδος. (Ιστορία των βιβλιοθηκών, n.d.)

Στις μέρες μας, η χρήση των βιβλιοθηκών είναι πλέον λιγότερο δημοφιλής αφού η ανάπτυξη του διαδικτύου έχει αρχίσει να αντικαθιστά τον παραδοσιακό τρόπο βιβλιογραφικών ερευνών.

1.2 Είδη Βιβλιοθηκών

Ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες διαχωρισμού βιβλιοθηκών είναι αυτός που αφορά το είδος των χρηστών που εξυπηρετούν. Βάσει αυτού του διαχωρισμού τα σημαντικότερα είδη βιβλιοθηκών είναι τα ακόλουθα:

Εθνικές- Δημόσιες- Δημοτικές Βιβλιοθήκες

Αποτελούν έναν από τους παλαιότερους θεσμούς και ο κυριότερος σκοπός τους είναι εκπαιδευτικός και ενημερωτικός. Η χρήση τους γίνεται από το ευρύ κοινό και παρέχουν την δυνατότητα δανεισμού ενός μέρους της συλλογής βιβλίων δωρεάν ύστερα από την διαδικασία κάποιας εγγραφής. (Βικιπαίδεια, 2014)

Σχολικές Βιβλιοθήκες

Τα περισσότερα δημόσια και ιδιωτικά σχολεία έχουν βιβλιοθήκες των οποίων η χρήση απευθύνεται αποκλειστικά στο μαθητικό κοινό και το διδακτικό

προσωπικό. Η διαχείριση τους γίνεται αποκλειστικά από την εκάστοτε σχολική κοινότητα.

Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες

Όλα τα ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης περιλαμβάνουν ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και η χρήση τους αφορά φοιτητές αλλά και ακαδημαϊκό προσωπικό.

Ειδικές Βιβλιοθήκες

Καλύπτουν τις ανάγκες του ατόμων που απασχολούν και μπορούν να βρεθούν σε νοσοκομεία, ιδιωτικές επιχειρήσεις, δημόσιες υπηρεσίες και άλλους οργανισμούς.

1.2.1 Δημοτικές βιβλιοθήκες

Σύμφωνα με το μανιφέστο της Unesco το 1994, για τις δημοτικές βιβλιοθήκες, η δημοτική βιβλιοθήκη είναι το τοπικό κέντρο πληροφόρησης, που θέτει στη διάθεση του κοινού κάθε είδους γνώση και πληροφόρηση.

Η έννοια της Δημοτικής Βιβλιοθήκης μπορεί να οριστεί σαν ένα ίδρυμα το οποίο φέρει την υποστήριξη κάποιας τοπικής αρχής και του οποίου η χρήση μπορεί να γίνει από τον καθένα χωρίς την παρουσία διακρίσεων. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η κύρια διάκρισή αναφέρεται στην διοικητική της αφού τόσο η διοίκηση της όσο και η ίδρυση της γίνεται από την τοπική αρχή. Η ίδρυση της γίνεται σύμφωνα με προκαθορισμένα πρότυπα της Διεθνούς Ένωσης Βιβλιοθηκών << IFLA>> και αφορούν κατά κύριο λόγο το μέγεθος της, την συλλογή της και το μέγεθος του προσωπικού. Το μέγεθος της συλλογής κάθε Δημοτικής Βιβλιοθήκης θα πρέπει να είναι ανάλογο του μεγέθους του πληθυσμού που εξυπηρετεί, κανόνας που θα πρέπει να διέπει και τον αριθμό των εργαζομένων. Σημαντική, επίσης, κρίνεται και η τοποθεσία της αφού θα πρέπει να διευκολύνει την πρόσβαση της πλειονότητας του κοινού.

Το φαινόμενο διαφοροποίησης μεταξύ Δημοτικών και Δημοσίων βιβλιοθηκών είναι ένα μοναδικό γνώρισμα της ελληνικής πραγματικότητας αφού ο συγκεκριμένος διαχωρισμός δεν υφίσταται σε καμία άλλη χώρα. Η διαφοροποίηση αυτή αφορά την διοικητική ιδιότητα, αφού όπως και οι υπόλοιπες βιβλιοθήκες έτσι και οι Δημοτικές έχουν ως σκοπό την παροχή πνευματικού και ψυχαγωγικού υλικού στους πολίτες. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι Δημοτικές Βιβλιοθήκες σε αντίθεση με τις Σχολικές ή Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες είναι ανοικτές σε όλο το σύνολο της κοινωνίας και όχι σε συγκεκριμένα υποσύνολα.

Είναι αναντίρρητα αληθές ότι οι Δημοτικές Βιβλιοθήκες μέσω της λειτουργίας τους μπορούν να συμβάλλουν τόσο σε οικονομικό όσο και κοινωνικό επίπεδο. Πέρα από την πνευματική και ψυχαγωγική ιδιότητα τους, τις υπηρεσίες δανεισμού και αναγνωστηρίου μπορούν επίσης να λειτουργήσουν και ως Κέντρα Δια Βίου Μάθησης αλλά και Ερευνητικά Κέντρα. Βασικό μέλημα κάθε Δημοτικής Βιβλιοθήκης είναι να συμβάλει στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, στην διεύρυνση συνεργασιών με τοπικές επιχειρήσεις αλλά και την ενεργή συμμετοχή των πολιτών στα κοινά. Σημαντικό για την επίτευξη των παραπάνω στόχων λοιπόν κρίνεται η σημασία της συνεργασίας τόσο ανάμεσα στις τοπικές αρχές με την διοίκηση της βιβλιοθήκης αλλά και η εξωστρέφεια της βιβλιοθήκης προς το κοινό.

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω ο ρόλος των Δημοτικών Βιβλιοθηκών είναι πολύ σημαντικός για την ανάπτυξη μιας τοπικής κοινωνίας αφού μπορεί να προσφέρει:

- Εύκολη πρόσβαση στις παγκόσμιες πηγές πληροφορίας αλλά και πληροφόρηση των πολιτών για όλες τις εργασιακές εξελίξεις.
- Ενημέρωση για ευκαιρίες αλλά και νέες πρακτικές τόσο σε γεωργικό όσο και σε κτηνοτροφικό τομέα.
- Προώθηση πολιτιστικών αξιοθέατων αλλά και πολιτιστικών δρώμενων της περιοχής μέσω της γνωστοποίησης τους στο τοπικό κοινό αλλά και ανάπτυξη του τουρισμού.

- Λειτουργία ως συνδετικός κρίκος ανάμεσα σε πολίτες απομακρυσμένων περιοχών και στις δημόσιες υπηρεσίες.
- Εξασφάλιση δια βίου μάθησης μέσω του τεράστιου όγκου πληροφοριών που μπορούν να προσφέρουν σε επαγγελματίες με σκοπό την συνεχή επαγγελματική τους κατάρτιση.
- Ψηφιοποίηση υλικού με σκοπό την πιο εύκολη πρόσβαση των πολιτών που κατοικούν σε απομακρυσμένες περιοχές. (Κορκίδη, 2003)

1.3 Έρευνες χρηστών σε Δημοτικές Βιβλιοθήκες και βιβλιοθήκες του εξωτερικού

Σε αυτή την ενότητα θα μελετηθούν διάφορες έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί σε Δημοτικές Βιβλιοθήκες και θα παρουσιαστούν τα σημαντικότερα αποτελέσματα των ερευνών όσον αφορά στην χρήση των βιβλιοθηκών αλλά και την ποιότητα των υπηρεσιών που μπορούν να προσφέρουν στο κοινό.

Σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε για την Δημοτική Βιβλιοθήκη Ευόσμου (Σαμοθρακίτου, 2011) παρατηρήθηκε ότι ή μόνη υπηρεσία που χρησιμοποιείται σε ικανοποιητικό βαθμό και με μεγάλη διαφορά με τις υπόλοιπες υπηρεσίες τις οποίες προσφέρει η βιβλιοθήκη, είναι ο δανεισμός βιβλίων. Στο παραπάνω αποτέλεσμα συμβάλει η απουσία ηλεκτρονικών υπολογιστών, η μη σωστή λειτουργία της ιστοσελίδας της βιβλιοθήκης αλλά και το μειωμένο υλικό σε λογοτεχνικό αλλά και τεχνολογικό τομέα. Παρά τις δυσκολίες που έχει να αντιμετωπίσει η βιβλιοθήκη οι χρήστες είναι ευχαριστημένοι από το προσωπικό, το ωράριο λειτουργίας αλλά και την τοποθεσία της βιβλιοθήκης η οποία είναι εύκολα προσβάσιμη. Σε γενικότερες γραμμές, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η βιβλιοθήκη αντιμετωπίζει αρκετά λειτουργικά προβλήματα, μειωμένο ποσοστό χρηστών αρσενικού γένους, έλλειψη εκσυγχρονισμού αλλά και μη επαρκή πληροφόρηση χρηστών για τις δράσεις της βιβλιοθήκης.

Έρευνα που έγινε στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Άμφισσας (Λαμπιτσίνη, 2010) έδειξε ότι οι περισσότεροι χρήστες είναι γυναίκες, ενώ αναφορικά με την επαγγελματική κατάρτιση οι περισσότεροι χρήστες είναι δημόσιοι υπάλληλοι και φοιτητές. Το ποσοστό φοιτητών που επισκέπτονται την βιβλιοθήκη δήλωσαν ότι κυριότερος λόγος επίσκεψής τους είναι ο δανεισμός βιβλίων, ενώ η συχνότητα επίσκεψης είναι τρεις φορές την εβδομάδα. Το ποσοστό ανάγνωσης ξενόγλωσσων βιβλίων είναι αρκετά χαμηλό ενώ η πλειονότητα των χρηστών επιθυμεί εμπλουτισμό του διαθέσιμου υλικού. Όπως και στην προηγούμενη έρευνα η κυριότερη υπηρεσία που χρησιμοποιείται είναι ο δανεισμός, ενώ και σε αυτή την περίπτωση απαραίτητος κρίνεται ο συγχρονισμός του ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

Στην Δημοτική Βιβλιοθήκη Ελευθερίου Κορδελιού (Μελετιδίου, 2007) πραγματοποιήθηκε έρευνα χρηστών με μία σημαντική διαφορά σε σχέση με τις δύο παραπάνω έρευνες αφού για τις ανάγκες διεξαγωγής της κρίθηκε απαραίτητη η δημιουργία δύο ερωτηματολογίων. Το πρώτο ερωτηματολόγιο αφορούσε παιδιά ενώ το δεύτερο ενήλικες. Τα αποτελέσματα έδειξαν την αναγκαιότητα δημιουργίας παιδικού τμήματος, την δημιουργία ενός δεύτερου αναγνωστηρίου και την επέκταση του ωραρίου λειτουργίας. Έκπληξη δημιουργεί το γεγονός ότι ένα αρκετά μεγάλο τμήμα των χρηστών δήλωσε μητρική γλώσσα διαφορετική της ελληνικής. Κυριότερο πρόβλημα και σε αυτή την περίπτωση αποτελεί η μειωμένη χρήση ηλεκτρονικού εξοπλισμού αλλά και οπτικοακουστικού υλικού. Επίσης, εμφανής ήταν η ανάγκη για ανανέωση του διαθέσιμου υλικού αλλά και η καλύτερη εξυπηρέτηση των ατόμων με ειδικές ανάγκες .

Έρευνα που διεξήχθη στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Τρικάλων (Βραντζά & Παπανδρέου, 2010) επιβεβαίωσε για άλλη μια φορά την ανάγκη για εμπλουτισμό των βιβλίων αλλά και του οπτικοακουστικού υλικού. Η έλλειψη της διαφήμισης των υπηρεσιών που μπορεί να προσφέρει η βιβλιοθήκη γίνεται έντονα αντιληπτή, αφού μεγάλο ποσοστό του δείγματος δεν γνώριζε καν για την ύπαρξη αίθουσας με ηλεκτρονικούς υπολογιστές η οποία είναι καθημερινά στην διάθεση των επισκεπτών. Παρόμοια αποτελέσματα ανέδειξε και η έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Δημοτικής Βιβλιοθήκης Λάρισας

(Γκόλαντα, 2009) ενώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι και στις δύο έρευνες το ποσοστό των γυναικών που πήραν μέρος στην έρευνα ήταν μεγαλύτερο από αυτό των ανδρών αφού η προθυμία τους για συμμετοχή στην έρευνα ήταν πολύ μεγαλύτερη.

Στην Δημοτική Βιβλιοθήκη Πάφου (Νεοκλέους, 2011) αν και τα ποσοστά χρηστών ήταν αυξημένα η έρευνα ανέδειξε ένα μεγάλο πλήθος δυσαρεστημένων χρηστών κυρίως λόγω του μη ευέλικτου ωραρίου αλλά και του μειωμένου προσωπικού. Έντονη ήταν βέβαια και η ανάγκη για παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών αλλά και εμπλουτισμού του διαθέσιμου υλικού.

Η έρευνα για την Δημοτική Βιβλιοθήκη Γιαννιτσών (Ιακωβίδου, 2010) ανέδειξε σημαντικά προβλήματα σε θέμα χώρου, αποθήκευσης, καθαριότητας αλλά και πλοήγησης λόγω έλλειψης ανελκυστήρα δυσκολεύει την είσοδο των ατόμων με ειδικές ανάγκες.. Σημαντικό μειονέκτημα, επίσης, κρίνεται τόσο η απουσία ιστοσελίδας της βιβλιοθήκης αλλά και μειωμένου υλικού.

Οι παραπάνω έρευνες δείχνουν με το καλύτερο τρόπο δυσκολίες που αντιμετωπίζουν το μεγαλύτερο ποσοστό των Δημοτικών Βιβλιοθηκών. Συμπερασματικά τα κυριότερα αλλά και συνηθέστερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν καθημερινά οι χρήστες είναι:

- Έλλειψη εκσυγχρονισμού διαθέσιμου υλικού
- Έλλειψη διάθεσης ηλεκτρονικών υπολογιστών προς το κοινό
- Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού
- Ακατάλληλα κτίρια για στέγαση βιβλιοθηκών είτε λόγω έλλειψης χώρου είτε λόγω κακής προσβασιμότητας.
- Μη διάθεση κατάλληλων υποδομών για την χρήση τους από παιδιά ή από άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Περιορισμένο ωράριο λειτουργίας γεγονός που οφείλεται κυρίως στην έλλειψη προσωπικού.
- Περιορισμένη γνωστοποίηση των είδη διαθέσιμων υπηρεσιών

➤ Μη προσέκλυση ανδρικού πληθυσμού

Εύκολα γίνεται αντιληπτό ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι περισσότερες βιβλιοθήκες είναι αρκετά και ως κυριότερος λόγος πρόσκλησής τους φαίνεται να είναι η έλλειψη χρηματικών πόρων για την αναβάθμιση τους σε όλα τα επίπεδα.

Οι προηγούμενες έρευνες αφορούσαν βιβλιοθήκες που βρίσκονται στην Ελλάδα, πριν προχωρήσουμε όμως σωστό θα ήταν να αναφέρουμε έρευνες που πραγματοποιήθηκαν σε βιβλιοθήκες του εξωτερικού.

Έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Αμερική (Zickuhr, κ.α., 2013) είχε ως κύριο σκοπό της να καταγράψει την γνώμη των Αμερικανών αναφορικά με τις δημόσιες βιβλιοθήκες της κοινωνίας τους. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το 90% περίπου των Αμερικανών ηλικίας 16 ετών και άνω είναι πεπεισμένοι ότι η διακοπή λειτουργίας της τοπικής τους βιβλιοθήκης θα έχει μεγάλο αντίκτυπο στην κοινωνία τους. Ένα μεγάλο ποσοστό συμπληρώνοντας την παραπάνω δήλωση πιστεύει ότι εκτός από την κοινωνία το αντίκτυπο θα είναι μεγάλο και σε αυτούς προσωπικά αλλά και τις οικογένειες τους. Όσον αφορά στην εξέλιξη της τεχνολογίας και της υιοθέτησης της από τις βιβλιοθήκες, τα αποτελέσματα δείχνουν ότι 34% πιστεύει ότι οι βιβλιοθήκες δεν έχουν “εξοικειωθεί” πλήρως με τις νέα τεχνολογίες ενώ παράλληλα, το 52% δηλώνουν ότι οι βιβλιοθήκες δεν τους είναι πλέον απαραίτητες αφού πολλές από τις πληροφορίες μπορούν πλέον να τις ανακτήσουν μόνοι τους. Επίσης το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων δείχνει να πιστεύει ότι οι παραδοσιακές λειτουργίες μιας βιβλιοθήκης όπως ο δανεισμός, η βιβλιογραφική έρευνα και το αναγνωστήριο είναι οι σημαντικότερες λειτουργίες μιας βιβλιοθήκης σε αντίθεση με λειτουργίες οι όπως χρήση υπολογιστών ή οργάνωση προγραμμάτων για νέους και ενήλικες. Σημαντικό επίσης είναι να αναφερθεί ότι το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηθέντων δεν πιστεύει ότι γνωρίζει όλες τις λειτουργίες που προσφέρονται από την τοπική βιβλιοθήκη ενώ το 54% επισημαίνει ότι έχει χρησιμοποιήσει κάποια από τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης τους 12 περασμένους μήνες.

Σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε το 2012 (Joshua H. ,Morrill, 2012) για την δημόσια βιβλιοθήκη του Wisconsin με σκοπό την εύρεση των ατόμων που χρησιμοποιούν την βιβλιοθήκη αλλά και τον λόγο επίσκεψής τους βρέθηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών είναι πολίτες άνω 70 ετών. Επίσης το μεγαλύτερο ποσοστό πιστεύει ότι η βιβλιοθήκη παρέχει σημαντικές υπηρεσίες για τα παιδιά και για τους ενήλικες αλλά και για την κοινωνία στο σύνολο της καθώς και ότι η αύξηση των φόρων για την ανάπτυξη της βιβλιοθήκης δεν θα τους ενοχλούσε. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το 56,6% των ερωτηθέντων αποτελούν χρήστες της βιβλιοθήκης εκ των οποίων το 95% έχει επισκεφτεί την βιβλιοθήκη το τελευταίο τρίμηνο.

Η επόμενη έρευνα αφορά στην Δημόσια Βιβλιοθήκη του Richmond η οποία βρίσκεται στην Βιρτζίνια των ΗΠΑ και πραγματοποιείσαι έρευνα το 2010 σχετικά με τις υπηρεσίες που προσφέρει η βιβλιοθήκη στους χρήστες της. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το μεγαλύτερο μέρος των χρηστών επισκέπτεται την βιβλιοθήκη από μία έως τρεις φορές την εβδομάδα καθώς και ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών είναι ευχαριστημένοι με το ωράριο της βιβλιοθήκης. Όπως και στις περισσότερες έρευνες που έχουμε μελετήσει έτσι και σε αυτή το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών επισκέπτεται την βιβλιοθήκη με σκοπό τον δανεισμό υλικού ή την μελέτη στον χώρο του αναγνωστηρίου ενώ, οι πιο πολλοί χρήστες είναι ευχαριστημένοι με το διαθέσιμο υλικό. Ενδιαφέρον προκαλεί το γεγονός ότι οι χρήστες είναι στο μεγαλύτερο μέρος τους ευχαριστημένοι από τις διαθέσιμες πληροφορίες της ιστοσελίδας αλλά και από την χωρητικότητα των εγκαταστάσεων ωστόσο οι περισσότεροι χρήστες, αν και ευχαριστημένοι, δήλωσαν ότι θα επιθυμούσαν την ύπαρξη περισσότερου υλικού αλλά και μεγαλύτερων εγκαταστάσεων.

Επίσης έρευνα που πραγματοποιήθηκε από την Δημόσια Βιβλιοθήκη της Βοστώνης στις αρχές του 2014 έδειξε ότι σχεδόν όλοι οι χρήστες πιστεύουν ότι η βιβλιοθήκη έχει θετική επίδραση όχι μόνο στους χρήστες της αλλά και σε όλη την κοινωνία. Αναφορικά με την επισκεψιμότητα της βιβλιοθήκης, το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών απάντησε ότι επισκέπτεται την βιβλιοθήκη αλλά και την ιστοσελίδα της από μία φορά τον μήνα έως καθημερινά. Σε σχέση με τις υπηρεσίες που θα επιθυμούσαν επικρατέστερη απάντηση ήταν η

δημιουργία on-line μαθημάτων ενώ, δήλωσαν επίσης ότι ο τρόπος που προτιμούν να μαθαίνουν όλες τις νέες ανακοινώσεις είναι μέσω της διαθέσιμης ιστοσελίδας.

Περισσότεροι από 650 χρήστες, το μεγαλύτερο ποσοστό των οποίων ήταν κάτοικοι της περιοχής, έλαβαν μέρος σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε από την Δημόσια Βιβλιοθήκη του La Grange (Ιλινόις) το 2010 με σκοπό τον στρατηγικό σχεδιασμό των μελλοντικών της δραστηριοτήτων. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το 72% των ερωτηθέντων ήταν γυναίκες, καθώς και ότι το μεγαλύτερο ποσοστό χρησιμοποιεί μερικές από τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης για περισσότερο από 10 χρόνια. Η κυριότερη υπηρεσία της βιβλιοθήκης φαίνεται να είναι ο δανεισμός υλικού αφού το 21% δήλωσε ότι η συγκεκριμένη υπηρεσία αποτελεί τον κυριότερο λόγο επίσκεψης ενώ το επόμενο μεγαλύτερο ποσοστό αφορούσε την χρήση του αναγνωστηρίου και την χρήση των αιθουσών συνεδρίασης. Οι εκπαιδευτικοί λόγοι επίσκεψης ήρθαν δεύτεροι στην προτίμηση των χρηστών αφού το μεγαλύτερο ποσοστό χρησιμοποιεί την βιβλιοθήκη για λόγους αναψυχής. Η επισκεψιμότητα της βιβλιοθήκης διατηρείται σε αρκετά υψηλά επίπεδα αφού το 30% χρησιμοποιεί την βιβλιοθήκη δώδεκα φορές τον χρόνο και το 24% πενήντα φορές τον χρόνο. Επίσης οι χρήστες δήλωσαν ότι είναι πολύ ευχαριστημένοι από το προσωπικό της βιβλιοθήκης αφού το βαθμολόγησαν με 8.4 βαθμούς στους 10 αλλά το 42% των χρηστών απάντησε ότι προτιμάει να βρίσκει πληροφορίες χωρίς την βοήθεια του. Τέλος το μεγαλύτερο ποσοστό δήλωσε ότι θεωρεί την βιβλιοθήκη εξίσου καλή ή καλύτερη από άλλες βιβλιοθήκες ενώ το 28% δήλωσε ότι έχει σκοπό να επισκέπτεται την βιβλιοθήκη πιο συχνά στο μέλλον.

Αναφορικά με έρευνα της Δημόσια Βιβλιοθήκη του Haliburton (Οντάριο) που πραγματοποίησε η βιβλιοθήκη το 2010 (Coles, 2011) το μεγαλύτερο ποσοστό χρηστών δήλωσε ότι επισκέπτεται την βιβλιοθήκη σε εβδομαδιαία βάση. Το προσωπικό της βιβλιοθήκης φαίνεται να διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο αφού το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών δήλωσε ότι εξαρτάτε από αυτό για την ενημέρωση του, την απόκτηση πληροφοριών για τις υπηρεσίες, τις εκδηλώσεις αλλά και προγράμματα που προσφέρει η βιβλιοθήκη. Ο

κυριότερος λόγος επίσκεψης φαίνεται να είναι και σε αυτή την περίπτωση ο δανεισμός υλικού ενώ οι περισσότεροι χρήστες δήλωσαν την ανάγκη για περισσότερους και πιο εκσυγχρονισμένους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Επίσης οι χρήστες δήλωσαν ότι θα επιθυμούσαν τον εμπλουτισμό του υλικού με πιο καινούργιες εκδόσεις καθώς και ότι αν και είναι ευχαριστημένοι από το ωράριο λειτουργίας θα επιθυμούσαν στη επέκταση του ιδιαίτερα τις απογευματινές ώρες.

Το 2012 η Δημόσια βιβλιοθήκη του Τορόντο στον Καναδά αποφάσισε την διεξαγωγή μιας έρευνας η οποία αφορούσε την χρήση της κεντρική δημόσιας βιβλιοθήκης καθώς και των παραρτημάτων της. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν χρήστες, οι οποίοι ερωτήθηκαν την στιγμή που έβγαιναν από την βιβλιοθήκη, αλλά και μη χρήστες, η επικοινωνία με τους οποίους έγινε τηλεφωνικά. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η λειτουργία της βιβλιοθήκης αποτελεί ένα πολύ σημαντικό θεσμό της κοινωνίας και ότι η παροχή των υπηρεσιών της κυμαίνεται σε αρκετά υψηλό επίπεδο. Στην έρευνα πήραν μέρος περίπου 1200 άτομα από διάφορες ηλικιακές αλλά και κοινωνικές τάξεις με τα μεγαλύτερα ποσοστά χρηστών να αφορούν μαθητές και άτομα με χαμηλό εισόδημα. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων δήλωσε ότι έχει επισκεφτεί την βιβλιοθήκη τουλάχιστον μία φορά τον τελευταίο χρόνο ενώ το 44% των επισκεπτών μπορεί να χαρακτηριστεί ως συχνόι χρήστες. Όπως και σε όλες τις έρευνες που έχουμε μελετήσει και σε αυτή την περίπτωση η υπηρεσία που συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό είναι ο δανεισμός υλικού (56%) ενώ υψηλό ποσοστό κατέχει και η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών (35%), καθώς και η απάντηση “επίσκεψη για ηρεμία και ανάπαυση” (15%). Τέλος αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι ένα μεγάλο ποσοστό χρησιμοποιεί τα ηλεκτρονικά μέσα της βιβλιοθήκης για ανάγνωση ηλεκτρονικών βιβλίων καθώς και αναπαραγωγή μουσικής ενώ το 23% που δεν κάνουν χρήση αυτών των υπηρεσιών δήλωσαν ότι σκοπεύουν να τις χρησιμοποιήσουν κάποια στιγμή στο μέλλον

Η επόμενη έρευνα μας αφορά την Δημόσια Βιβλιοθήκη του Boise (Idaho, U.S.), η οποία πραγματοποιήθηκε το 2012 από την εταιρεία ORCInternational και αφορούσε και πάλι την άποψη χρηστών αλλά και μη χρηστών. Τα

αποτελέσματα έδειξαν για άλλη μια φορά ότι η βιβλιοθήκη αποτελεί ένα πολύ σημαντικό θεσμό της κοινωνίας και ότι οι παραδοσιακές υπηρεσίες της βιβλιοθήκης αποτελούν τον κυριότερο παράγοντα λειτουργίας της. Το 77% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι έχει επισκεφτεί την βιβλιοθήκη ενώ το 89% των ερωτηθέντων ότι έχουν χρησιμοποιήσει υπηρεσίες δανεισμού υλικού της βιβλιοθήκης. Το υπάρχον προσωπικό της βιβλιοθήκης φαίνεται να ικανοποιεί τους επισκέπτες αφού το 97% των ερωτηθέντων χαρακτήρισε την ανταπόκριση του στις ανάγκες των χρηστών καλή ή τέλεια. Το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών απάντησε ότι θα επιθυμούσε την επέκταση του ωραρίου ενώ το επόμενο μεγαλύτερο ποσοστό πιστεύει ότι αναγκαία κρίνεται η ηλεκτρονική πληρωμή προστίμων και τελών, γεγονός στο οποίο συμφώνησε και το μεγαλύτερο ποσοστό των μη χρηστών. Αξιοσημείωτα είναι και τα αποτελέσματα σε ερώτηση που έγινε στους μη χρήστες της βιβλιοθήκης το μεγαλύτερο ποσοστό των οποίων δήλωσε ότι ο κυριότερος λόγος που δεν επισκέπτονται την βιβλιοθήκη είναι ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες δεν τους χρειάζονται ή δεν τους ενδιαφέρουν. Τέλος στην ερώτηση “ποια ενέργεια θα μπορούσε να ενθαρρύνει την επίσκεψη τους” οι περισσότερες απαντήσεις αφορούν τον εμπλουτισμό του υλικού με καλύτερο περισσότερο αλλά και ποιο πρόσφατο υλικό.

Η τελευταία έρευνα που θα μελετήσουμε πραγματοποιήθηκε το 2012 (Crandall, Becker, 2012) στην Δημόσια Βιβλιοθήκη του Berkeley (Καλιφόρνια) και αφορούσε την χρήση των ηλεκτρονικών μέσων από τους χρήστες της βιβλιοθήκης. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το 50% των ερωτηθέντων επισκέπτονται την βιβλιοθήκη τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα καθώς και ότι το 91% των χρηστών χρησιμοποιούν τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές για την πρόσβαση σε πόρους της βιβλιοθήκης. Επίσης το 96% των ερωτηθέντων έχει χρησιμοποιήσει τουλάχιστον μία φορά την υπηρεσία πρόσβασης σε πόρους της βιβλιοθήκης μέσω της ιστοσελίδας που διαθέτει ενώ το 34% έχει χρησιμοποιήσει το ασύρματο δίκτυο της βιβλιοθήκης για να συνδεθεί στο internet. Όπως μπορούμε να καταλάβουμε η χρήση των ηλεκτρονικών μέσων στην συγκεκριμένη βιβλιοθήκη κυμαίνεται σε αρκετά υψηλά επίπεδα. Βασικός παράγοντας στο παραπάνω γεγονός δείχνει να είναι και το προσωπικό της

βιβλιοθήκης το οποίο είναι αρκετά εξοικειωμένο με την χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών αλλά και το διαδίκτυο αφού το 51% των χρηστών δήλωσε ότι έχει δεχτεί τουλάχιστον μία φορά βοήθεια από το προσωπικό σε σχετικά ζητήματα. Επιπρόσθετα το 30% των χρηστών, η πλειονότητα των οποίων αφορούσε την ηλικιακή ομάδα 45 έως 54 ετών, απάντησε ότι έχει χρησιμοποιήσει τους διαθέσιμους υπολογιστές ή το ασύρματο δίκτυο για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Τέλος έκπληξη δημιουργεί το γεγονός ότι το 10% έχει κάνει χρήση των παραπάνω υπηρεσιών για επιχειρηματικούς σκοπούς (eBusiness) , το 33% για ιατρική ενημέρωση, το 29% για χρήση διαφόρων ηλεκτρονικών υπηρεσιών που παρέχει το κράτος και το 34% για λόγους κοινωνικής δικτύωσης.

Κεφάλαιο 2^ο

2. Παρουσίαση της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καβάλας

2.1 Ιστορία της Καβάλας

Η Καβάλα είναι πόλη της Βορειοανατολικής Μακεδονίας και πρωτεύουσα του ομώνυμου Νομού. Ονομαζόμενη και ως η πόλη με τα πολλά ονόματα, ξεκινά την ιστορία της από την αρχαία περίοδο. Κάθε όνομα αντιστοιχεί και σε μία χρονική περίοδο. Το όνομα Νεάπολη αφορά την αρχαία περίοδο, το όνομα Χριστούπολη τη βυζαντινή και το όνομα Καβάλα τη νεότερη εποχή. Η Νεάπολη ήταν αρχικά αποικία των Θασίων όπου ιδρύθηκε τον 7^ο π.χ. αιώνα. Στη συνέχεια κατά τη Βυζαντινή περίοδο οι βυζαντινοί μετονόμασαν την αρχαία Νεάπολη σε Χριστούπολη γύρω στον 8^ο με 9^ο αιώνα όμως δεν παρέμεινε για πολύ ελεύθερη. Το 1387 συνθηκολόγησε και έγινε φόρου υποτελής στους Τούρκους ώσπου τέσσερα χρόνια αργότερα κυριεύεται ολοκληρωτικά. Θα περάσουν 140 περίπου χρόνια για να εμφανιστεί ξανά με

το σημερινό της όνομα Καβάλα. Για πολλά χρόνια από κει και πέρα η οικονομία της γνωρίζει μεγάλη άνθιση με τη κατασκευή του υδραγωγείου καθώς και την αξιοποίηση του λιμανιού της, αποτελώντας έτσι έναν τόπο αποθήκευσης εμπορευμάτων από την Αίγυπτο και τη Σμύρνη. Στα μέσα του 19^{ου} αιώνα αρχίζει και η ανάπτυξη του καπνεμπορίου και η φήμη της εξαπλώνεται και ξεπερνά τα ελληνικά δεδομένα. Από το 1903 έως το 1909 έπαιξε σημαντικό ρόλο στο Μακεδονικό αγώνα κατά των Βουλγάρων όμως το 1912 οι Βούλγαροι κομιτατζήδες την καταλαμβάνουν χωρίς αντίσταση από τους Τούρκους. Το 1913 όμως το αντιτορπιλικό <<Δόξα>> καταπλέει στον όρμο της Καβάλας και καταλαμβάνει την πόλη. (Δήμος Καβάλας, χ.χ)

Είναι χτισμένη στους πρόποδες του όρους Σύμβολο. Μια πόλη αμφιθεατρικά χτισμένη. Συνορεύει με τους νομούς Ξάνθης, Δράμας και Σερρών και εκτείνεται ανάμεσα στους ποταμούς Νέστο και Στρυμόνα. Ο πληθυσμός της πόλης ανέρχεται περίπου στους 63.000 κατοίκους. Είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Μακεδονίας καθώς και ένα από τα στρατηγικότερα λιμάνια της Βορείου Ελλάδος. Η οικονομική δραστηριότητα της πόλης βασίζεται κυρίως στο εμπόριο, τον τουρισμό και την αλιεία καθώς και τέλος διαθέτει τη μοναδική μονάδα της χώρας που εξορύσσει και αποθειώνει το πετρέλαιο. Είναι μία πόλη διάσημη για την αλιεία της καθώς διαθέτει μία από τις μεγαλύτερες ιχθυόσκαλες της Μεσογείου. Επίσης η ανάπτυξη της αλιείας κατέστησε επιτακτική την ανάγκη να δημιουργηθεί στην πόλη ένα από τα τρία Ινστιτούτα Αλιευτικών Ερευνών που λειτουργούν σήμερα στην Ελλάδα. Τέλος η ανάπτυξη του εμπορίου κατέστησε αναγκαία την κατασκευή νέου λιμανιού με όνομα <<ΦΙΛΙΠΠΟΣ Β>>. (Καβάλα-Βικιπαίδεια).

Στην πόλη της Καβάλας υπάρχουν 25 δημοτικά σχολεία και νηπιαγωγεία, 7 γυμνάσια, 6 λύκεια, 1 Μουσικό Γυμνάσιο και Λύκειο και 2 ΕΠΑΛ. Επίσης υπάρχει ΙΕΚ αισθητικής, κομμωτικής, μαγειρικής ,βοηθός βρεφονηπιοκόμων, βοηθός ιατρικών εργαστηρίων και τεχνικός φαρμάκων και καλλυντικών. Ακόμη στη Καβάλα λειτουργεί το ΤΕΙ Καβάλας, το οποίο διαθέτει 10 τμήματα, 2 εκ των οποίων λειτουργούν στη Δράμα (Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου) και στο Διδυμότειχο (Τμήμα Νοσηλευτικής).Τέλος υπάρχουν 2 ωδεία,9 μουσεία

και ιδρύματα , 1 Γενικό Νοσοκομείο, Πρωτοδικείο, μια Δημοτική Βιβλιοθήκη και μια Ακαδημαϊκή ,19 ενορίες και 2 μεγάλα στάδια άθλησης.

Εικόνα 2.1.1 Η πόλη της Καβάλας

(Πηγή : http://pek-kaval.kav.sch.gr/images/kavala_by_night_enlarge.jpg)

Επισκεπτόμενος την Καβάλα δεν υπάρχει κανένας που να μην έχει θαυμάσει τη τοποθεσία και την ομορφιά της πόλης καθώς διαθέτει και βουνό αλλά και αμέτρητες υπέροχες παραλίες. Γύρω της είναι το βουνό Φαλακρό όπου διαθέτει σύγχρονο χιονοδρομικό κέντρο και πολύ καλές εγκαταστάσεις, το νησί Θάσος όπου απέχει μόλις μία ώρα, το Παγγαίο όπου διατίθεται για περιηγήσεις στο δάσος, το αρχαίο θέατρο των Φιλίππων με πολύ ωραίες παραστάσεις καθώς και οι αμέτρητες παραλίες η πιο μακρινή μόλις 5 λεπτά από το κέντρο της πόλης.

Το ομορφότερο και εντυπωσιακότερο μνημείο της πόλης αποτελούν οι καμάρες, το παλιό υδραγωγείο της πόλης φτιαγμένο από τη βυζαντινή εποχή.

Εικόνα 2.1.2 Οι καμάρες

(Πηγή:<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10151718720704900&set=pb.659599899.-2207520000.1387197273.&type=3&theater>)

Ακόμη ένα από τα ομορφότερα σημεία της πόλης αποτελεί ο οικισμός της Παναγίας (η παλιά πόλη) όπου εκεί βρίσκεται και το Κάστρο της Καβάλας. Αξιοπρόσεκτο είναι και το Ιμαρέτ, το δώρο του Μωχάμετ Αλή στην πόλη που γεννήθηκε και αγαπούσε. Για πολλά χρόνια λειτουργούσε σαν μουσείο όμως τα τελευταία χρόνια λειτουργεί σαν πολυτελές ξενοδοχείο. Στη συνέχεια δεν μπορεί κανένας επισκέπτης να μη παρατηρήσει το δημαρχείο της Καβάλας όπου θυμίζει Ουγγρικού πύργου καθώς και τις πολλές καπναποθήκες όπου συντέλεσαν στην ανάπτυξη της πόλης. Τέλος το αρχαιολογικό μουσείο αλλά και το μουσείο καπνού είναι από τα πολύ όμορφα και ιστορικής σημασίας αξιοθέατα.

Ο Δήμος Καβάλας διαθέτει δικό του αεροδρόμιο και η πόλη συνδέεται καθημερινά με την Αθήνα και εβδομαδιαίως με άλλους ευρωπαϊκούς προορισμούς. Δεν συνδέεται με σιδηροδρομικό δίκτυο λόγω αλλά εξυπηρετείται από τον σιδηροδρομικό σταθμό της Δράμας. Τέλος παρέχονται ακτοπλοϊκές συνδέσεις με τη Θάσο καθώς και με νησιά του Αιγαίου (Καβάλα-Βικιπαίδια).

2.2 Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας ξεκίνησε να λειτουργεί για πρώτη φορά το 1956 με τη προσφορά του Υπουργείου Παιδείας, της Εθνικής Βιβλιοθήκης καθώς και άλλων πολλών δωρητών και ιδιαίτερα συμπολιτών σε ένα κτήριο το οποίο πλέον έχει αντικατασταθεί από πολυκατάστημα. Μετά από αρκετά χρόνια και αφού άλλαξε και άλλες τοποθεσίες απέκτησε την τωρινή και οριστική κατά τα λεγόμενα των εργαζομένων τοποθεσία της το 2001. Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας με το υπ' αριθμ. ΦΕΚ 495/31-3-2011 καταργήθηκε ως Ν.Π.Δ.Δ. Δήμου Καβάλας και αποτελεί πλέον υπηρεσία του Δήμου Καβάλας.

Παρακάτω θα αναφέρουμε τις υπηρεσίες όπου η βιβλιοθήκη προσφέρει στο κοινό της, τη συλλογή που διαθέτει και τον εξοπλισμό της. Ακόμη θα αναφερθούμε στις εκδηλώσεις που πραγματοποιεί καθώς και θα αναλύσουμε τα προβλήματα που αντιμετωπίζει. (Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας).

2.2.1 Η τοποθεσία της

Η βιβλιοθήκη βρίσκεται σε αρκετά κεντρικό σημείο της πόλης, πίσω από την πλατεία Καπνεργάτη, γεγονός που κάνει τη πρόσβαση από το κοινό πολύ προσιτή. Λειτουργεί σε ιδιόκτητο τετραώροφο κτίριο στο ισόγειο του οποίου πλέον λειτουργεί το Δημοτολόγιο και το Ληξιαρχείο. Η προηγούμενη τοποθεσία της ήταν και αυτή κεντρική, πίσω από τον Δημοτικό κήπο όμως λόγω έλλειψη χώρου και παλαιότητας του κτιρίου μετακόμισε σε καινούργιο και πολύ πιο ευρύχωρο μέρος. Πέρα όμως από το κεντρικό κτίριο η βιβλιοθήκη διαθέτει και τρία παραρτήματα, δύο παιδικές βιβλιοθήκες (Δημοτική Βιβλιοθήκη Αγίου Λουκά και Δημοτική Βιβλιοθήκη Βύρωνα) καθώς και μία βιβλιοθήκη που δημιουργήθηκε έναν χρόνο πριν σε ένα χωριό πολύ κοντά στη πόλη της Καβάλας (Δημοτική Βιβλιοθήκη Κρινήδων) ώστε να προσεγγίσουν περισσότερο κόσμο και να διευκολύνουν και περισσότερους χρήστες.

Εικόνα 2.2.1.3 Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας

Πηγή: http://www.paratiritis-news.gr/detailed_article.php?id=142214&categoryid=3

2.2.2 Εσωτερικός χώρος της Βιβλιοθήκης

Όπως προαναφέρθηκε η βιβλιοθήκη λειτουργεί σε ιδιόκτητο τετραώροφο κτίριο. Μπαίνοντας κανείς στη βιβλιοθήκη λοιπόν συναντά:

Πρώτος όροφος: Στον πρώτο όροφο βρίσκεται η γραμματεία της βιβλιοθήκης όπου εκεί αρχειοθετείται κάθε έγγραφο που αφορά τη βιβλιοθήκη καθώς και φροντίζονται όλες οι ανάγκες της υπόλοιπης βιβλιοθήκης. Πέρα από τη γραμματεία στον πρώτο όροφο υπάρχει το τμήμα των τοπικών εφημερίδων, όπου μπορεί ο καθένας να επισκεφθεί και να βρει και να μελετήσει τοπικές εφημερίδες από το 1926.

Δεύτερος όροφος: Στον δεύτερο όροφο λειτουργεί το αναγνωστήριο, το πληροφοριακό τμήμα, το τμήμα περιοδικών καθώς και το τμήμα επεξεργασίας του υλικού.

Τρίτος όροφος: Στον τρίτο όροφο λειτουργεί το δανειστικό τμήμα της βιβλιοθήκης.

Εικόνα 2.2.2. 4. Εσωτερικός χώρος, δανειστικό τμήμα

Πηγή: <http://3.bp.blogspot.com/-Gurk1TOK->

[Wc/Tim2pXZTbRI/AAAAAAAAA_xk/cFVuczZ2eAE/s1600/tromaktiko.jpg](http://3.bp.blogspot.com/-Gurk1TOK-Wc/Tim2pXZTbRI/AAAAAAAAA_xk/cFVuczZ2eAE/s1600/tromaktiko.jpg)

Τέταρτος όροφος: Στον τέταρτο όροφο βρίσκεται η αίθουσα εκδηλώσεων, ένας πολύ μοντέρνος και μεγάλος χώρος στον οποίο συχνά πραγματοποιούνται και εκδηλώσεις της βιβλιοθήκης αλλά και γενικού ενδιαφέροντος εκδηλώσεις.

Σαν πατάρι υπάρχει και ένας ακόμη όροφος όπου εκεί είναι η αίθουσα των υπολογιστών, μια αίθουσα με λίγα αλλά καλά μηχανήματα, 3 εκ των οποίων και για άτομα με ειδικές ανάγκες, δυστυχώς όμως εδώ και πολλά χρόνια δε λειτουργεί.

2.2.3 Προσωπικό της Βιβλιοθήκης

Το προσωπικό της βιβλιοθήκης απαρτίζεται από τρεις υπαλλήλους κλάδου Τ.Ε.1 Βιβλιοθηκονόμων, έναν υπάλληλο Π.Ε Διοικητικού-Οικονομικού, έναν υπάλληλο κλάδου ΥΕ 16 Καθαριστριών εσωτερικού χώρου και φυσικά την προϊστάμενη.]

2.2.4 Κοινό της Βιβλιοθήκης

Το κοινό της Βιβλιοθήκης ανέρχεται στους 21.000 χρήστες σε σύνολο και μεγάλο μέρος αυτών συγκαταλέγονται στους ενεργούς χρήστες. Οι ηλικίες των χρηστών ξεκινούν από 4 ετών και φτάνουν και έως 80 ετών. Η καθημερινή πρόσβαση στη βιβλιοθήκη ξεπερνά τους 80 χρήστες και πλέον με την οικονομική κρίση όπως ανέφερε η προϊσταμένη αυξάνεται καθημερινά η ανάγκη ύπαρξης της βιβλιοθήκης.

2.2.5 Συλλογή της Βιβλιοθήκης

Η συλλογή της Βιβλιοθήκης είναι αρκετά εντυπωσιακή και μεγάλη. Ανέρχεται στους:

- 75.000 τίτλους βιβλίων, μεγάλος αριθμός των οποίων προέρχεται από τη δωρεά του Βασίλη Βασιλικού, του οποίου το όνομα δόθηκε πρόσφατα στη Βιβλιοθήκη, αλλά και πολλών άλλων
- 2.200 τίτλους παιδικών βιβλίων
- Αρχείο τοπικών εφημερίδων από το 1926
- 10 ενεργές συνδρομές σε περιοδικά καθώς και 146 τίτλους ακόμη που προέρχονται από δωρεές
- 18 τίτλους δικής της έκδοσης

Το υλικό, έντυπο και μη, ταξινομείται σύμφωνα με το διεθνώς καθιερωμένο ταξινόμικό σύστημα Dewey Decimal Classification (Δεκαδικό σύστημα ταξινόμησης). Για την καταλογογράφηση χρησιμοποιούνται οι διεθνείς κανόνες καταλογογράφησης A.A.C.R. 2 (Anglo-American Cataloguing Rules 2). Για τη θεματική ευρετηρίαση χρησιμοποιούνται οι κατάλογοι θεματικών επικεφαλίδων του Sears List of Subject Headings και του L.C. (Library of Congress Subject Headings) Το υλικό της Βιβλιοθήκης είναι μηχανογραφημένο αλλά το πρόγραμμα που χρησιμοποιείται δεν στηρίζεται σε Βιβλιοθηκονομικά πρότυπα. Είναι ένα πρόγραμμα DOS φτιαγμένο από έναν υπάλληλο του δήμου πολλά χρόνια πριν και το οποίο αποτελεί ένα από τα βασικότερα προβλήματα της βιβλιοθήκης.

2.2.6 Εξοπλισμός της Βιβλιοθήκης

Ο εξοπλισμός που συναντά κανείς μπαίνοντας στη Βιβλιοθήκη είναι ο εξής:

- Διαθέτει περιοδικά, λεξικά, πολλούς τόμους από μεγάλες σειρές εγκυκλοπαιδειών καθώς και πολλά βιβλία τεχνολογίας που αφορούν ειδικά τους μαθητές.
- Χάρτες και ταξιδιωτικούς οδηγούς
- Αρκετές θέσεις στο αναγνώστηριο
- Εκτυπωτές και σαρωτή
- 6 σταθμούς εργασίας που δυστυχώς πια βρίσκονται κλειδωμένοι.

2.2.7 Υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης

Οι υπηρεσίες που προσφέρει η βιβλιοθήκη είναι πολύτιμες και ειδικά αν σκεφτεί κανείς πως πρόκειται για μια δημοτική βιβλιοθήκη όπου δεν παίρνει χρήματα από πουθενά για να μπορεί να επιβιώσει. Δυστυχώς στην σημερινή εποχή ο Δήμος δε διαθέτει χρήματα στη Βιβλιοθήκη για αγορά τεκμηρίων και γενικά με μεγάλη δυσκολία ανταποκρίνεται στις βασικές ανάγκες της.

Ειδικότερα οι υπηρεσίες που προσφέρει είναι οι εξής:

- Δανεισμός τεκμηρίων. Καθημερινά οι δανεισμοί αγγίζουν και τους 150, γεγονός που δείχνει καθημερινά την ανάγκη των πολιτών για ανάγνωση.

Συμφώνα με τον κανονισμό της Βιβλιοθήκης ο κάθε αναγνώστης δικαιούται να δανείζεται το ανώτερο 4 βιβλία για διάστημα 10 ημερολογιακών ημερών και διαθέτει δικαίωμα παράτασης για άλλες δέκα μέρες. Η διαδικασία της παράτασης μπορεί να γίνει και μέσω τηλεφώνου. Επίσης κάθε μέλος έχει δικαίωμα κράτησης κάποιου βιβλίου σε περίπτωση που αυτό δεν υπάρχει άμεσα διαθέσιμο. Βέβαια υπάρχουν κάποια είδη βιβλίων που διατίθεται μόνο για ανάγνωση και όχι για δανεισμό όπως τα περιοδικά, οι εφημερίδες, το πληροφοριακό υλικό, βοηθήματα καθώς και κάποιες σπάνιες και πολύτιμες εκδόσεις. Υπάρχει βέβαια και η δυνατότητα φωτοτύπησης κάποιων από αυτών των τεκμηρίων.

- Κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των μαθητών της περιφέρειας. Πολλοί μαθητές επισκέπτονται καθημερινά τη Βιβλιοθήκη ψάχνοντας πληροφορίες για κάποια τυχόν εργασία που έχουν σε κάποιο μάθημα.
- Πρώην χρήση κινητής βιβλιοθήκης. Για πολλά χρόνια λειτουργούσε η κινητή βιβλιοθήκη, ένα μικρό όχημα γεμάτο με βιβλία για κάθε

αναγνώστη και τριγυρνούσε από γειτονιά σε γειτονιά. Σκοπός της ήταν η εξυπηρέτηση κυρίως των μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ώστε να γίνει η πρώτη επαφή του εξωσχολικού βιβλίου από μικρή ηλικία. Λόγω έλλειψης χρηματοδότησης όμως η κινητή βιβλιοθήκη σταμάτησε να λειτουργεί και τώρα όλη η συλλογή της βρίσκεται στη Κεντρική Βιβλιοθήκη.

- Δραστηριότητες παιδικών βιβλιοθηκών. Στους χώρους των παιδικών βιβλιοθηκών διοργανώνονται εκδηλώσεις σε εβδομαδιαία βάση που περιλαμβάνουν ανάγνωση βιβλίων, ζωγραφιές, επιτραπέζια παιχνίδια και διάφορα άλλα.
- Εξοπλισμός για ΑΜΕΑ. Για τη μετακίνηση των ατόμων με αναπηρία παρέχεται ασανσέρ καθώς και μπάρα στην είσοδο.

2.2.8 Ωράριο Βιβλιοθήκης

Το ωράριο της Βιβλιοθήκης διαμορφώνεται ως εξής :

πρωί Δευτέρα– Τρίτη– Πέμπτη–Παρασκευή 09:00-15.30

απόγευμα Τετάρτη 13:00-20:00

ενώ τους καλοκαιρινούς μήνες Δευτέρα- Παρασκευή 09:00-15:30.

2.2.9 Εκδηλώσεις Βιβλιοθήκης

- Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Δήμου Καβάλας και η Ομάδα Μελέτης Διατήρησης και Διάδοσης του Λαϊκού Παραμυθιού και Παιχνιδιού «Οι παραμυθάδες», πραγματοποιούν μηνιαίες εκδηλώσεις – δράσεις στην παιδική Βιβλιοθήκη Αγίου Λουκά
- Βιβλιοπαρουσιάσεις. Διάφοροι συγγραφείς παιδικής λογοτεχνίας επισκέπτονται τις παιδικές τις βιβλιοθήκες για να παρουσιάσουν τα καινούργια τους βιβλία.
- Διάφορες άλλες εκδηλώσεις γενικού θέματος καθώς ο Δήμος χρησιμοποιεί την αίθουσα εκδηλώσεων και για δική του χρήση.

2.2.10 Προβλήματα που αντιμετωπίζει η Βιβλιοθήκη

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η βιβλιοθήκη εσωτερικά αλλά και εξωτερικά όμως είναι αρκετά. Αρχικά η Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας με το υπ' αριθμ. ΦΕΚ 495/31-3-2011 καταργήθηκε ως Ν.Π.Δ.Δ. Δήμου Καβάλας και αποτελεί πλέον υπηρεσία του Δήμου Καβάλας γεγονός που σημαίνει πως πλέον όλα περνάν από τον δήμο ο οποίος δεν κινείται ο ίδιος μέσα στο χώρο της βιβλιοθήκης και δεν είναι σε θέση να γνωρίζει τα προβλήματα , σε σημείο να μην ενδιαφέρεται και να λυθούν γιατί πλέον οι βιβλιοθήκες μέσα σε ένα δήμο θεωρούνται «περιττά έξοδα». Ακόμη δεν υπάρχει κανένα βιβλιοθηκονομικό πρόγραμμα στη βιβλιοθήκη γεγονός που καθιστά αρκετά δύσκολη την εργασία των υπαλλήλων καθώς λειτουργούν με ένα πρόγραμμα που έχει δημιουργήσει η ίδια η βιβλιοθήκη και που δεν έχει ιδιαίτερες δυνατότητες έως και καθόλου, αλλά και πολλά άλλα βασικά προβλήματα που αναφέρονται παρακάτω.

Συνοπτικά:

- Έλλειψη βιβλιοθηκονομικού προγράμματος

Δυστυχώς η βιβλιοθήκη δεν διαθέτει κάποιο βιβλιοθηκονομικό πρόγραμμα για να λειτουργεί αλλά ένα πολύ παλιό πρόγραμμα που έχει δημιουργήσει η ίδια η βιβλιοθήκη το οποίο δεν βοηθά διότι δεν διαθέτει και πολλές δυνατότητες αναζήτησης. Ακόμη η διαδικασία με τα καρτελάκια, τα κασελάκια και τα χειρόγραφα βιβλία εισαγωγής που αναγκάζει το υπάρχον πρόγραμμα να υπάρχουν είναι τόσο χρονοβόρα για τον βιβλιοθηκονόμο αλλά και μετατρέπουν την εργασία του σε πληκτική και βαρετή.

- Έλλειψη on-line καταλόγου (opac)

Μέσου του καταλόγου θα μπορούσαν οι χρήστες να έχουν άμεση πρόσβαση στα τεκμήρια και να δουν αν το τεκμήριο είναι διαθέσιμο ή όχι κάτι που δυστυχώς δεν διαθέτει η Βιβλιοθήκη.

- Απουσία ασύρματου δικτύου

Η ύπαρξη ασύρματου δικτύου θα ήταν μια δυνατότητα που θα βοηθούσε πολύ όσους χρήστες επιθυμούσαν να κάνουν κάποια έρευνα ή και να διαβάσουν στο χώρο του αναγνωστηρίου με τον ηλεκτρονικό τους υπολογιστή

- Κτηριακό πρόβλημα

Το παιδικό τμήμα συστεγάζεται με το δανειστικό προκαλώντας σοβαρό πρόβλημα καθώς και στον κάτω όροφο λειτουργεί και το αναγνωστήριο και οι φωνές των παιδιών φτάνουν και στον κάτω όροφο καθώς υπάρχει και πρόβλημα ηχομόνωσης.

- Πεπαλαιωμένη συλλογή

Η συλλογή που διαθέτει η βιβλιοθήκη είναι αρκετά μεγάλη καθώς ανέρχεται στους 75.000 τίτλους αλλά μεγάλο μέρος των βιβλίων είναι πολύ παλιό, σκονισμένο και κατεστραμμένο.

- Δεν υπάρχει επικοινωνία με άλλες βιβλιοθήκες και κυρίως τις γειτονικές. Εφόσον δεν υπάρχει επικοινωνία με άλλες βιβλιοθήκες αυτομάτως εννοείται πως δεν υπάρχει και ο διαδανεισμός ανάμεσα στις βιβλιοθήκες.

- Κινητή βιβλιοθήκη και ένα παράρτημα παιδικό κλειστά.

Η κινητή βιβλιοθήκη αλλά και ένα τρίτο παιδικό παράρτημα που υπήρχε παραμένουν κλειστά λόγω έλλειψης προσωπικού και χρημάτων.

- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές

Παρά την ύπαρξη ηλεκτρονικών υπολογιστών και μάλιστα ακριβών οι υπάλληλοι της βιβλιοθήκης για να μη καταστραφούν τα μηχανήματα κρατούν το τμήμα ηλεκτρονικών υπολογιστών κλειστό.

Κεφάλαιο 3^ο

3. Μεθοδολογία έρευνας

Σε αυτό το κεφάλαιο θα παρουσιαστούν οι ανάγκες μιας έρευνας καθώς και τα βήματα που θα πρέπει να ακολουθηθούν για την καλύτερη οργάνωση της. Έμφαση θα δοθεί στην διεξαγωγή έρευνας με την χρήση ερωτηματολογίου η οποία έχει χρησιμοποιηθεί και για τις ανάγκες της παρούσας έρευνας.

3.1 Είδη ερευνών

Η έρευνα είναι μια διαδικασία που σκοπό έχει την απόκτηση γνώσης μέσω της οργανωμένης μελέτης και εξέτασης ενός θέματος. Γι αυτό το λόγο μια μελέτη θα πρέπει να είναι συστηματική και οργανωμένη ακολουθώντας συγκεκριμένα βήματα τα οποία έχουν βασιστεί σε μια σωστά σχεδιασμένη δομή. Τα πιο σημαντικά είδη επιστημονικής έρευνας είναι τα ακόλουθα (Κιόχος, 1993):

- Πειραματική

Όπως φανερώνει και το όνομα μια πειραματική έρευνα στηρίζεται στο πείραμα γι αυτό το λόγο και η διεξαγωγή της απαιτεί ευελιξία και εμπειρία.

- Περιγραφική

Αυτό ο τύπος έρευνας ασχολείται τόσο με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά ενός πληθυσμού (φύλο, ηλικία, επαγγελματική απασχόληση κ.τ.λ.π) όσο και τις συνήθειες του συγκεκριμένου πληθυσμού πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα που ενδιαφερόμαστε.

- Διερευνητική

Η διερευνητική έρευνα δίνει μεγαλύτερη έμφαση στην ανακάλυψη και την καινοτομία γι αυτό και η διεξαγωγή μιας τέτοιας έρευνας απαιτεί μεγάλη εμπειρία και την εμπλοκή εξειδικευμένου προσωπικού.

3.2 Βασικές αρχές έρευνας - Στάδια προετοιμασίας έρευνας

1. Σκοπός έρευνας

Πρωταρχικό ζήτημα κάθε έρευνας αποτελεί ο καθορισμός του σκοπού για τον οποίο πραγματοποιείται καθώς και το είδος των πληροφοριών που θα πρέπει να συλλέξει. Με απλά λόγια σημαντικό κρίνεται να απαντηθούν με απόλυτη σαφήνεια από την αρχή δύο κύρια ερωτήματα.

- Πιο είναι το αντικείμενο της έρευνας;
- Ποια ερωτήματα πρέπει να απαντηθούν μετά το τέλος της έρευνας;

2. Τρόπος συλλογής δεδομένων

Ο τρόπος συλλογής δεδομένων αποτελεί ένα πολύ σημαντικό κομμάτι κάθε έρευνας και ποικίλει ανάλογα με το αντικείμενο της έρευνας αλλά και τις πληροφορίες που επιθυμεί να συλλέξει.

3. Έκταση της έρευνας

Η έκταση της έρευνας καθορίζεται σε ένα μεγάλο βαθμό από τα προαναφερθέντα ζητήματα δηλαδή, εξαρτάται από παράγοντες όπως αντικείμενο έρευνας και σκοπός έρευνας. Σημαντικός κρίνεται και λόγος διεξαγωγής της έρευνας αφού η έκταση μια έρευνας με σκοπό την συγγραφή μιας διδακτορικής διατριβής διαφέρει σε μεγάλο βαθμό από την έρευνα που διεξάγεται για ένα επιστημονικό άρθρο.

4. Παρουσίαση ευρημάτων

Εκτός από την σωστή διεξαγωγή μίας έρευνας σημαντική κρίνεται και η παρουσίαση των αποτελεσμάτων η οποία θα πρέπει να είναι ξεκάθαρη, να συνοδεύεται από στατιστικούς πίνακες και γραφήματα. Επιπρόσθετα όλα τα αποτελέσματα θα πρέπει να συνοδεύονται από επεξηγηματικά κείμενα τα οποία θα αναλύουν και εξηγούν τα σημαντικότερα αποτελέσματα καθώς και τα συμπεράσματα που απορρέουν.

3.3 Μέθοδοι συλλογής στοιχείων

1. Παρατήρηση

Η διαδικασία αυτή όπως φανερώνει και το όνομα της στηρίζεται στην παρατήρηση η οποία βέβαια γίνεται με προγραμματισμένο τρόπο από ειδικευμένα άτομα. (Δημητρόπουλος, 1994)

2. Συνέντευξη

Η διαδικασία προϋποθέτει την εμπλοκή του ερευνητή ο οποίος χρησιμοποιώντας στοχευόμενες ερωτήσεις σκοπό έχει να ανακαλύψει την γνώμη του ερωτώμενου πάνω στο εκάστοτε θέμα. (Κιόχος, 1993)

3. Ταχυδρομική αποστολή ερωτηματολογίου

Η χρήση αυτής της μεθόδου προϋποθέτει την αποστολή και συμπλήρωση ερωτηματολογίου με ταχυδρομική ή ηλεκτρονική αποστολή και την επιστροφή του στον ερευνητή. (Κιόχος, 1993)

3.4 Μέθοδοι διεξαγωγής ερευνών

➤ Απογραφή

Η απογραφή είναι μία μέθοδος η οποία συνιστάτε για την συλλογή στοιχείων από όλες τις μονάδες ενός πληθυσμού. Όπως καταλαβαίνουμε η συγκεκριμένη μέθοδος αποτελεί μία αρκετά πολύπλοκη και χρονοβόρα μέθοδο η οποία απαιτεί μεγάλο κόστος. Επίσης λόγω του μεγάλου όγκου της δεν διεξάγεται πάντα από εξειδικευμένο προσωπικό γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε λάθη και παραλείψεις. (Δαμιανού, 2000)

➤ Συνεχής συλλογή στατιστικών στοιχείων

Αυτός ο τρόπος αποβλέπει στην συνεχή συλλογή στατιστικών στοιχείων και η χρήση της γίνεται σε εξειδικευμένες περιπτώσεις όπως η συλλογή δεδομένων

από το ληξιαρχείο, η καταχώρηση αδειών κυκλοφορίας αυτοκινήτων, η συλλογή μετρολογικών στοιχείων και άλλα. (Δαμιανού, 2000)

➤ Δειγματοληπτική μέθοδος

Η δειγματοληπτική μέθοδος σε αντίθεση με την απογραφή πραγματοποιείται στην περίπτωση που ο ερευνητής ενδιαφέρεται να γνωρίσει τις ιδιότητες ενός πληθυσμού εξετάζοντας όμως μόνο ένα δείγμα από αυτό τον πληθυσμό. Η συγκεκριμένη μέθοδος βοηθάει την εξαγωγή συμπερασμάτων για το σύνολο του πληθυσμού γι' αυτό τον λόγο και η επιλογή του δείγματος πρέπει να γίνεται με μεγάλη προσοχή. Λόγω των αρκετών πλεονεκτημάτων της η χρήση αυτής της μεθόδου είναι συχνή. (Δαμιανού, 2000)

3.4.1 Μέθοδοι διεξαγωγής δειγματοληψίας

❖ Τυχαία δειγματοληψία

Στην διεξαγωγή της τυχαίας δειγματοληψίας κατά την διαδικασία επιλογής του δείγματος όλα τα άτομα του πληθυσμού έχουν τις ίδιες πιθανότητες επιλογής. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το δείγμα δεν προκύπτει στην τύχη αλλά επιλέγεται βάση της θεωρίας των πιθανοτήτων με αποτέλεσμα την έλλειψη υποκειμενισμού. Η τυχαία δειγματοληψία διακρίνεται σε :

- Απλή τυχαία δειγματοληψία
- Συστηματική δειγματοληψία
- Τυχαία δειγματοληψία κατά στρώματα
- Δημοσκοπήση

❖ Κατευθυνόμενη δειγματοληψία

Σε αυτή την περίπτωση η επιλογή του δείγματος γίνεται ηθελημένα σύμφωνα με την κρίση του ερευνητή γεγονός που καθιστά την εμπλοκή του πολύ σημαντική. Μειονέκτημα της συγκεκριμένης μεθόδου αποτελεί το

γεγονός ότι τυχόν μεροληψία του ερευνητή μπορεί να οδηγήσει σε εσφαλμένα συμπεράσματα. Η τυχαία δειγματοληψία διακρίνεται σε :

- Μέθοδο αντιπροσωπευτικών μονάδων
- Μέθοδο αναλογιών

3.5 Ερωτηματολόγιο

Το ερωτηματολόγιο είναι ένα έντυπο το οποίο αποτελεί μέσο επικοινωνίας ανάμεσα στον ερωτώμενο και τον ερευνητή. Η χρήση του επιτρέπει την συλλογή πληροφοριών και φυσικά την εξαγωγή αποτελεσμάτων μέσω εξεργασίας των δεδομένων. Η κατάρτιση ενός ερωτηματολογίου κρίνεται πολύ σημαντική αφού όπως χαρακτηριστικά λέγεται *“καμία στατιστική έρευνα δεν μπορεί να είναι καλύτερη από το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε σ’ αυτή”* (Παρασκευόπουλος, 1993).

3.5.1 Απαιτήσεις ερωτηματολογίου

- Μέγεθος

Το μέγεθος του ερωτηματολογίου είναι πολύ σημαντικό αφού θα πρέπει να είναι σύντομο έτσι ώστε η συμπλήρωση του από τον ερωτώμενο να είναι εύκολη. Ταυτόχρονα όμως, θα πρέπει ο ερευνητής να έχει την δυνατότητα να αντλήσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που χρειάζεται.

- Λογική ακολουθία ερωτημάτων

Η λογική ακολουθία θα βοηθήσει τον ερωτώμενο στην καλύτερη κατανόηση του θέματος.

- Συνοχή

Η συνοχή αναφέρεται στην σωστή σειρά τοποθέτησης των ερωτημάτων η οποία θα διευκολύνει την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου. Σημαντική επίσης κρίνεται η ομαδοποίηση ερωτήσεων με συγγενή χαρακτήρα.

- Επισυναπτόμενες οδηγίες συμπλήρωσης

Οι οδηγίες συμπλήρωσης αφορούν ειδικότερα ερωτήματα που η απλή επιλογή κάποιου τετραγώνου δεν είναι επαρκής.

- Σωστή παρουσίαση

Η σωστή παρουσίαση αφορά την αρτιότητα της εμφάνισης η οποία θα βοηθήσει τόσο τον ερωτώμενο στην συμπλήρωση όσο και τον ερευνητή την άντληση των αποτελεσμάτων.

- Δεκτικό στην μηχανογραφική επεξεργασία

Στις μέρες μας η επεξεργασία των αποτελεσμάτων γίνεται με την βοήθεια ειδικών προγραμμάτων. Για την καλύτερη επεξεργασία τους επιθυμητή κρίνεται η δημιουργία ερωτημάτων στα οποία παρέχονται επιλογές συμπλήρωσης και η επιλογή απάντησης δεν αφήνεται εντελώς ελεύθερη στην προσωπική άποψη του ερωτώμενου.

- Διατύπωση ερωτήσεων

Όσον αφορά την διατύπωση των ερωτήσεων σωστό θα ήταν να ακολουθούνται ορισμένες καθοδηγητικές αρχές στην διατύπωση των ερωτήσεων οι οποίες και παρουσιάζονται παρακάτω.

- Απλότητα γλώσσας

Τις περισσότερες φορές η διεξαγωγή έρευνας με την χρήση ερωτηματολογίου αφορά διάφορα κοινωνικά στρώματα οπότε σωστό θα ήταν το γλωσσικό επίπεδο να διατηρείται σε ένα λογικό επίπεδο.

- Σαφήνεια ερωτημάτων

Οι ερωτήσεις θα πρέπει να είναι ξεκάθαρες και σωστά διατυπωμένες έτσι ώστε να αποφεύγονται τυχόν αμφιβολίες ως προς εννοιολογικό τους περιεχόμενο.

➤ Αποφυγή κατευθυνόμενων ερωτημάτων

Οι ερωτήσεις θα πρέπει να δημιουργούνται με σκοπό την συγκέντρωση πληροφοριών από τον ερωτούμενο. Στην περίπτωση των κατευθυνόμενων ερωτημάτων η παραπάνω λογική παρακάμπτεται με σκοπό να ο ερευνητής να λάβει απαντήσεις που τον βολεύουν και όχι την προσωπική γνώμη του ερωτώμενου.

(Ρόντος και Παπάνης, 2007)

3.5.2 Τύποι ερωτήσεων

Οι επιλογές όσον αφορά τον τύπο των ερωτημάτων είναι αρκετά μεγάλη, ωστόσο υπάρχει ένας γενικότερος διαχωρισμός ο οποίος κατηγοριοποιεί τις ερωτήσεις σε δύο κύριες ομάδες, τις ερωτήσεις ανοικτού τύπου και στις ερωτήσεις κλειστού τύπου. Στην συνέχεια θα γίνει αναλυτική παράθεση όλων των τύπων ερωτήσεων που μπορεί να χρησιμοποιηθούν σε ένα ερωτηματολόγιο . (Ρόντος, Παπάνης, 2007)

❖ **Ανοιχτού τύπου ερωτήσεις**

Ερωτήσεις στις οποίες ο ερωτώμενος εκφράσει ελεύθερα την γνώμη του.

❖ **Κλειστού τύπου ερωτήσεις**

Σε αυτό το είδος των ερωτήσεων ο ερωτώμενος δεν είναι ελεύθερος να δώσει οποιαδήποτε απάντηση αφού στην συνέχεια παραπείθονται συγκεκριμένες επιλογές. Οι ερωτήσεις κλειστού τύπου κυριαρχούν στα περισσότερα ερωτηματολόγια αφού τόσο η συμπλήρωση τους όσο και η επεξεργασία τους μπορεί να γίνει εύκολα και γρήγορα. Οι ερωτήσεις κλειστού τύπου διαχωρίζονται στις εξής κατηγορίες:

- **Διχοτομικές ερωτήσεις**

Η ερωτήσεις αυτές δίνουν στον ερωτώμενο την επιλογή μίας εκ των δύο απαντήσεων που δίνονται.

- **Ερωτήσεις Βαθμονόμησης**

Ο ερωτώμενος έχει την δυνατότητα να επιλέξει μόνο μία από τις απαντήσεις που παρέχονται.

- **Ερωτήσεις Κατάταξης**

Ο ερωτώμενος καλείται να απαντήσει τοποθετώντας τις υπάρχουσες επιλογές με σειρά προτεραιότητας.

- **Ερωτήσεις κλίμακας**

Σε αυτό τον τύπο ερωτήσεων ο ερωτώμενος καλείται να απαντήσει σύμφωνα με μια κλίμακα βαθμολόγησης.

- **Ερωτήσεις Πολλαπλής Επιλογής**

Δίνεται η δυνατότητα στον ερωτώμενο να επιλέξει περισσότερες απαντήσεις από μια.

3.5.3 Μέθοδοι συμπλήρωσης ερωτηματολογίου

Προσωπική συνέντευξη

Στην μέθοδος προσωπικής συνέντευξης για την συμπλήρωση ερωτηματολογίου ο ερευνητής διατυπώνει τις ερωτήσεις και συμπληρώνει τις εκάστοτε απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο. (Κιόχος, 1993)

Πλεονέκτημα

Σε περίπτωση μη κατανόησης ο ερωτούμενος μπορεί να ζητήσει περαιτέρω επεξηγήσεις. Σε γενικότερες γραμμές επιτυγχάνεται καλύτερη συνεργασία ανάμεσα στον ερευνητή και τον ερωτούμενο με αποτέλεσμα την συνεπέστερη και ποιοτικότερη συγκέντρωση απαντήσεων.

Μειονέκτημα

Αποτελεί μια χρονοβόρα διαδικασία ιδιαίτερα στην περίπτωση της έρευνας από έναν και μόνο ερευνητή.

Τηλεφωνική συνέντευξη

Πολλά από τα πλεονεκτήματα της προσωπικής συνέντευξης εμφανίζονται και στην περίπτωση της τηλεφωνικής συνέντευξης αφού ο ερευνητής έρχεται σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον ερωτούμενο διατυπώνει τις ερωτήσεις και συμπληρώνει τις απαντήσεις. (Κιόχος, 1993)

Πλεονέκτημα

Συγκεντρώνει τα πλεονεκτήματα της προαναφερθέντας μεθόδου χωρίς να είναι τόσο χρονοβόρα και δαπανηρή.

Μειονεκτήματα

- Ο ερωτώμενος μπορεί να διακόψει την τηλεφωνική επικοινωνία για οποιαδήποτε λόγω γεγονός που είναι πιο δύσκολο να συμβεί με την χρήση της προηγούμενης μεθόδου.
- Αποτελεί μια αποτελεσματική μέθοδο σε περιοχές όπου ή τηλεφωνική συνέντευξη είναι αρκετά διαδεδομένη.

Αποστολή ερωτηματολογίου με ταχυδρομείο ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Τα ερωτηματολόγια αποστέλλονται με ταχυδρομείο ή μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. (Λαμπίρη, 1995)

Πλεονέκτημα

Χαμηλό κόστος

Μειονέκτημα

Απουσία συνεργασίας μεταξύ ερευνητή και ερωτώμενου

Κεφάλαιο 4^ο

4. Διεξαγωγή έρευνας αναφορικά
με την γνώμη των χρηστών της
Δημοτική βιβλιοθήκη Καβάλας το
έτος 2014

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο θα περιγραφεί αναλυτικά η διαδικασία που ακολουθήσαμε για την διεξαγωγή της έρευνας μας καθώς και για την συλλογή των απαραίτητων δεδομένων. Φυσικά η μεθοδολογία που επιλέξαμε ακολουθεί όλα τα πρότυπα διαδικασίας ερευνών που αναφέρθηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο.

4.1 Είδος έρευνας και μέθοδος συλλογής στοιχείων

Για την διεξαγωγή της παρούσας έρευνας χρησιμοποιήθηκε η περιγραφική μέθοδο αφού το κύριο ενδιαφέρον της έρευνας αφορούσε την γνώμη των χρηστών για την λειτουργία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καβάλας. Βασικός στόχος της έρευνας είναι να απαντηθούν όλα τα ερωτήματα που θα μας βοηθήσουν να καταλάβουμε ποιο είναι το επίπεδο των υπηρεσιών που προσφέρονται από την βιβλιοθήκη αλλά και πως μπορούν να βελτιωθούν σύμφωνα πάντα με την γνώμη των χρηστών. Η συλλογή στοιχείων αποτέλεσε μια σχετικά εύκολη διαδικασία αφού πραγματοποιήθηκε με την βοήθεια των χρηστών της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καβάλας οι οποίοι θα πρέπει να σημειωθεί ότι ήταν πολύ συνεργάσιμοι.

Καταλληλότερη μέθοδος συλλογής στοιχείων για τις ανάγκες της συγκεκριμένης έρευνας κρίθηκε φυσικά η δειγματοληπτική μέθοδος και πιο συγκεκριμένα η τυχαία δειγματοληψία αφού κύριο ενδιαφέρον της έρευνας είναι να μπορέσουμε να εξάγουμε αποτελέσματα όλου του πληθυσμού που επισκέπτεται την βιβλιοθήκη μέσω της εξέτασης ενός δείγματος. Ο συνολικός αριθμός ατόμων που πήρε μέρος στην έρευνα μας ήταν 194 επισκέπτες αφού ο συγκεκριμένος αριθμός κρίθηκε επαρκής για την διεξαγωγή αποτελεσμάτων που θα αντιπροσωπεύουν όλο το σύνολο των χρηστών. Πιο συγκεκριμένα η

επιλογή αυτής της μεθόδου κρίθηκε κατάλληλη αφού μερικά από τα πλεονεκτήματα που μπόρεσε να μας προσφέρει είναι:

Η ταχύτητα της διεξαγωγής

Αναντίρρητα η μελέτη ενός δείγματος και όχι ολόκληρου του πληθυσμού δεν αποτέλεσε μία ιδιαίτερα χρονοβόρα διαδικασία

Ακρίβεια των αποτελεσμάτων

Ο σχετικά μικρός αριθμός συμμετεχόντων βοήθησε στην προσεκτικότερη μελέτη και επεξεργασία των δεδομένων προσφέροντας έτσι μεγαλύτερη ακρίβεια αποτελεσμάτων.

Θα πρέπει φυσικά να σημειωθεί ότι η επιλεγμένη μέθοδος χρειάστηκε μεγάλη προσοχή στον σχεδιασμό της αλλά και στην εκτέλεση της αφού η κακή σχεδίαση και εκτέλεση θα μπορούσε εύκολα να μας οδηγήσει σε αποτυχία ολόκληρης της έρευνας.

4.2 Κατασκευή ερωτηματολογίου

Μετά από προσεκτική μελέτη διαπιστώθηκε ότι το ερωτηματολόγιο μας θα περιέχει 17 ερωτήσεις διαφόρων τύπων αφού ο αριθμός αυτός μπορεί να μας παρέχει όλες τις πληροφορίες που χρειαζόμαστε χωρίς να κουράσει τον ερωτώμενο. Όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε στο ερωτηματολόγιο οι πρώτες ερωτήσεις που τίθενται αφορούν δημογραφικά στοιχεία. Στην συνέχεια παρατίθενται ερωτήσεις σχετικά με την συχνότητα της επισκεψιμότητας της βιβλιοθήκης τον λόγο επίσκεψης καθώς και την προσωπική γνώμη των ερωτώμενων για τις υπηρεσίες που παρέχει.

Σε κάποιες από τις ερωτήσεις που παρατίθενται επισυνάπτονται οδηγίες συμπλήρωσης αφού η απλή επιλογή κάποιου τετραγώνου δεν είναι επαρκής. Παράδειγμα αποτελεί η ερώτηση «**Ποιες θεματικές κατηγορίες προτιμάτε προς ανάγνωση**(Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μία); » αφού ο ερωτώμενος μπορούσε να δώσει από 1 έως 13 απαντήσεις.

Σημαντικός παράγοντας της κατασκευής κρίθηκε και η αρτιότητα της εμφάνισης γι' αυτό το λόγο και χρησιμοποιήθηκε η επιλογή της έντονης γραφής έτσι ώστε να ξεχωρίσουν αμέσως από το υπόλοιπο υλικό. Τέλος η ευκολία μηχανογράφησης των απαντήσεων που παρέχονται μέσω της συγκεκριμένης δομής ερωτήσεων που χρησιμοποιήσαμε αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα, αφού η επεξεργασία των αποτελεσμάτων θα πραγματοποιηθεί με την βοήθεια του στατιστικού προγράμματος SPSS.

4.2.1 Τύποι ερωτήσεων που χρησιμοποιήθηκαν στο συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο

❖ Ανοιχτού τύπου ερωτήσεις

Παρακαλώ, κάνετε κάποια πρόταση για τη Βιβλιοθήκη για το πώς θα μπορούσε να αναπτυχθεί.

.....
.....

❖ Κλειστού τύπου ερωτήσεις

▪ Διχοτομικές ερωτήσεις

Φύλο:

Άνδρας

Γυναίκα

▪ Ερωτήσεις Βαθμονόμησης

Η Βιβλιοθήκη καλύπτει τις προσωπικές σας ανάγκες;

Καθόλου

Λίγο

Αρκετά

Πολύ

Πάρα πολύ
Δεν έχω άποψη

- **Ερωτήσεις κλίμακας**

Ποια μορφή υλικού θα σας ενδιέφερε να περιλαμβάνει η βιβλιοθήκη;

	Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Έντυπο υλικό					
Κασέτες ήχου					
Διαφάνειες γραφοσκοπίου					
Slides					
Μαγνητοσκοπήσεις					
Ηλεκτρονικές πηγές (databases)					
Μικροφόρμες					

- **Ερωτήσεις Πολλαπλής Επιλογής**

Ποιες θεματικές κατηγορίες θα επιθυμούσατε να εμπλουτισθούν για να καλύψει γενικότερες μορφωτικές και ψυχαγωγικές σας ανάγκες(Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μία);

Ελληνική λογοτεχνία	
Ξένη λογοτεχνία	
Παιδική λογοτεχνία	
Βιογραφίες	
Κοινωνικές επιστήμες	
Θρησκεία	
Ψυχολογία-Φιλοσοφία	

Τέχνη	
Επιστημονικά-Τεχνολογικά βιβλία	
Λεξικά-Εγκυκλοπαίδειες	
Θετικές επιστήμες	
Γεωγραφία-Ιστορία	
Ποίηση	

Κεφάλαιο 5^ο

5. Παράθεση των αποτελεσμάτων της έρευνας

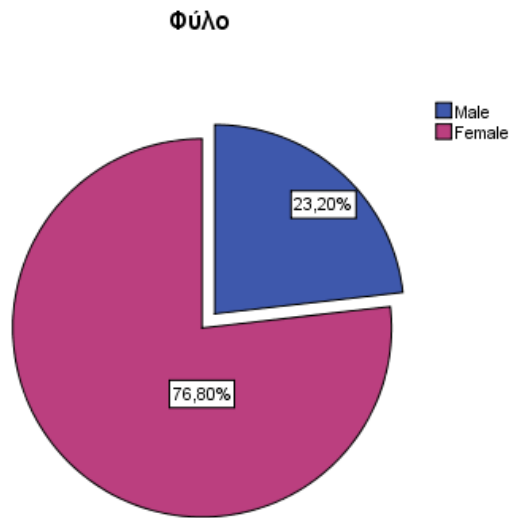

5.1 Χαρακτηριστικά του δείγματος

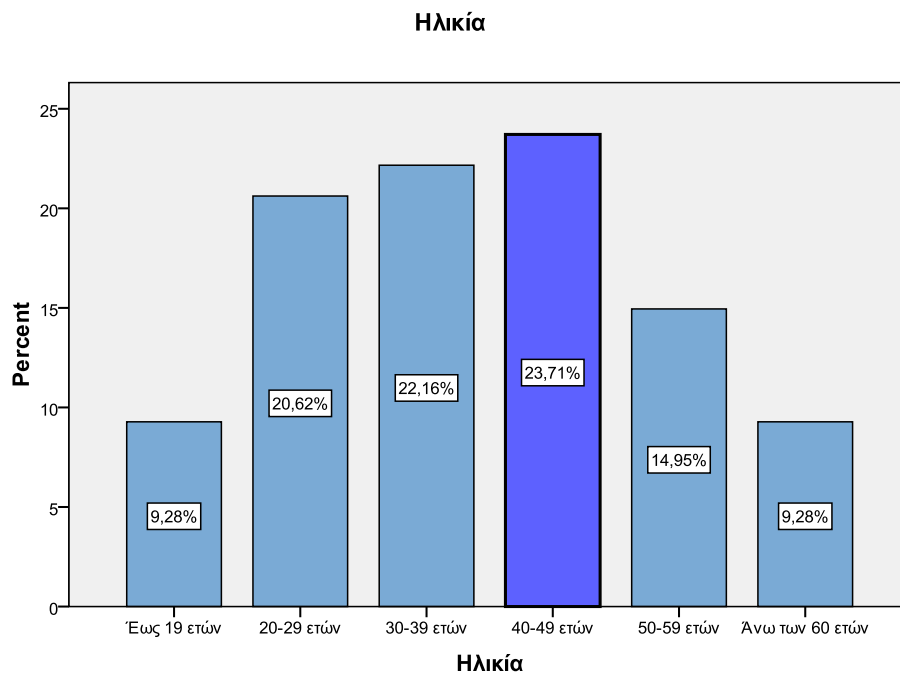
Στα επόμενα διαγράμματα θα παρουσιαστούν τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτηθέντων που πήραν μέρος στην έρευνα μας και αφορούν το φύλο, την ηλικία, την επαγγελματική απασχόληση καθώς και το μορφωτικό επίπεδο των επισκεπτών της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καβάλας.

Όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε στο πρώτο διάγραμμα το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος αποτελείται από γυναίκες γεγονός βέβαια που δεν μας εκπλήσσει ιδιαίτερα. Αναφορικά με την ηλικία των επισκεπτών έκπληξη δημιουργεί το γεγονός ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (23,71%) ανήκει στην ηλικιακή κατηγορία 40 με 49 ετών ενώ γενικότερα το μεγαλύτερο μέρος των επισκεπτών (66,49%) ανήκει στην ηλικιακή κατηγορία 20 έως 49 ετών. Τα μικρότερα ποσοστά εμφανίζονται στις δύο ακραίες περιπτώσεις δηλαδή στην

κατηγορία “έως 19 ετών” (9,28%) και στην κατηγορία “άνω των 60 ετών” με το ίδιο ποσοστό.

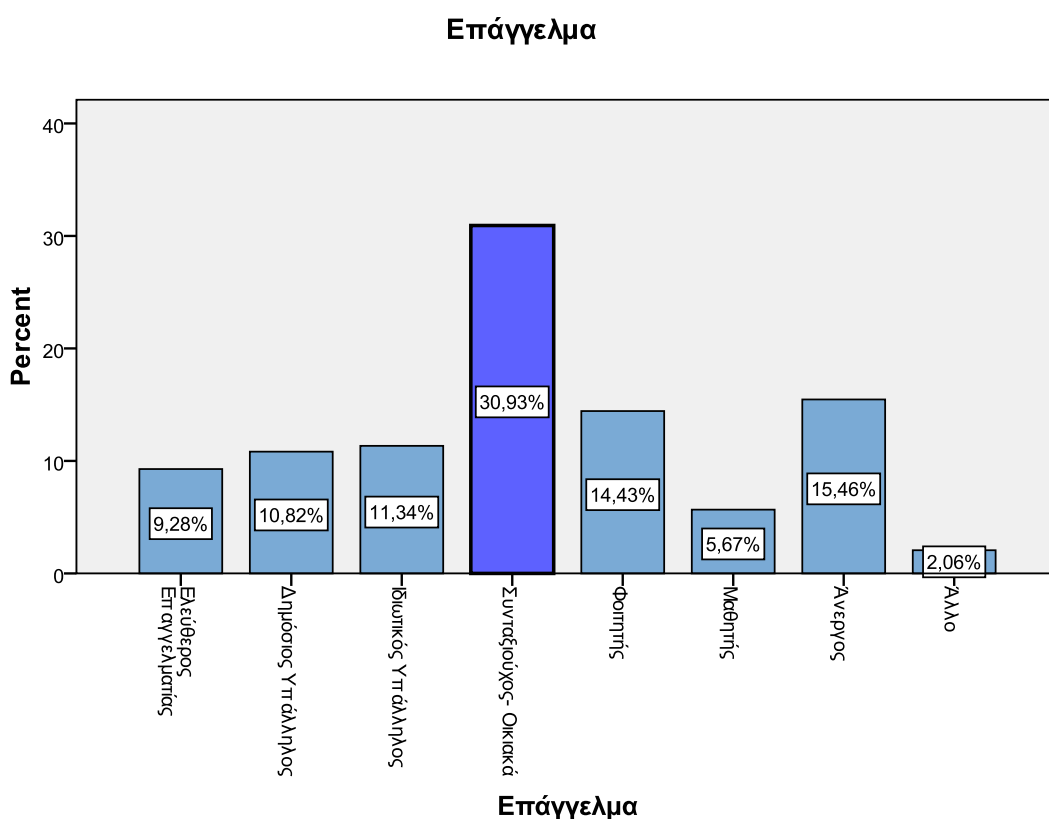
Γράφημα 5.1.1: Το φύλο των ερωτηθέντων

Γράφημα 5.1.2 :Η ηλικία των ερωτηθέντων

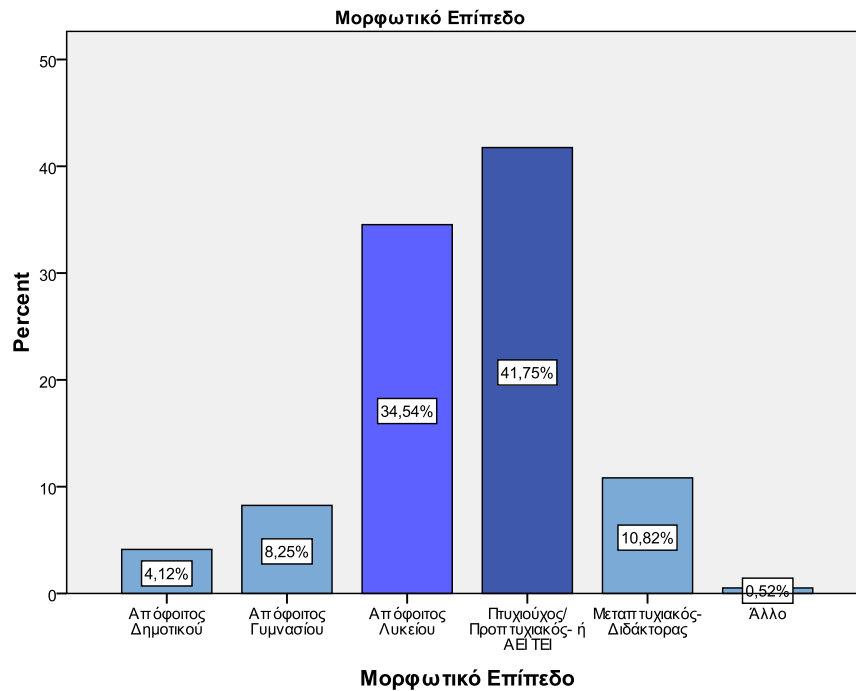

Στο επόμενο διάγραμμα μπορούμε να δούμε την επαγγελματική κατάρτιση του δείγματός μας. Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος μας (30,93%) παρατηρείται στην κατηγορία Συνταξιούχος/ Οικιακά ενώ τα μικρότερα ποσοστά εμφανίζονται στις κατηγορίες “Άλλο” (2,06%) και “Μαθητής” (5,67%). Το υπόλοιπο δείγμα μας μοιράζεται σχεδόν ομοιόμορφα στις υπόλοιπες κατηγορίες με υψηλότερο ποσοστό αυτό των ανέργων (15,46%).

Γράφημα 5.1.3: Το επάγγελμα των ερωτηθέντων

Αναφορικά με το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος μας εμφανίζεται στις κατηγορίες απόφοιτος Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με ποσοστό 34,54% και στην κατηγορία απόφοιτος “Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης” με ποσοστό 41,75%. Το αμέσως μεγαλύτερο ποσοστό εμφανίζεται στην κατηγορία “Απόφοιτος Γυμνασίου” (8,25%) ενώ τα μικρότερα ποσοστά εμφανίζονται στις κατηγορίες “Απόφοιτος Δημοτικού” και “Άλλο” με ποσοστά 4,12% και 0,62% αντίστοιχα.

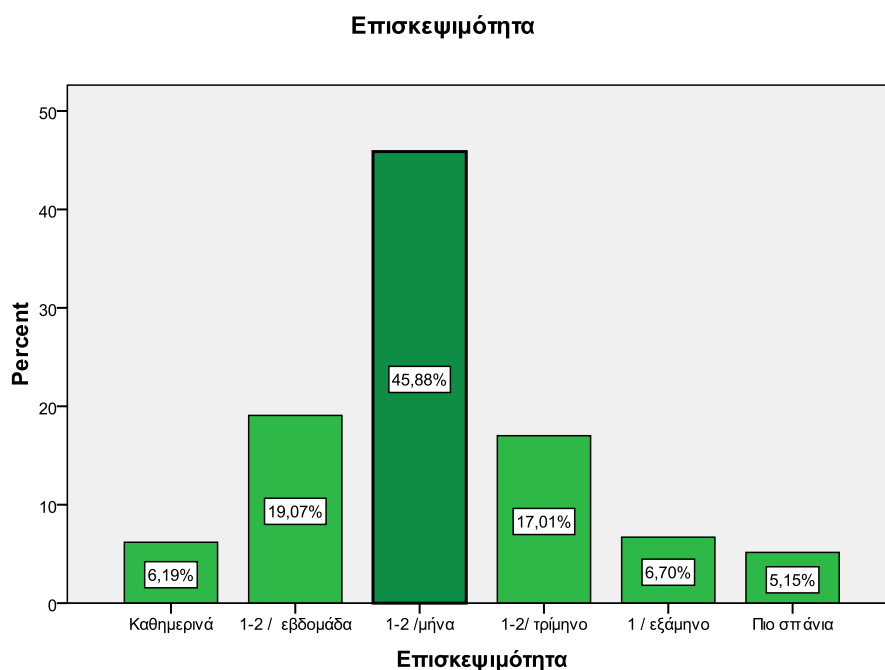
Γράφημα 5.1.4: Το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων

5.2 Ανάλυση Απαντήσεων

Στις επόμενες σελίδες θα μελετήσουμε αναλυτικά τις απαντήσεις όλων των ερωτήσεων προκειμένου να μπορέσουμε να εξάγουμε αποτελέσματα όσο αφορά τις απόψεις αλλά και τις ανάγκες των χρηστών της Δημοτικής Βιβλιοθήκης.

Ερώτηση 5: Πόσο συχνά επισκέπτεστε την Δημοτική Βιβλιοθήκη;

Η πρώτη ερώτηση αφορούσε την συχνότητα επίσκεψης της Δημοτικής Βιβλιοθήκης και έδειξε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (45,88%) του δείγματος επισκέπτεται την βιβλιοθήκη 1 με 2 φορές το μήνα ενώ ενθαρρυντικό είναι το γεγονός ότι η αμέσως επικρατέστερη απάντηση ήταν 1 με 2 φορές την εβδομάδα. Τα χαμηλότερα ποσοστά συγκεντρώθηκαν στις απαντήσεις “Καθημερινά” και “Πιο Σπάνια” με ποσοστά 6,19% και 5,15% αντίστοιχα.

Γράφημα 5.2.1 : Επισκεψιμότητα Δημοτικής Βιβλιοθήκης

Ερώτηση 6: Ποιοι είναι οι κύριοι λόγοι για τους οποίους επισκέπτεστε τη βιβλιοθήκη συνήθως;

\$Λόγοι Frequencies

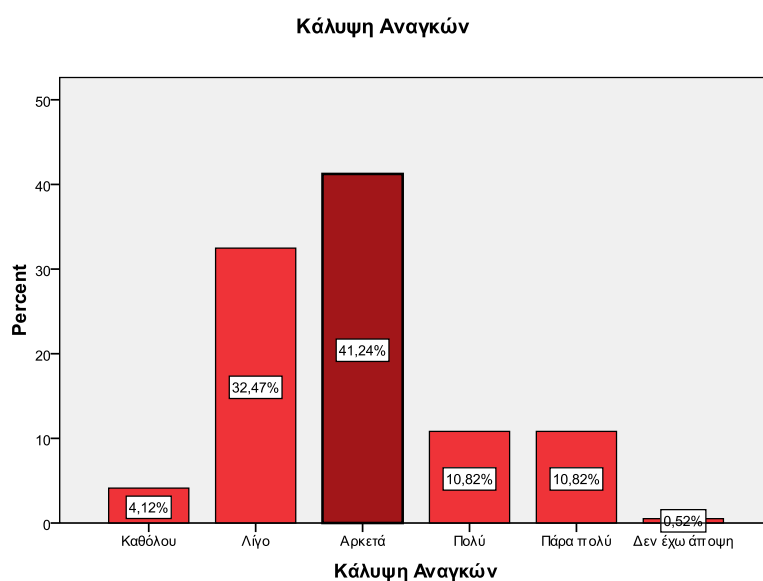
	Responses		Percent of Cases
	N	Percent	
\$Λόγοι ^a Δανεισμός	186	69,9%	95,9%
Μελέτη Έντυπου Υλικού	25	9,4%	12,9%
Εκπόνηση Εργασιών	21	7,9%	10,8%
Αναγνωστήριο	18	6,8%	9,3%
Πληροφορικό Υλικό	16	6,0%	8,2%
Total	266	100,0%	137,1%

Πίνακας 5.2.1: Κύριοι λόγοι επίσκεψης της βιβλιοθήκης

Στην συγκεκριμένη ερώτηση δινόταν η επιλογή περισσότερων εκ των μία απαντήσεων γι' αυτό και όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε ο συνολικός αριθμός απαντήσεων δεν είναι 194, όπως και ο αριθμός του δείγματός μας αλλά 266, αριθμός που αντιπροσωπεύει τον συνολικό αριθμό απαντήσεων που δόθηκαν. Όπως βλέπουμε και στον πίνακα το 69,9% των ερωτηθέντων απάντησε ότι ένας από του κυριότερους λόγους επίσκεψής είναι ο δανεισμός υλικού. Αντίθετα το πληροφοριακό υλικό ήρθε στην τελευταία θέση προτίμησης των επισκεπτών με ποσοστό μόλις 6,0%.

Ερώτηση 7. Η Βιβλιοθήκη καλύπτει τις προσωπικές σας ανάγκες;

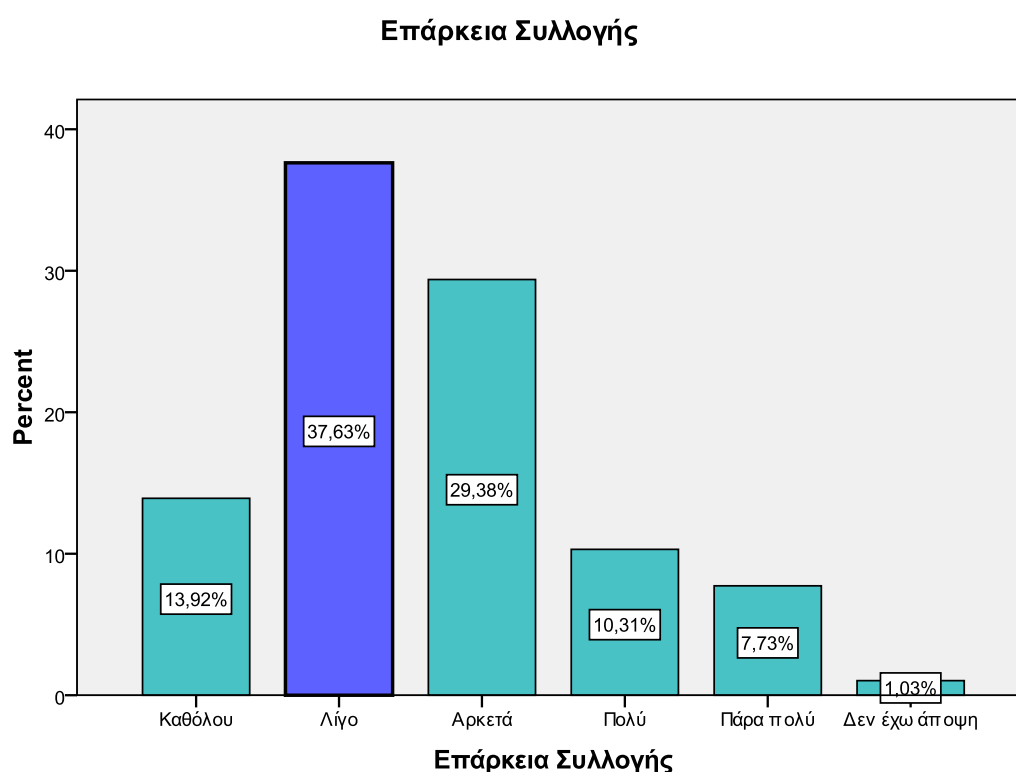
Στην ερώτηση η οποία αφορούσε την κάλυψη των αναγκών των επισκεπτών το 77,8% των απαντήσεων κυμάνθηκαν από καθόλου έως αρκετά με το υψηλότερο ποσοστό (41,24%) να εμφανίζεται στην απάντηση “αρκετά”. Όπως μπορούμε να καταλάβουμε οι ανάγκες των χρηστών δεν καλύπτονται στο πλήρη βαθμό, ενθαρρυντικό βέβαια, είναι το γεγονός ότι μόλις το 4,12% των χρηστών απάντησαν ότι οι ανάγκες τους δεν καλύπτονται καθόλου. Οι απαντήσεις “πολύ” και “πέρα πολύ” συγκέντρωσαν 21,6 % ποσοστό το οποίο ισομοιράζεται στις δύο απαντήσεις.

Γράφημα 5.2.2: Βαθμός κάλυψης αναγκών των χρηστών

Ερώτηση 8: Πόσο επαρκής θεωρείται τη συλλογή της Βιβλιοθήκης:

Η επάρκεια της συλλογής δεν κρίνεται ιδιαίτερα καλή αφού το 51,5% απάντησε ότι η συλλογή της βιβλιοθήκης είναι καθόλου ή λίγο επαρκής. Πιο συγκεκριμένα το μεγαλύτερο ποσοστό (37,63%) κρίνει ότι η συλλογή είναι δεν είναι αρκετά επαρκής ενώ μόλις το 7,73% απάντησε ότι η συλλογή της βιβλιοθήκης είναι πάρα πολύ επαρκής.

Γράφημα 5.2.3: Επάρκεια βιβλιοθήκης

Ερώτηση 9: Ποιες θεματικές κατηγορίες προτιμάτε προς ανάγνωση;

Όπως και σε προηγούμενη περίπτωση ερώτησης έτσι εδώ ο χρήστης μπορούσε να επιλέξει παραπάνω από μία ερωτήσεις θέτοντας έτσι τον συνολικό αριθμό απαντήσεων των 194 ερωτηθέντων μας σε 564. Όπως

βλέπουμε και στον πίνακα η θεματική κατηγορία μεγαλύτερης προτίμησης είναι η ελληνική λογοτεχνία (28,4%) ενώ δεύτερη σε προτιμήσεις έρχεται η ξένη λογοτεχνία με ποσοστό 24,8%. Οι κατηγορίες που συγκέντρωσαν τις λιγότερες απαντήσεις είναι τα λεξικά- εγκυκλοπαίδειες και οι θετικές επιστήμες με ποσοστό 1,8% η κάθε μία.

		Responses		Percent of Cases
		N	Percent	
\$Protimiseis ^a	Ελληνική Λογοτεχνία	160	28,4%	82,5%
	Ξένη Λογοτεχνία	140	24,8%	72,2%
	Παιδική Λογοτεχνία	23	4,1%	11,9%
	Βιογραφίες	23	4,1%	11,9%
	Κοινωνικές Επιστήμες	30	5,3%	15,5%
	Θρησκεία	48	8,5%	24,7%
	Ψυχολογία-Φιλοσοφία	34	6,0%	17,5%
	Τέχνη	17	3,0%	8,8%
	Επιστημονικά- Τεχνολογικά βιβλία	39	6,9%	20,1%
	Λεξικά-Εγκυκλοπαίδειες	10	1,8%	5,2%
	Θετικές Επιστήμες	10	1,8%	5,2%
	Γεωγραφία-Ιστορία	16	2,8%	8,2%
	Ποίηση	14	2,5%	7,2%
	Total	564	100,0%	290,7%

a. Group

Πίνακας 5.2.2: Θεματικές κατηγορίες προτίμησης

Ερώτηση 10. Ποιες θεματικές κατηγορίες θα επιθυμούσατε να εμπλουτισθούν για να καλύψει γενικότερες μορφωτικές και ψυχαγωγικές σας ανάγκες;

Όπως ήταν αναμενόμενο τα αποτελέσματα όσον αφορά στην θεματική κατηγορία που θα επιθυμούσαν οι χρήστες να εμπλουτιστεί δεν διαφέρουν ιδιαίτερα με αυτά των προτιμήσεων τους. Έτσι και σε αυτή την περίπτωση οι κατηγορίες με τις περισσότερες απαντήσεις ήταν η ελληνική και η ξένη λογοτεχνία με ποσοστά 26,1% και 22,6% αντίστοιχα. Τα χαμηλότερα ποσοστά συναντώνται στις θεματικές κατηγορίες της ποίησης (2,1%) αλλά και των θετικών επιστημών (2,9%) ενώ αρκετά υψηλά είναι και τα ποσοστά αναφορικά με τις θεματικές ενότητες της θρησκείας (8,3%) αλλά και των επιστημονικών βιβλίων (8,3%).

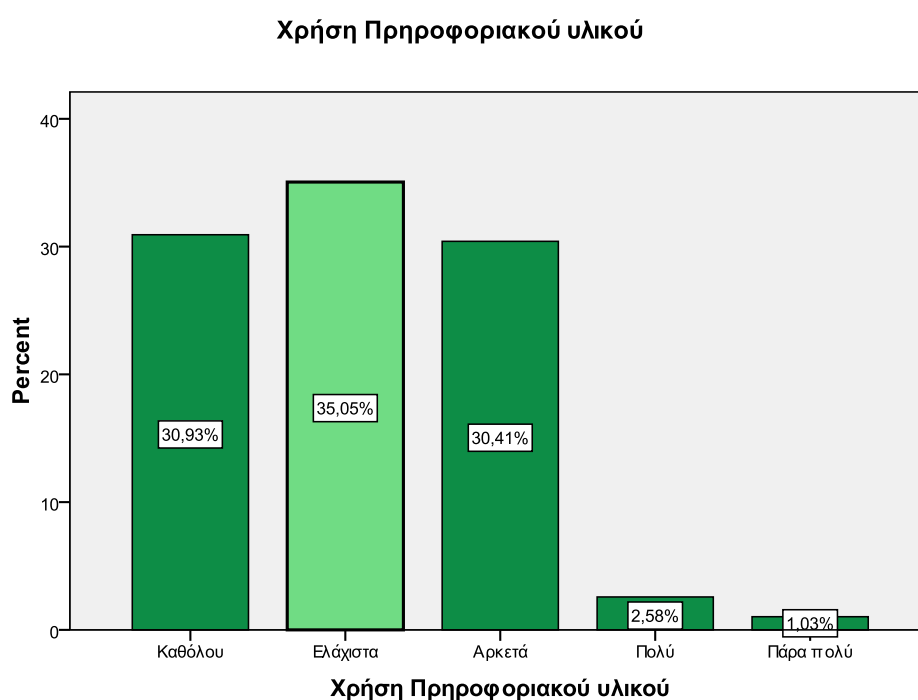
\$Emloytismos Frequencies

		Responses		Percent of Cases
		N	Percent	
\$Emloytismos ^a	Ελληνική Λογοτεχνία	135	26,1%	69,6%
	Ξένη Λογοτεχνία	117	22,6%	60,3%
	Παιδική Λογοτεχνία	20	3,9%	10,3%
	Βιογραφίες	13	2,5%	6,7%
	Κοινωνικές Επιστήμες	29	5,6%	14,9%
	Θρησκεία	43	8,3%	22,2%
	Ψυχολογία-Φιλοσοφία	28	5,4%	14,4%
	Τέχνη	21	4,1%	10,8%
	Επιστημονικά- Τεχνολογικά βιβλία	43	8,3%	22,2%
	Λεξικά-Εγκυκλοπαίδειες	24	4,6%	12,4%
	Θετικές Επιστήμες	15	2,9%	7,7%
	Γεωγραφία-Ιστορία	18	3,5%	9,3%
	Ποίηση	11	2,1%	5,7%
Total	517	100,0%	266,5%	

Πίνακας 5.2.3: Εμπλουτισμός επιθυμητών θεματικών κατηγοριών

Ερώτηση 11. Πόσο συχνά χρησιμοποιείται το πληροφοριακό υλικό της βιβλιοθήκης (λεξικά, εγκυκλοπαίδειες εφημερίδες, περιοδικά);

Όπως μπορούμε να δούμε και από το παρακάτω γράφημα το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών (35,05%) χρησιμοποιούν ελάχιστα το πληροφοριακό υλικό ενώ, το αμέσως μεγαλύτερο ποσοστό 30,93% δεν το χρησιμοποιεί καθόλου. Σε γενικότερες γραμμές το 65,98% δεν χρησιμοποιεί το πληροφοριακό υλικό ή το χρησιμοποιεί ελάχιστα. Το μικρότερο ποσοστό (1,03%) απάντησε ότι χρησιμοποιεί το πληροφοριακό υλικό πάρα πολύ.

Γράφημα 5.2.4: Χρήση πληροφοριακού υλικού

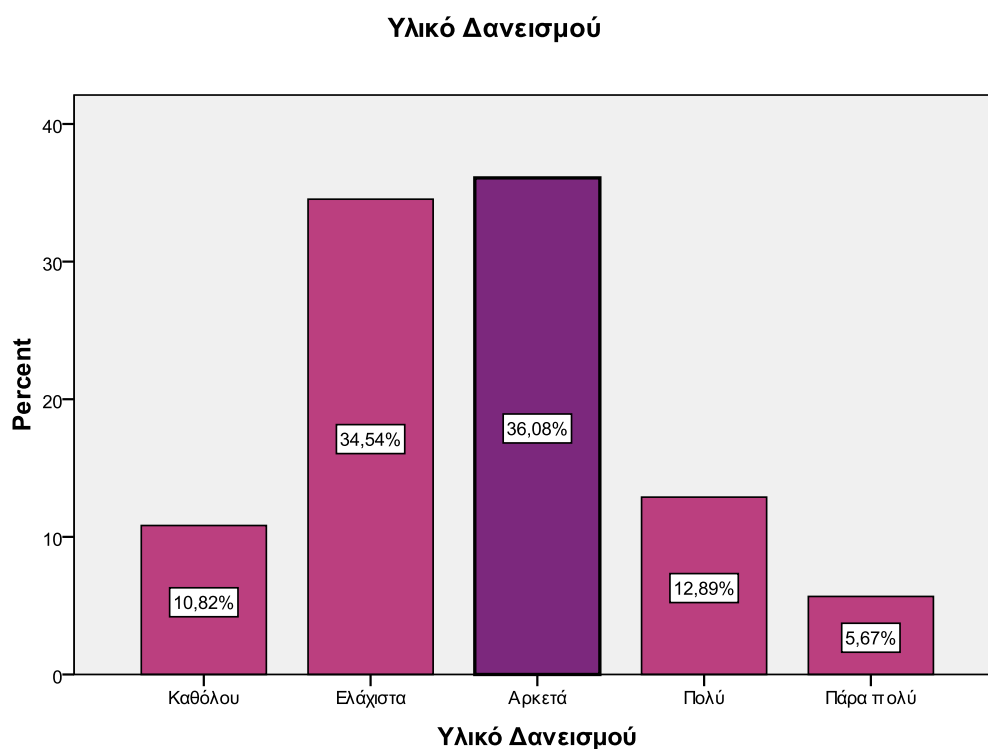
Ερώτηση 12: Πόσο ευχαριστημένοι είστε από;

- Το υλικό προς δανεισμό;

Όσον αφορά στο υλικό δανεισμού της βιβλιοθήκης το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών (36,08%) απάντησε ότι είναι αρκετά ευχαριστημένο από το υλικό δανεισμού ενώ το 18,56% απάντησε ότι είναι πολύ ή πάρα πολύ

ευχαριστημένο. Όπως παρατηρούμε και από το γράφημα θα μπορούσαμε να πούμε ότι στην συγκεκριμένη ερώτηση υπάρχει κάποιος διχασμός των χρηστών για το δανειστικό υλικό αφού μπορεί το μεγαλύτερο ποσοστό μπορεί να είναι αρκετά ευχαριστημένο, το δεύτερο όμως μεγαλύτερο ποσοστό 34,54% δεν είναι ιδιαίτερα ευχαριστημένο αφού απάντησε ότι οι ανάγκες τους για δανεισμό καλύπτονται ελάχιστα.

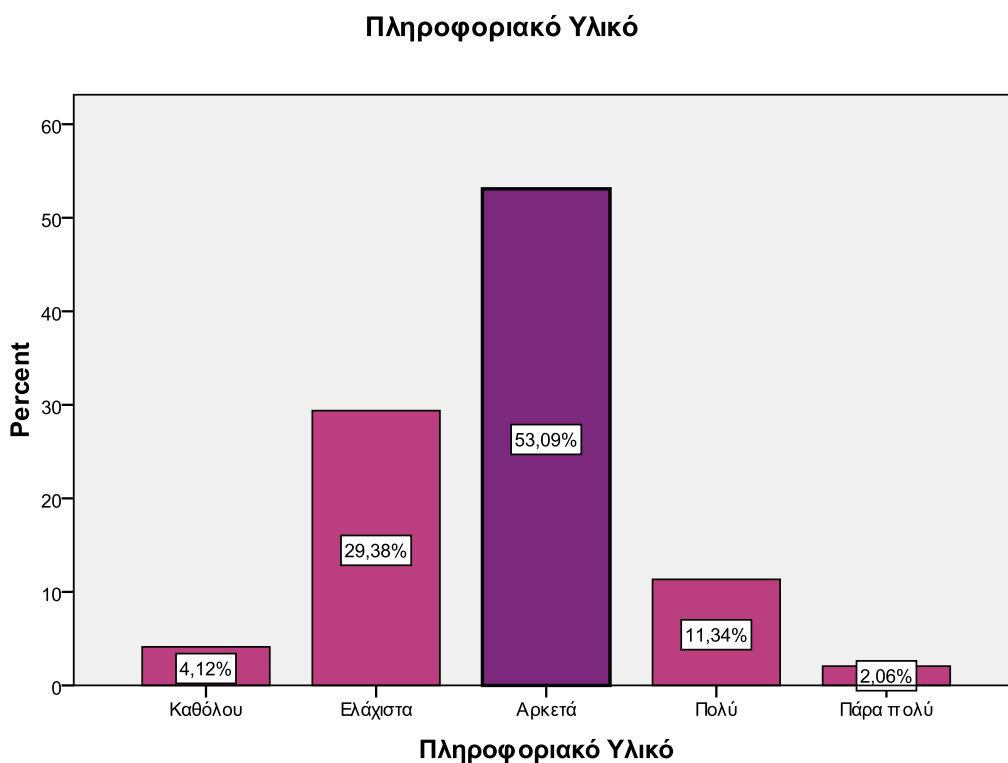

Γράφημα 5.2.5: Κάλυψη αναγκών από το υλικό δανεισμού

➤ Το πληροφοριακό υλικό(Λεξικά, εγκυκλοπαίδειες κλπ.):

Το πληροφοριακό υλικό που διατίθεται φαίνεται να καλύπτει τις ανάγκες των χρηστών αφού το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων δήλωσε ότι είναι αρκετά ευχαριστημένο με ποσοστό 53,09%. Βέβαια οι η έρευνα αναδεικνύει την ανάγκη εκσυγχρονισμού του πληροφοριακού υλικού αφού μόλις το 2,06%

απάντησε ότι είναι πλήρως ευχαριστημένο ενώ το 4,12% απάντησε ότι δεν είναι καθόλου ευχαριστημένο.

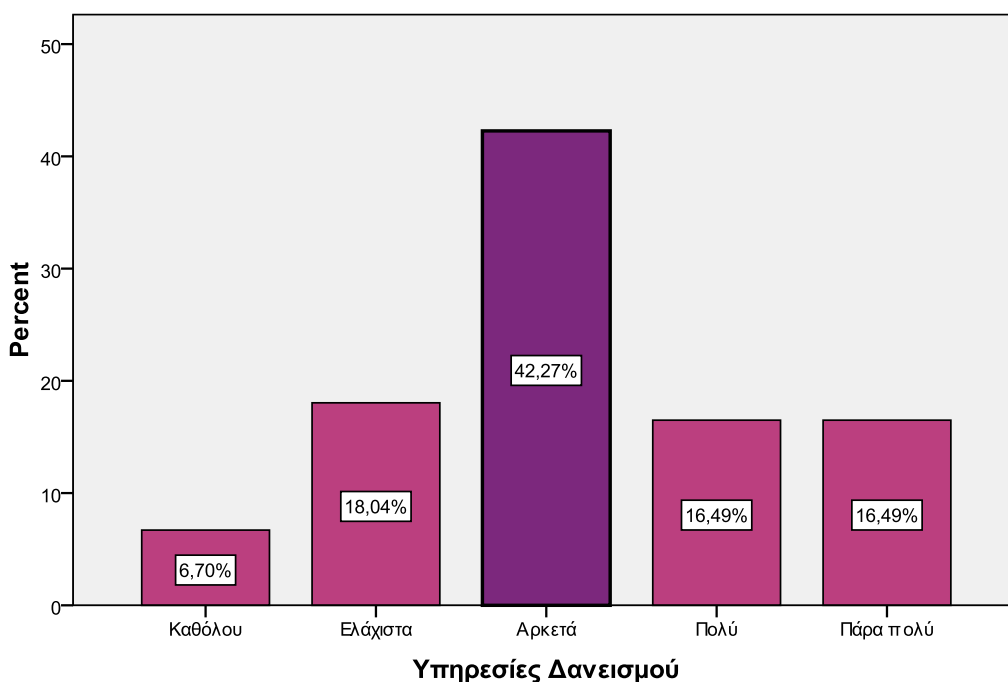

Γράφημα 5.2.6: Κάλυψη αναγκών από το πληροφοριακό υλικό

➤ Τις υπηρεσίες δανεισμού;

Η υπηρεσίες δανεισμού αποτελούν έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες μιας βιβλιοθήκης αφού είναι συνήθως και ο κυριότερος λόγος επίσκεψής της. Οι υπηρεσίες δανεισμού που προσφέρονται από την Δημοτική Βιβλιοθήκη φαίνεται να καλύπτουν τις ανάγκες του μεγαλύτερου μέρους (42,27%) των ερωτηθέντων. Βέβαια το γεγονός ότι το 24,74% βρίσκεται στις πρώτες δύο θέσεις της κλίμακας (“καθόλου” -”ελάχιστα”) και το 32,98% τις δύο τελευταίες αποδεικνύει την ανάγκη για εμπλουτισμό του υλικού.

Υπηρεσίες Δανεισμού

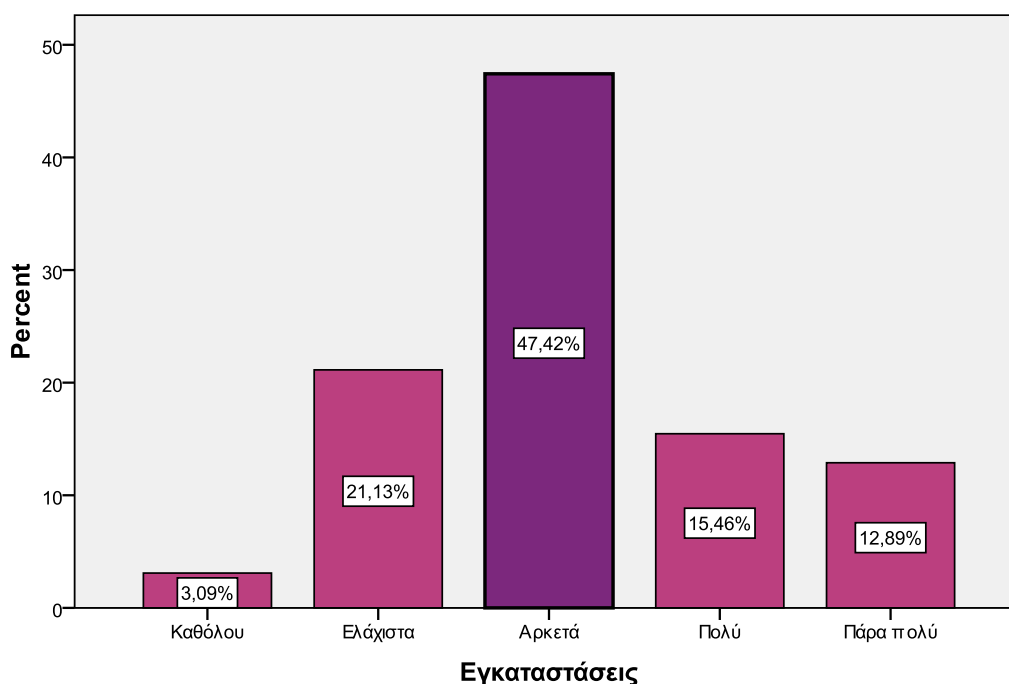

Γράφημα 5.2.7: Κάλυψη αναγκών από τις υπηρεσίες δανεισμού

➤ Τις εγκαταστάσεις της βιβλιοθήκης:

Αναφορικά με τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις και σε αυτή την περίπτωση το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών (47,42%) δήλωσε ότι είναι αρκετά ευχαριστημένο ενώ μόλις το 3,09% δήλωσε ότι δεν είναι καθόλου ευχαριστημένο . Το γεγονός βέβαια ότι το μόνο το 12,89% δήλωσε πλήρως ευχαριστημένο αποδεικνύει και σε αυτή την περίπτωση την ανάγκη για αναβάθμιση των εγκαταστάσεων. Η αναβάθμιση των εγκαταστάσεων μπορεί να αφορά την αύξηση της χωρητικότητας, την καλύτερη αξιοποίηση των υπάρχοντων χώρων ή την καλύτερη υστέρηση τους. Επίσης αναφορικά με άλλες έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί και μελετήθηκαν παραπάνω η ύπαρξη καλύτερων εγκαταστάσεων αφορούσε πολλές φορές την ύπαρξη κλιματισμού καθώς και την καθαριότητα του χώρου.

Εγκαταστάσεις

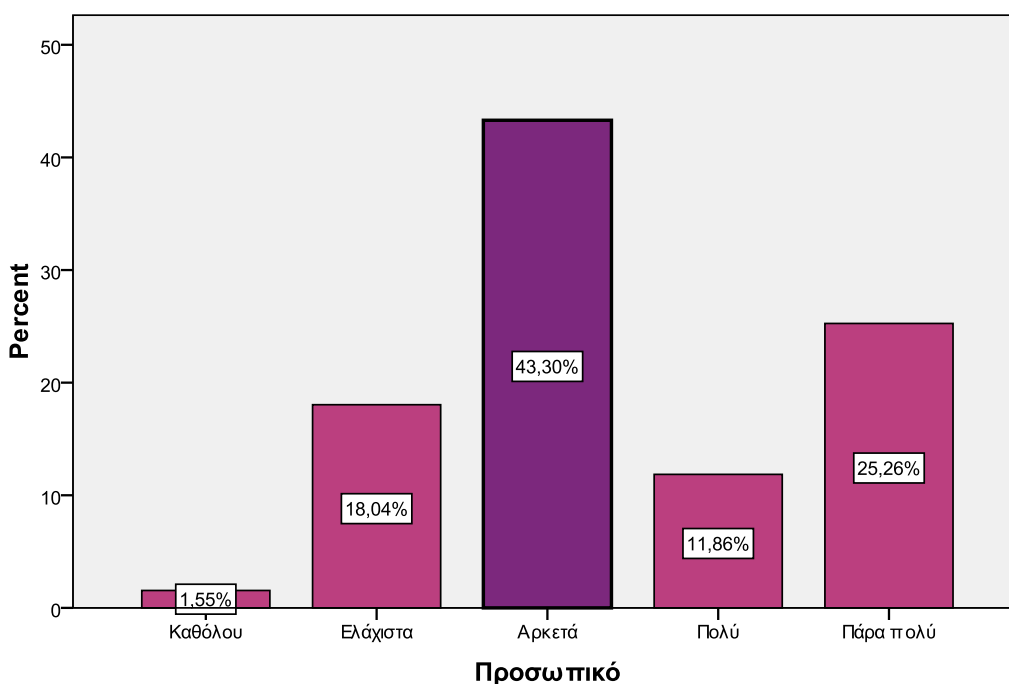

Γράφημα 5.2.8: Κάλυψη αναγκών από τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις

➤ Το προσωπικό της βιβλιοθήκης;

Το υπάρχον προσωπικό της βιβλιοθήκης δείχνει να καλύπτει τις ανάγκες των περισσότερων χρηστών αφού 80,41% δήλωσε αρκετά έως πολύ ευχαριστημένο. Το μεγαλύτερο ποσοστό 43,03% συγκεντρώνεται για άλλη μία φορά στην μεσαία κατηγορία μας ενώ μόλις το 1,55% δεν είναι καθόλου ευχαριστημένο από το υπάρχον προσωπικό. Σε γενικότερες γραμμές η ύπαρξη εξειδικευμένου προσωπικού αποτελεί παράγοντα ζωτικής σημασίας μιας βιβλιοθήκης γι αυτό και η επιλογή του θα πρέπει να γίνεται με μεγάλη προσοχή.

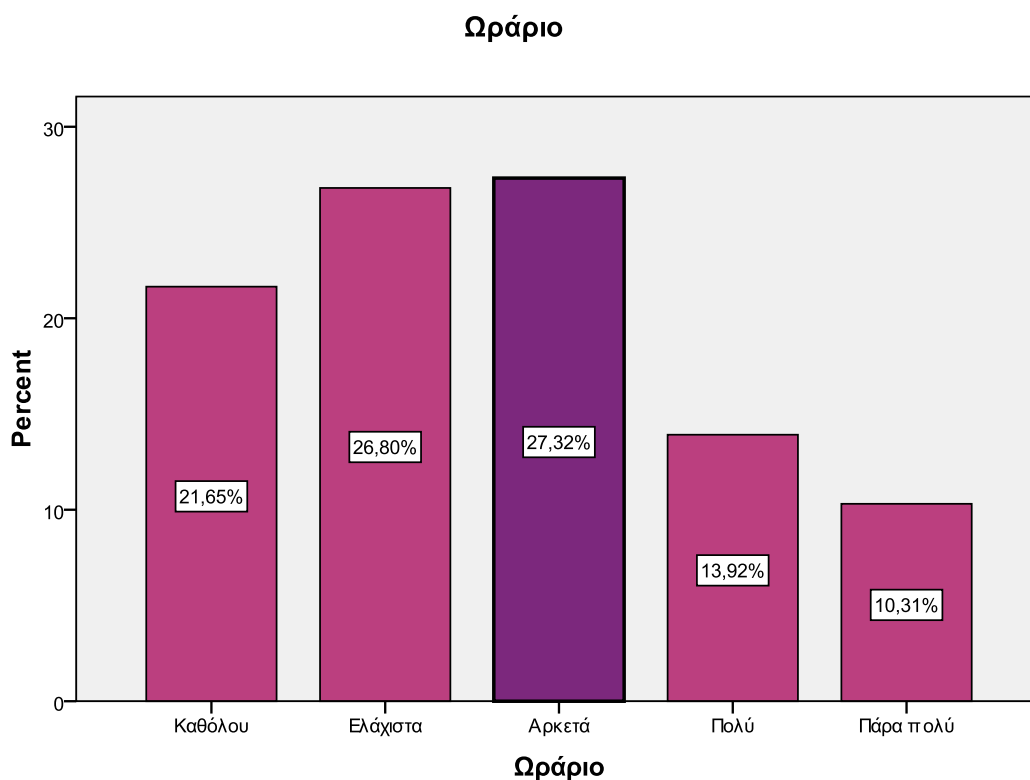
Προσωπικό

Γράφημα 5.2.9: Κάλυψη αναγκών από το πρωσικό της βιβλιοθήκης

➤ Το ωράριο λειτουργίας της βιβλιοθήκης:

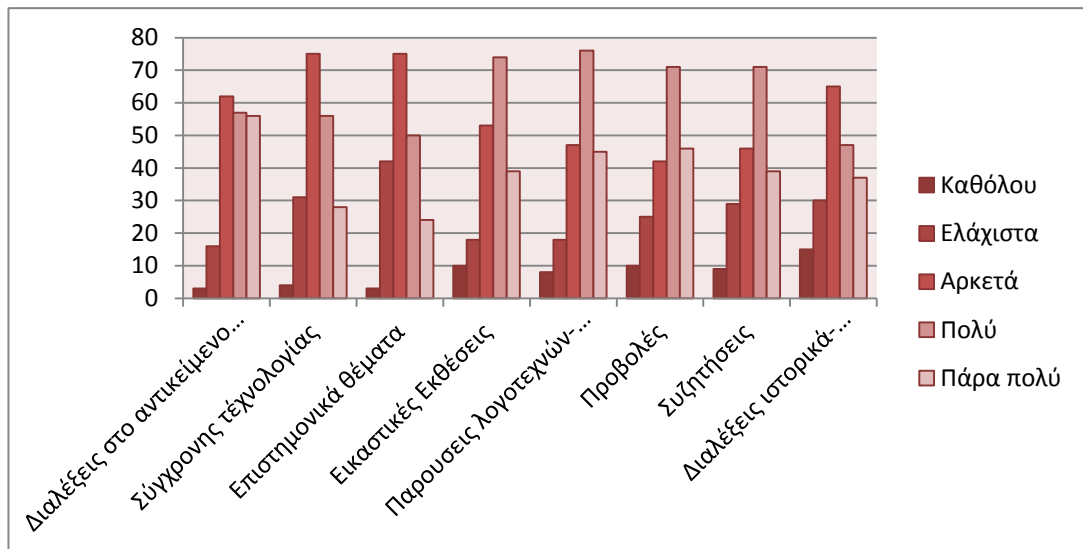
Η έρευνα μας αποδεικνύει την ανάγκη για αλλαγή ή επέκταση του υφιστάμενου ωραρίου αφού το μισό δείγμα μας (48,45%) δήλωσε δυσαρεστημένο ή ελάχιστα ευχαριστημένο από το υφιστάμενο ωράριο. Η ανάγκη για αλλαγή του ωραρίου φαίνεται να είναι μέγιστης σημασίας αφού μόλις το 10,31% δήλωσε πλήρως ευχαριστημένο από το ωράριο ενώ πιθανότατα η αλλαγή του θα επιφέρει και αύξηση της συχνότητας επίσκεψης των υπαρχόντων χρηστών καθώς και προσέλκυση νέων χρηστών.

Γράφημα 5.2.10: Κάλυψη αναγκών από το ωράριο λειτουργίας

Ερώτηση 13: Αναφέρετε, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, τι εκδηλώσεις προτείνετε να περιλάβει η βιβλιοθήκη στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της:

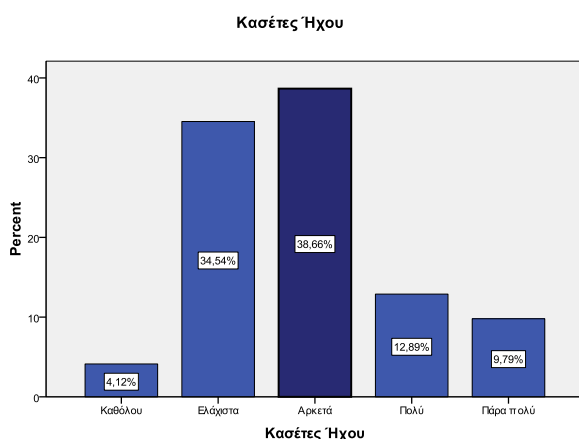
Η επόμενη ερώτηση αφορά την επιθυμία των χρηστών για την οργάνωση εκδηλώσεων ποικίλου περιεχόμενου. Όπως θα δούμε και από το επόμενο γράφημα υπάρχει αυξημένο ενδιαφέρον για την διοργάνωση εκδηλώσεων η οποία μάλιστα δεν περιορίζεται σε μία θεματική ενότητα. Το συγκεντρωτικό γράφημα που παρατίθεται παρακάτω φανερώνει ότι το ενδιαφέρον για την διοργάνωση εκδηλώσεων είναι πολύ μεγάλο αφού σε όλες τις κατηγορίες ή οι μεγαλύτερες συχνότητες εμφανίζονται στις κατηγορίες “αρκετά”, “πολύ” ή “πάρα πολύ”.

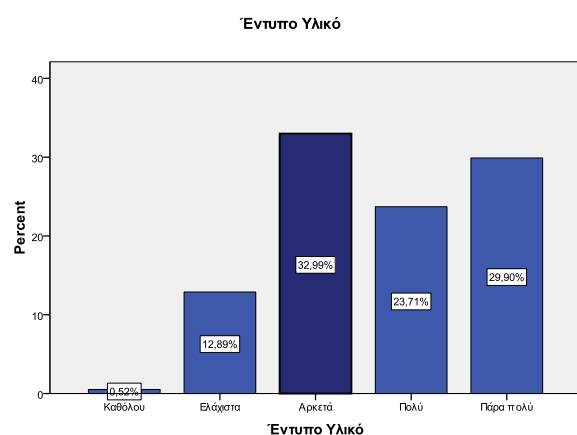
Γράφημα 5.2.11: Επιθυμία οργάνωσης εκδηλώσεων και θεματικές ενότητες προτίμησης

Ερώτηση 14: Ποια μορφή υλικού θα σας ενδιέφερε να περιλαμβάνει η βιβλιοθήκη;

Στα επόμενα διαγράμματα μπορούμε να παρατηρήσουμε την μορφή υλικού που οι χρήστες θα επιθυμούσαν να βρίσκουν την βιβλιοθήκη καθώς και ποια κατηγορία θεωρείται από τους χρήστες πιο αναγκαία.

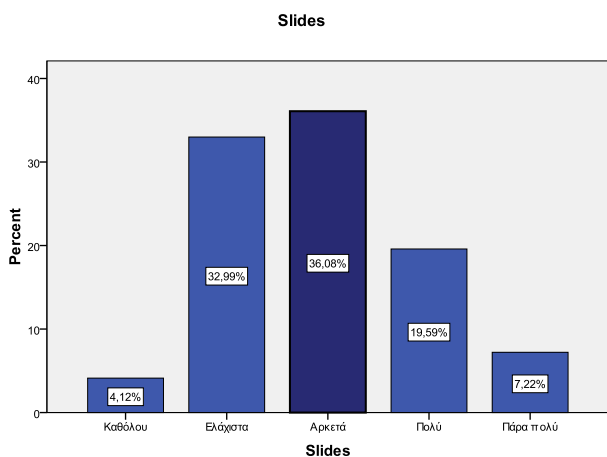

Γράφημα 5.2.12: Διάθεση κασετών ήχου

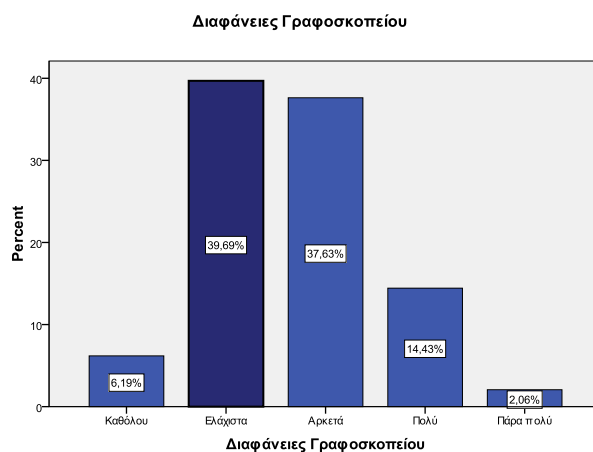

Γράφημα 5.2.13: Διάθεση έντυπου υλικού

Όσον αφορά τις δύο πρώτες κατηγορίες, δηλαδή το έντυπο υλικό αλλά και τις κασέτες ήχου μπορούμε να δούμε ότι μεγαλύτερο σύνολο των χρηστών δεν ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για την διάθεση κασετών ήχου σε αντίθεση με την διάθεση έντυπου υλικού όπου το ενδιαφέρον δείχνει μεγαλύτερο. Πιο συγκεκριμένα αν και στις δύο περιπτώσεις τα μεγαλύτερα ποσοστά εμφανίζονται στην κατηγορία “αρκετά” μπορούμε εύκολα να παρατηρήσουμε ότι το 53,6% ενδιαφέρεται πολύ ή πάρα πολύ για την διάθεση έντυπου υλικού ενώ μόλις το 22,7 ενδιαφέρεται για την διάθεση κασετών ήχου. Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω αναμενόμενα είναι τα αποτελέσματα στην κατηγορία “καθόλου” με τα ποσοστά να κυμαίνονται στο 4,1% και 0,5% αντίστοιχα.

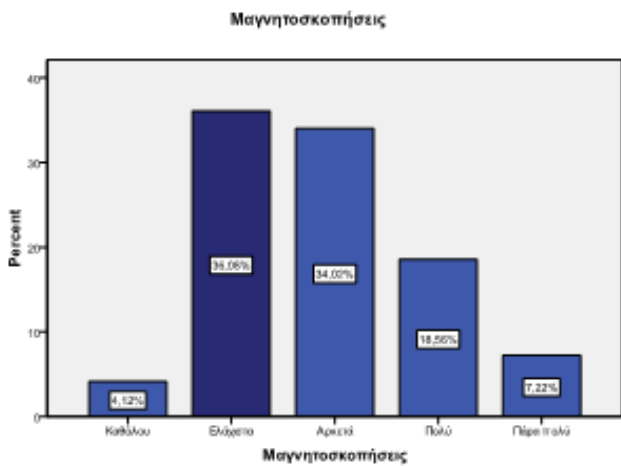
Γράφημα 5.2.14: Διάθεση slides

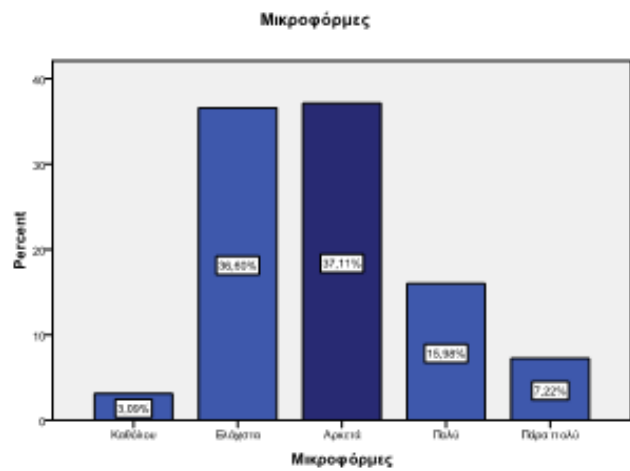
Γράφημα 5.2.15: Διάθεση διαφανειών γραφοσκοπίου

Στα συγκεκριμένα γραφήματα μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι το ενδιαφέρον για τα slides είναι αρκετά μεγάλο αφού το 36,08% ενδιαφέρεται αρκετά ενώ το 62,89% ενδιαφέρεται αρκετά έως πάρα πολύ για την παρουσία τους στον χώρο της βιβλιοθήκης. Το ενδιαφέρον για την παρουσία διαφανειών γραφοσκοπίου εμφανίζεται μικρότερο αφού το μεγαλύτερο ποσοστό (39,69%) δήλωσε ότι ενδιαφέρεται ελάχιστα για την διάθεση τους ενώ σε γενικότερες γραμμές το 45,88% δήλωσε μηδενικό ή ελάχιστο ενδιαφέρον.

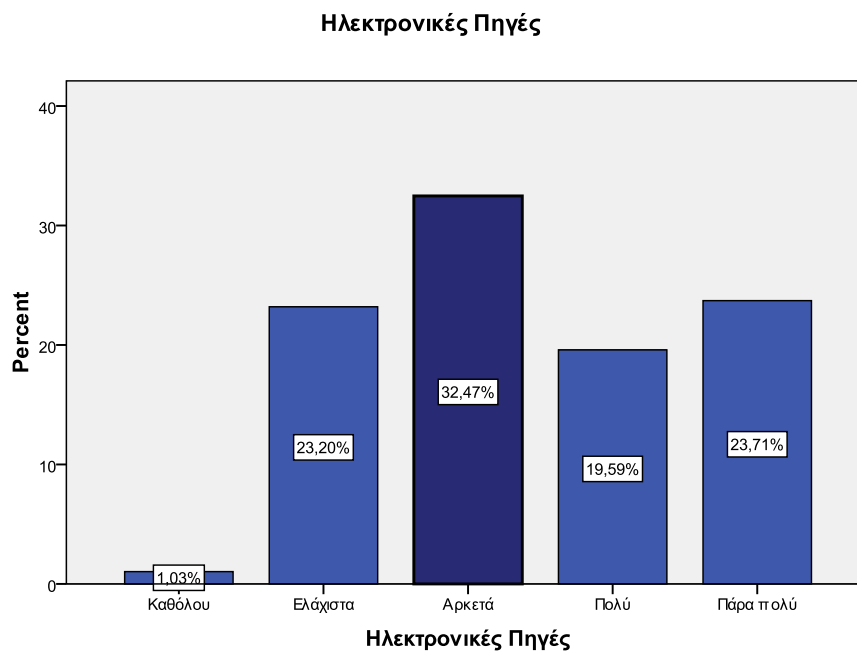

Γράφημα 5.2.16: Διάθεση μαγνητοσκοπήσεων

Γράφημα 5.2.17: Διάθεση μικροφορμών

Αναφορικά με την διάθεση μαγνητοσκοπήσεων αλλά και μικρογραφιών το ενδιαφέρον δεν παρουσιάζεται ιδιαίτερα μεγάλο αφού και στις δύο περιπτώσεις οι κατηγορίες “πολύ” και “πάρα πολύ” συγκεντρώνουν σχετικά χαμηλά ποσοστά. Πιο συγκεκριμένα το 36,08% δήλωσε ότι ενδιαφέρεται ελάχιστα για τις μαγνητοσκοπήσεις ενώ και στην κατηγορία των μικροφορμών το ποσοστό (36,06%) κυμαίνεται σχετικά υψηλό.

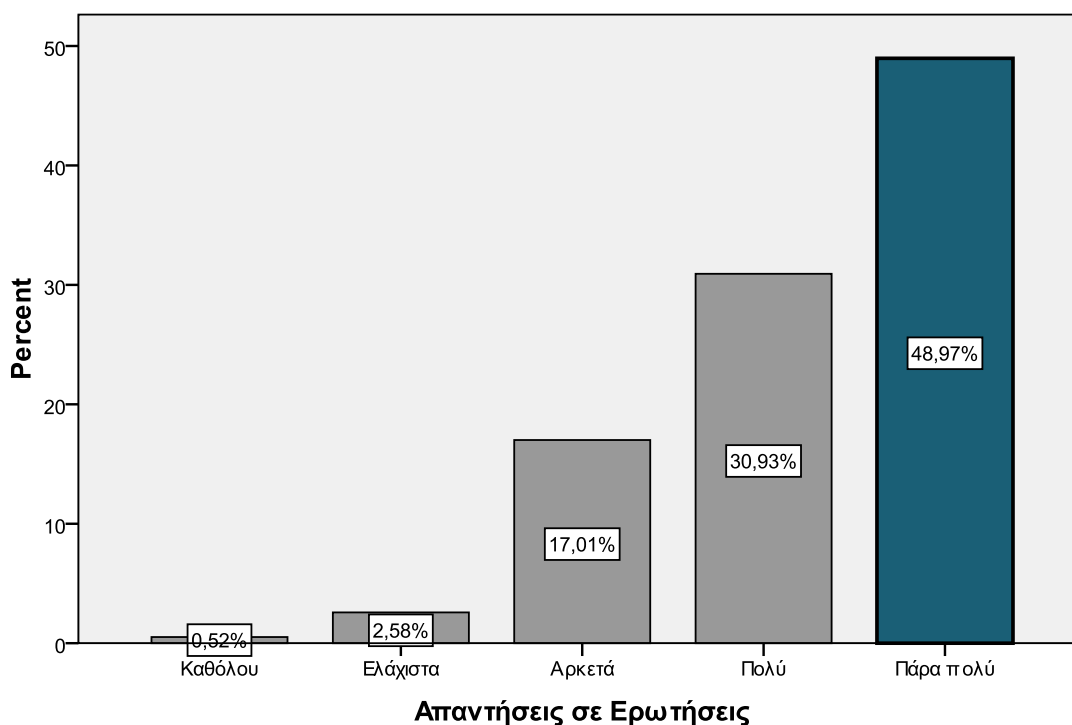
Γράφημα 5.2.18 :Διάθεση ηλεκτρονικών πηγών

Όπως και με την περίπτωση του έντυπου υλικού τα ποσοστά για την διάθεση ηλεκτρονικών πηγών κυμαίνονται αρκετά υψηλά αφού το 75,77% δήλωσε ότι ενδιαφέρεται αρκετά έως πάρα πολύ για την διάθεση του στην βιβλιοθήκη.

Ερώτηση 15: Τι υπηρεσίες πιστεύετε ότι πρέπει να παρέχει η βιβλιοθήκη;

Οι επόμενες απαντήσεις αφορούν τις υπηρεσίες που θα πρέπει να παρέχει η Δημοτική Βιβλιοθήκη ενώ όπως θα παρατηρήσουμε και παρακάτω σε όλα τα γραφήματα φαίνεται η ανάγκη για αυξημένο επίπεδο υπηρεσιών.

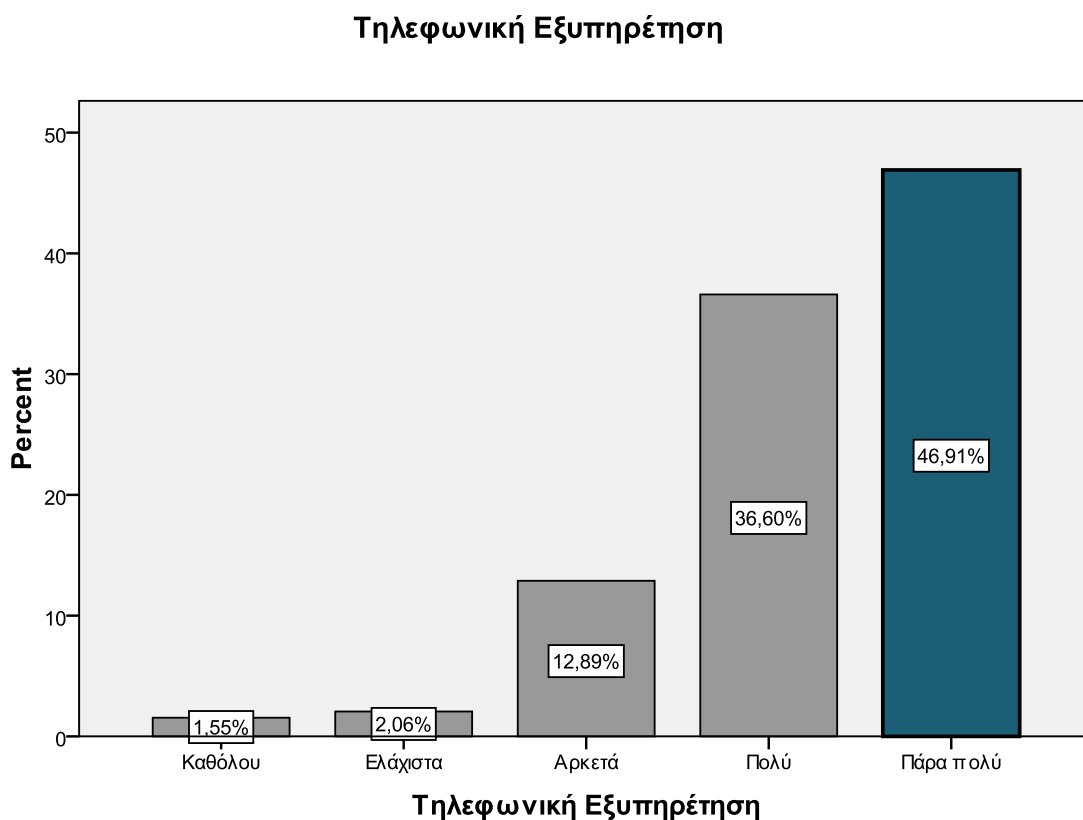
Απαντήσεις σε Ερωτήσεις

Γράφημα 5.2.19: Παροχή απαντήσεων σε συγκεκριμένες απαντήσεις

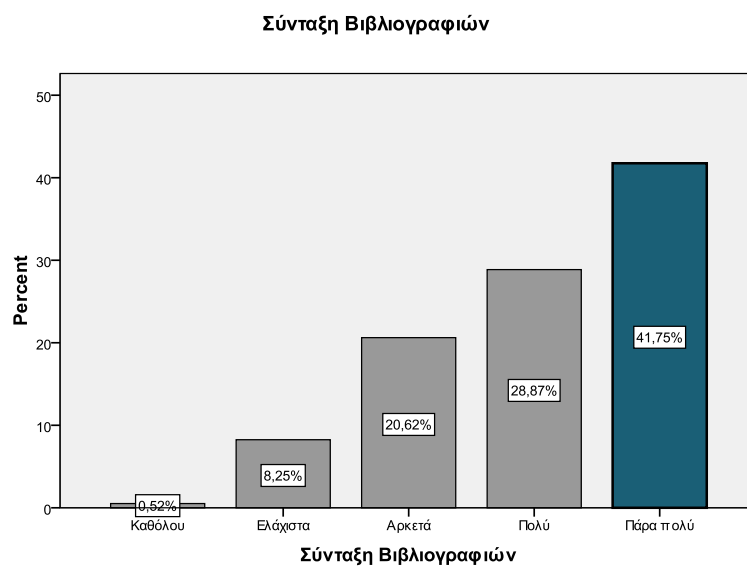
Στο γράφημα είναι εμφανής η ανάγκη των χρηστών για την διάθεση απαντήσεων σε συγκεκριμένα θέματα αφού το 48,97% απάντησε ότι η

συγκεκριμένη υπηρεσία θα πρέπει να παρέχεται σε άριστο επίπεδο. Να σημειωθεί ότι το επόμενο ποσοστό στηρίζει αυτή την άποψη αφού το 30,93% πιστεύει ότι το επίπεδο της συγκεκριμένης υπηρεσίας πρέπει να είναι πολύ καλό.

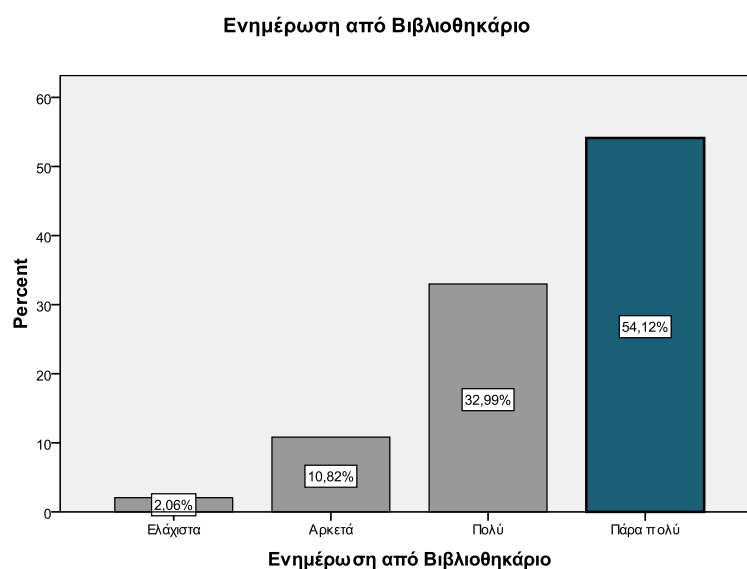
Γράφημα 5.2.20: Υπηρεσία τηλεφωνικής εξυπηρέτησης

Η τηλεφωνική εξυπηρέτηση φαίνεται να αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα για τους χρήστες αφού το 83,51% πιστεύει ότι η παροχή της συγκεκριμένη υπηρεσία θα πρέπει να είναι πολύ καλή έως πάρα πολύ καλή. Αντίθετα μόλις το 3,61 απάντησε ότι η συγκεκριμένη υπηρεσία δεν το ενδιαφέρει καθόλου ή τον ενδιαφέρει ελάχιστα.

Γράφημα 5.2.21: Υπηρεσία τηλεφωνικής εξυπηρέτησης

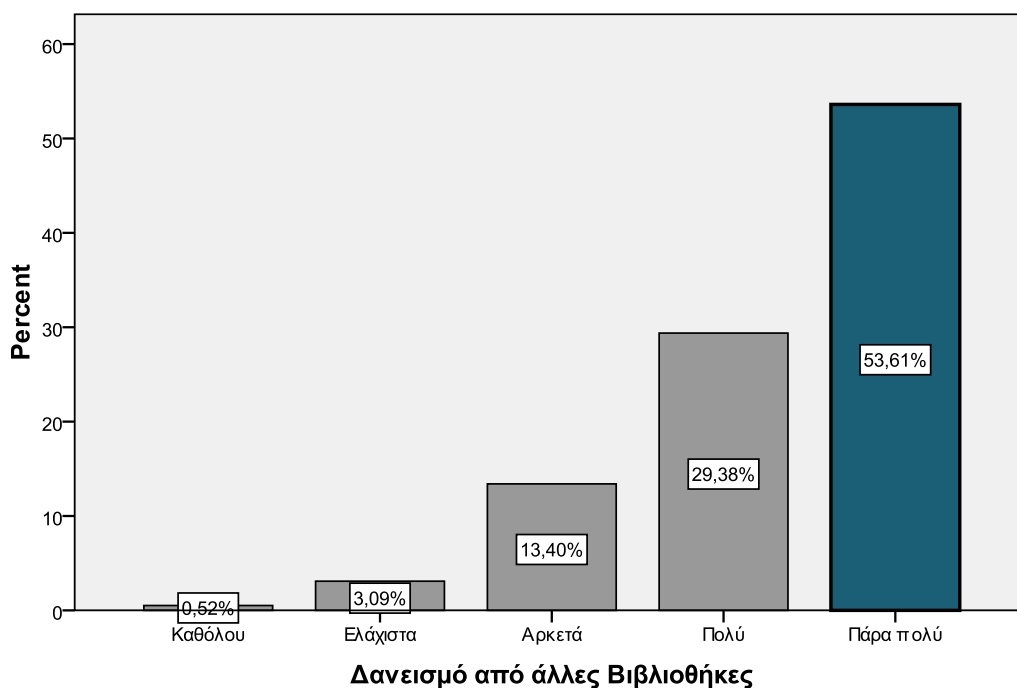
Η σύνταξη βιβλιογραφιών θεωρείται απαραίτητη για την καλύτερη λειτουργία μιας βιβλιοθήκης γεγονός που αποδεικνύεται έντονα και στις απαντήσεις του δείγματός μας αφού μόλις το 8,77% δήλωσε ότι η συγκεκριμένη υπηρεσία δεν θα τους ενδιέφερε.

Γράφημα 5.2.22: Υπηρεσία τηλεφωνικής εξυπηρέτησης

Η σημασία του βιβλιοθηκάριου θεωρείται ίσως από τα πιο βασικά ζητήματα που μπορούν να καθορίσουν την άρτια λειτουργία μιας βιβλιοθήκης γεγονός που επιβεβαιώνεται από τις απαντήσεις των χρηστών αφού το 54,12% πιστεύει ότι η σωστή καθοδήγηση από τον βιβλιοθηκάριο θεωρείται αναγκαία. Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι σε αυτή την ερώτηση παρατηρείται για πρώτη φορά η απουσία κάποιας κλίμακας αφού κανένας δεν πιστεύει ότι η συμβολή εξιδανικευμένου προσωπικού δεν είναι απαραίτητη σε μία βιβλιοθήκη.

Δανεισμό από άλλες Βιβλιοθήκες

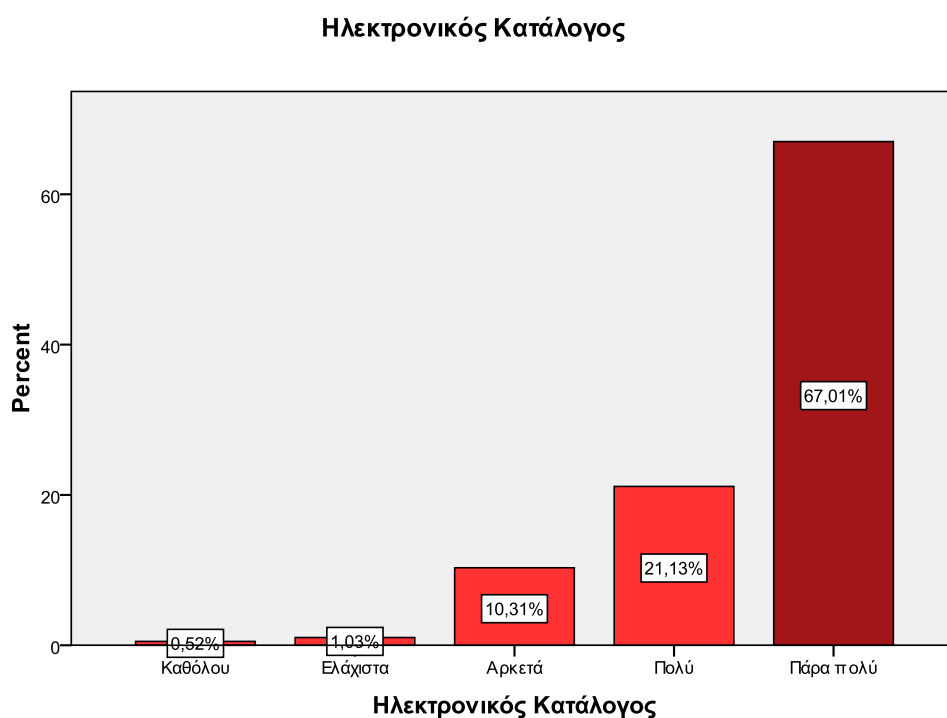
Γράφημα 5.2.23: Υπηρεσία δανεισμού από άλλες βιβλιοθήκες

Η συνεργασία με άλλες βιβλιοθήκες κρίνεται μία λειτουργία η οποία θα μπορούσε να παρέχει πολλά πλεονεκτήματα στην Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας αλλά και σε κάθε βιβλιοθήκη γεγονός που φαίνεται και στις

απαντήσεις των χρηστών οι οποίοι σε ποσοστό 53,61% πιστεύουν ότι η συγκεκριμένη λειτουργία είναι απαραίτητη.

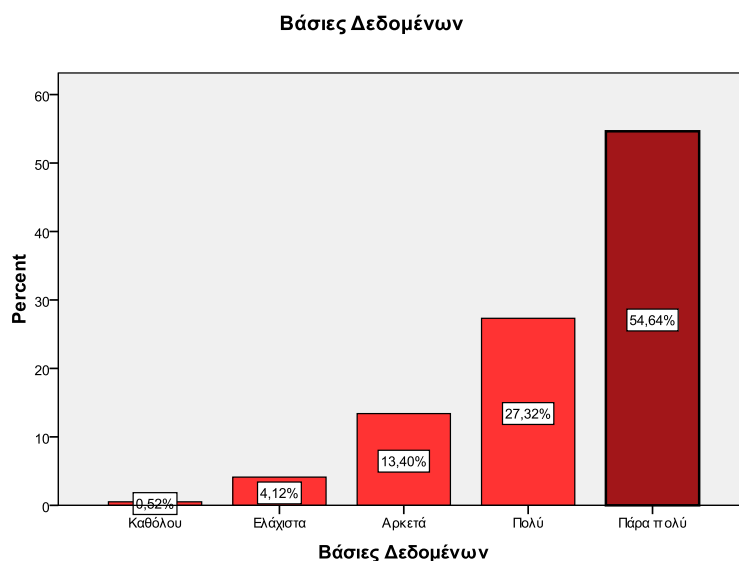
Ερώτηση 16: Ποιο από τα παρακάτω θα καθιστούσε πιο αποτελεσματική τη βιβλιοθήκη;

Στην συγκεκριμένη ερώτηση αναφέρονται οι παράγοντες οι οποίοι θα μπορούσαν να συμβάλουν στην αποτελεσματικότητα της βιβλιοθήκης καθώς και η γνώμη των χρηστών για την αναγκαιότητα της κάθε ενέργειας.

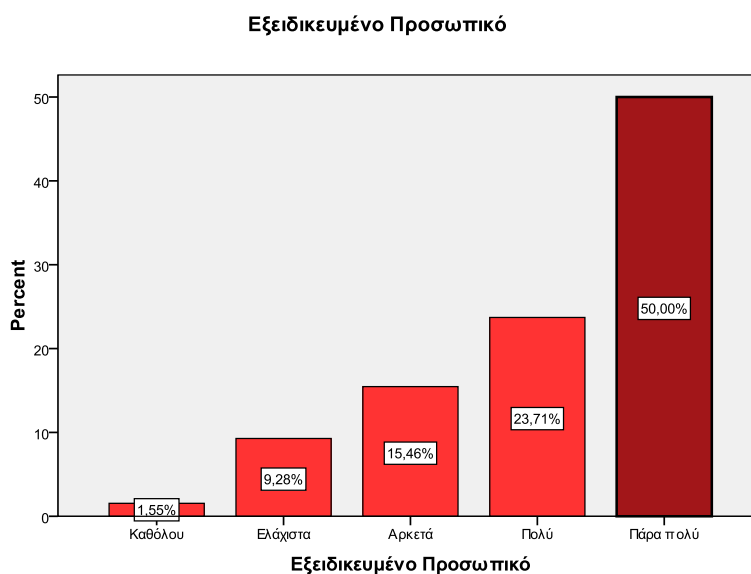
Γράφημα 5.2.24: Υπηρεσία ηλεκτρονικού καταλόγου

Αναντίρρητα, οι υπηρεσίες ηλεκτρονικού καταλόγου θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην καλύτερη πλοήγηση των χρηστών μέσα στην βιβλιοθήκη γι' αυτό άλλωστε και το 67,01% πιστεύει ότι η δημιουργία του θα μπορούσε να συμβάλει στην αποτελεσματικότητα της βιβλιοθήκης.

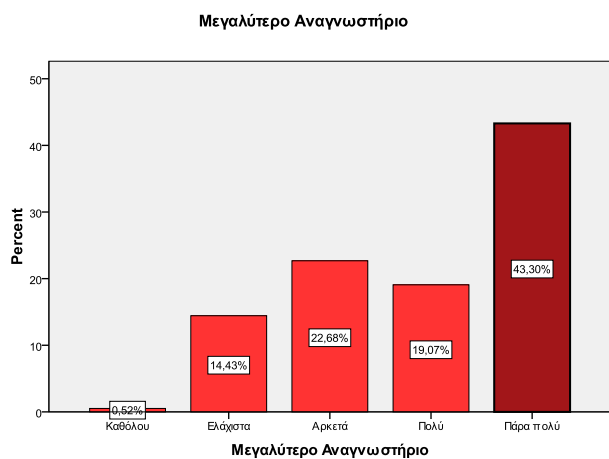
Γράφημα 5.2.25: Υπηρεσία ηλεκτρονικού καταλόγου

Παρεμφερή αποτελέσματα παρατηρούνται και για την ύπαρξη βάσεων δεδομένων οι οποίες θα μπορέσουν να βοηθήσουν τους χρήστες στον εντοπισμό βιβλιογραφίας. Όπως φαίνεται και από στο γράφημα το μεγαλύτερο ποσοστό (54,64%) πιστεύει ότι η υπηρεσία είναι πάρα πολύ σημαντική ενώ το 95,36% πιστεύει ότι η υπηρεσία είναι αρκετά έως πάρα πολύ σημαντική.

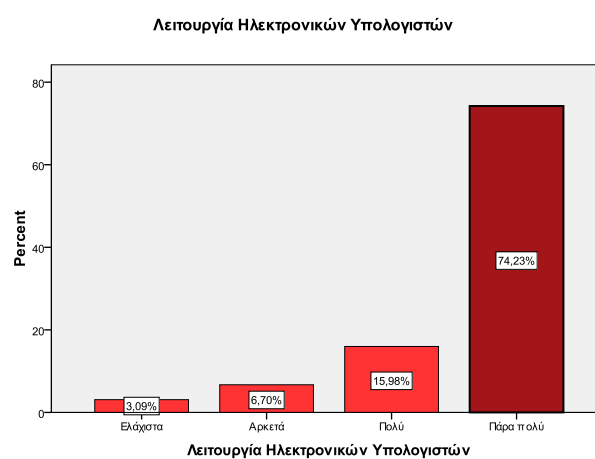

Γράφημα 5.2.26: Υπηρεσία εξειδικευμένου προσωπικού

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω η συμβολή εξειδικευμένου προσωπικού θεωρείται απαραίτητη γι αυτό και 89,17% πιστεύει ότι η παρουσία του είναι αρκετά έως πάρα πολύ σημαντική στην αποτελεσματικότητα της βιβλιοθήκης

Γράφημα 5.2.27: Διάθεση μεγαλύτερου αναγνωστηρίου

Γράφημα 5.2.28: Διάθεση ηλεκτρονικών υπολογιστών

Όσον αφορά στις παροχές των εγκαταστάσεων, απαραίτητη θεωρείται η λειτουργία αίθουσας ηλεκτρονικών υπολογιστών σε ποσοστό 74,23% ενώ αναφορικά με τον χώρο αναγνωστηρίου το μεγαλύτερο ποσοστό (43,30%) πιστεύει ότι είναι πάρα πολύ αναγκαία η ύπαρξη μεγαλύτερου αναγνωστηρίου.

Ερώτηση 17: Παρακαλώ, κάνετε κάποια πρόταση για τη Βιβλιοθήκη για το πώς θα μπορούσε να αναπτυχθεί.

Όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε και από το ερωτηματολόγιο το οποίο παρατίθεται στο παράρτημα στην τελευταία ερώτηση δεν εμπεριέχει την επιλογή έτοιμων απαντήσεων αλλά την ελεύθερη γνώμη του κάθε ερωτώμενου. Μελετώντας τα ερωτηματολόγια μπορούμε να πούμε ότι οι προτάσεις των χρηστών για την ανάπτυξη της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καβάλας είναι οι εξής:

- Δημιουργία αίθουσας ηλεκτρονικών υπολογιστών.
- Διάθεση ασύρματου δικτύου στον χώρο του αναγνωστηρίου.
- Οργάνωση εκδηλώσεων με σκοπό την προσέλκυση μεγαλύτερου κοινού.
- Γενικότερος εκσυγχρονισμός των εγκαταστάσεων αλλά και των προσφερόμενων υπηρεσιών.
- Αύξηση εξειδικευμένου προσωπικού.
- Ανανέωση υπάρχοντος υλικού, διάθεση πιο καινούργιων συγγραμμάτων καθώς και ψηφιοποίηση υπάρχοντος υλικού.
- Δημιουργία ηλεκτρονικών καταλόγων διαθέσιμου υλικού.
- Αυτόματο σύστημα δανεισμού με Barcodes.
- Μεγαλύτερος χώρος αναγνωστηρίου.
- Βελτίωση του συστήματος θέρμανσης.
- Ανανέωση ιστοσελίδας η οποία θα πληροφορεί για εκδηλώσεις, νέες συλλογές και κτλ.
- Διεύρυνση ωραρίου.
- Δημιουργία αίθουσας παιδικού τμήματος.
- Δανεισμός υλικού από άλλες βιβλιοθήκες.
- Θέσπιση πιο ... κανόνων λειτουργίας.

Κεφάλαιο 6^ο

6. Συμπεράσματα- Προτάσεις

Εχοντας ολοκληρώσει την βιβλιογραφική μας ανασκόπηση αλλά και την έρευνα μας σχετικά με τις απόψεις των χρηστών της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καβάλας, καταλήξαμε σε ορισμένα συμπεράσματα τα οποία και παρατίθενται στην συνέχεια. Πριν περάσουμε όμως στην παράθεση των συμπερασμάτων μας θα πρέπει να επισημάνουμε ότι μέσω της συγκεκριμένης έρευνας είμαστε σε θέση να δώσουμε απαντήσεις σε ερωτήματα όπως, ποια είναι η εικόνα της βιβλιοθήκης στους κάτοικους της Καβάλας, ποιες είναι η υπηρεσίες που προσφέρει αλλά και ποιες υπηρεσίες επιθυμούν οι χρήστες να προσφέρει στο μέλλον.

Όσον αφορά λοιπόν στο προφίλ των χρηστών της βιβλιοθήκης η έρευνα μας έδειξε το μεγαλύτερο μέρος των επισκεπτών (78,8%) ήταν γυναίκες γεγονός που είναι κοινό για σχεδόν όλες τις έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί. Ηλικιακά η πλειονότητα των χρηστών αφορούσε τις ηλικιακές ομάδες από 20 έως 49 ετών με το μεγαλύτερο ποσοστό (23,71%) να αντιστοιχεί στις ηλικίες 40 έως 49 ετών. Αναφορικά με το επάγγελμα τους οι περισσότεροι χρήστες (30,93%) δήλωσαν ότι ανήκουν στην κατηγορία “συνταξιούχων / οικιακά” ενώ

το μορφωτικό επίπεδο του μεγαλύτερου μέρος είναι τουλάχιστον απόφοιτος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Η επισκεψιμότητα της βιβλιοθήκης κυμαίνεται σε αρκετά υψηλά επίπεδα αφού το 71,14% των χρηστών επισκέπτεται την βιβλιοθήκη από μία με δύο φορές τον μήνα έως καθημερινά. Όπως έχουμε αναφέρει και νωρίτερα ο δανεισμός υλικού αποτελεί μία από τις σημαντικότερες υπηρεσίες μιας βιβλιοθήκης γεγονός που επιβεβαιώνεται και από την έρευνα μας αφού 186 χρησιμοποιούν αυτή την υπηρεσία. Όσον αφορά στην κάλυψη των αναγκών των χρηστών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες της βιβλιοθήκης η έρευνα μας έδειξε ότι οι ανάγκες τους δεν καλύπτονται στο πλήρη βαθμό, ενώ ενθαρρυντικό παραμένει το γεγονός ότι μόλις το 4,12% των χρηστών απάντησαν ότι οι ανάγκες τους δεν καλύπτονται καθόλου. Το παραπάνω αποτέλεσμα γίνεται απόλυτα κατανοητό αφού το μεγαλύτερο ποσοστό (37,63%) κρίνει ότι η συλλογή δεν είναι αρκετά επαρκής ενώ μόλις το 7,73% απάντησε ότι είναι πάρα πολύ επαρκής. Τα αποτελέσματα των θεματικών κατηγοριών προτίμησης τοποθετούν την Ελληνική αλλά την ξένη λογοτεχνία στις πρώτες θέσεις προτίμησης (160 άτομα και 140 αντίστοιχα) ενώ και τα αποτελέσματα για την προτίμηση εμπλουτισμού κάποιας θεματικής ενότητας είναι πανομοιότητα. Οι απαντήσεις σχετικά με το πληροφοριακό υλικό της βιβλιοθήκης ήταν αρκετά απογοητευτικές αλλά και αναμενόμενες αφού η βιβλιοθήκη δεν έχει την απαραίτητη προσπάθεια να ακολουθήσει την εξέλιξη της τεχνολογίας. Γι' αυτούς αλλά και άλλους λόγους το 65,98% των χρηστών δεν χρησιμοποιεί το διαθέσιμο πληροφοριακό υλικό ή το χρησιμοποιεί ελάχιστα. Η ικανοποίηση των χρηστών από τις διαθέσιμες υπηρεσίες δεν είναι επίσης πολύ ικανοποιητική αφού το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων απάντησε ότι δεν είναι ικανοποιημένο ή πλήρως ικανοποιημένο από υπηρεσίες όπως υλικό δανεισμού, πληροφοριακό υλικό, προσφερόμενες εγκαταστάσεις και ωράριο λειτουργίας. Εξαίρεση αποτελούν οι απαντήσεις σχετικά με το προσωπικό της βιβλιοθήκης όπου το 80,41% των χρηστών δήλωσε αρκετά έως πολύ ευχαριστημένο. Οι απαντήσεις των χρηστών σχετικά με την διοργάνωση εκδηλώσεων ποικίλου περιεχομένου ήταν αναμενόμενες αφού το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων επιθυμεί

αρκετά, πολύ ή πάρα πολύ την διοργάνωση εκδηλώσεων ανεξαρτήτως περιεχομένου. Το παραπάνω γεγονός φαίνεται ακόμη πιο έντονα στην μελέτη των ερωτηματολογίων αφού το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών έδειξε παρόμοια επιθυμία για την οργάνωση εκδηλώσεων όλων των ειδικοτήτων αλλά και για προβολές και συζητήσεις. Σχετικά με την μορφή του υλικού που θα ενδιέφερε τους χρήστες τα μεγαλύτερα ποσοστά εμφανίζονται στις κατηγορίες του έντυπου υλικού αλλά και των ηλεκτρονικών πηγών σε αντίθεση με τα slides, τις διαφάνειες γραφοσκοπείου, τις μαγνητοσκοπήσεις, τις μικροφόρμες όπου το ενδιαφέρον ήταν μικρότερο όχι όμως μηδενικό. Επόμενη ερώτηση του ερωτηματολογίου μας αφορούσε στις υπηρεσίες που θα πρέπει να προσφέρει μία βιβλιοθήκη όπως συγκεκριμένες απαντήσεις σε ερωτήσεις, τηλεφωνική εξυπηρέτηση, σύνταξη βιβλιογραφιών, ενημέρωση από βιβλιοθηκάριο αλλά και δανεισμό από άλλες βιβλιοθήκες. Ενδιαφέρον προκαλεί το γεγονός ότι σε όλες τις παραπάνω κατηγορίες το μεγαλύτερο ποσοστό αφορούσε την απάντηση “παροχή σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό” με τα ποσοστά να κυμαίνονται από 41,75% έως 54,12 % ποσοστό που αφορούσε την ενημέρωση από αρμόδιο βιβλιοθηκάριο. Το ίδιο ακριβώς φαινόμενο επικράτησε και στην ερώτηση σχετικά με την αύξηση της αποτελεσματικότητας της βιβλιοθήκης. Οι διαθέσιμες επιλογές αφορούσαν στην δημιουργία ηλεκτρονικού καταλόγου, δημιουργία βάσης δεδομένων, την ύπαρξη εξειδικευμένου προσωπικού, επέκταση του αναγνωστηρίου, και την λειτουργία ηλεκτρονικών υπολογιστών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι σε αυτήν την ερώτηση εμφανίζεται και το μεγαλύτερο ποσοστό της έρευνας μας και το οποίο αφορά στην λειτουργία των ηλεκτρονικών υπολογιστών και είναι 74,23% (στην επιλογή πάρα πολύ).

Όσον αφορά στην ανάπτυξη της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καβάλας οι χρήστες έκαναν κάποιες υπέροχες προτάσεις οι οποίες σίγουρα θα μπορούσαν να ανανεώσουν την βιβλιοθήκη στον σύνολο της. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι υπήρχε μια σχετική ομοφωνία στις απαντήσεις αφού από τα 196 άτομα που απάντησαν την ερώτηση οι απαντήσεις μπορούν να συμψηφιστούν σε λιγότερες από 15 κατηγορίες αποδεικνύοντας έτσι την επιτακτική ανάγκη υλοποίησή τους. Πιο συγκεκριμένα ένα μεγάλο μέρος των

χρηστών επιθυμεί την δημιουργία αίθουσας με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και σύνδεση στο διαδίκτυο αλλά και γενικότερα την διάθεση ελεύθερου δικτύου σε όλους τους χώρους της βιβλιοθήκης. Φυσικά οι παραπάνω ενέργειες θα πρέπει να συνοδεύονται και με την δημιουργία ηλεκτρονικού καταλόγου ο οποίος θα βοηθήσει τους χρήστες στην διαδικασία της αναζήτησης. Επιτακτική, επίσης, φανερώνεται και η ανανέωση του υλικού η οποία σύμφωνα με πολλούς χρήστες είναι αρκετά παλιά, ενώ και η ψηφιοποίηση τουλάχιστον ενός μέρους του υλικού θα μπορούσε να βοηθήσει τους χρήστες. Αναφορικά με τις εγκαταστάσεις της βιβλιοθήκης, οι περισσότερες προτάσεις αφορούσαν την επέκταση των εγκαταστάσεων και πιο συγκεκριμένα την δημιουργία παιδικού τμήματος αλλά και διεύρυνση του αναγνωστηρίου. Σημαντικό είναι επίσης να αναφερθεί ότι σε κάποια ερωτηματολόγια υπήρχαν παράπονα για την καθαριότητα των εγκαταστάσεων αλλά και για το σύστημα ψύξης- θέρμανσης. Οι χρήστες επίσης φαίνεται να θεωρούν πολύ σημαντική την διεύρυνση του ωραρίου καθώς και την ύπαρξη επιπλέον εξειδικευμένου προσωπικού. Βασικό βήμα για την ανάπτυξη της βιβλιοθήκης θεωρείται επίσης και η οργάνωση εκδηλώσεων οι οποίες θα βοηθήσουν στην προσέλκυση νέων χρηστών ρόλο στον οποίο θα μπορούσε να διαδραματίσει και η ανανέωση της ιστοσελίδας.

Όπως καταλαβαίνουμε απαραίτητη κρίνεται από τους χρήστες η προσπάθεια για εκσυγχρονισμό τόσο των εγκαταστάσεων όσο και των προσφερόμενων υπηρεσιών. Τέλος ελπίζουμε η έρευνας μας να ληφθεί σοβαρά από το προσωπικό αλλά και τους αρμόδιους φορείς με σκοπό ένα καλύτερο μέλλον της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καβάλας.

Βιβλιογραφία

1. Σαμοθρακίτου, Ζ. Έρευνα χρηστών της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Ευόσμου, Πτυχιακή εργασία. Σίνδος: ΑΤΕΙΘ, 2011
2. Λαμπιτσίνη, Δ. Έρευνα χρηστών στην Δημοτική Βιβλιοθήκη Άμφισσας, Πτυχιακή εργασία. Σίνδος: ΑΤΕΙΘ, 2010
3. Μελετλίδου, Ι. Έρευνα για την Δημοτική Βιβλιοθήκη Ελευθερίου Κορδελιού: η συμβολή, οι ανάγκες και οι προοπτικές εξέλιξης της, Πτυχιακή εργασία. Σίνδος: ΑΤΕΙΘ, 2007
4. Βραντζά, Α., Μ. Παπανδρέου. Έρευνα χρηστών στην Δημοτική Βιβλιοθήκη Τρικάλων, Πτυχιακή εργασία. Σίνδος: ΑΤΕΙΘ, 2010
5. Γκόλαντα, Δ. Έρευνα χρηστών στην «Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λάρισας (Κωνσταντίνος Κούμας), Πτυχιακή εργασία. Σίνδος: ΑΤΕΙΘ, 2009
6. Νεοκλέους, Χ. Έρευνα χρηστών της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πάφου, Πτυχιακή εργασία. Σίνδος: ΑΤΕΙΘ, 2011
7. Ιακωβίδου, Ό. Έρευνα πολιτών στον Δήμο Γιαννιτσών για τη Δημοτική Βιβλιοθήκη της πόλης, Πτυχιακή εργασία. Σίνδος: ΑΤΕΙΘ, 2010
8. Δαμιανού, Χ., Κ. Μεθοδολογία Δειγματοληψίας. Αθήνα: Αίθρα, 2000
9. Κιόχος, Α., Π. Στατιστική. Αθήνα: Interbooks, 1993
10. Ζαφειρόπουλος, Κ. Εισαγωγή στην Στατιστική και τις Πιθανότητες. [χ.ό.]: Κριτική, 2013

11. Παπαδημητρίου, Γ., Περιγραφική Στατιστική. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής, 2001
12. Δημητρόπουλος, Ε., Γ. Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας. Αθήνα: Έλλην, 1994
13. Παρασκευόπουλος, Ι., Ν. Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας. Αθήνα: [χ.ό.], 1993
14. Ρόντος, Κ., Ε., Παπάνης. Οι τεχνικές του καλού ερωτηματολόγιου. Αθήνα: Σιδέρη, 2007
15. Λαμπίρη, Δημάκη, Ι. Κοινωνικές έρευνες με στατιστικές μεθόδους. Αθήνα: Σάκκουλας, 1995
16. Δήμος Καβάλας. Νεάπολις Χριστούπολις Καβάλα. Καβάλα: Έκδοση Δήμου Καβάλας, χ.χ

Ηλεκτρονική Βιβλιογραφία

1. “Ιστορία των Βιβλιοθηκών”. Εκδόσεις Ίτανος, < http://www.ekdoseis-itanos.gr/index.php?dispatch=pages.view&page_id=45 >
2. Κορκίδη, Μ. “Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ”. Δημοτική Βιβλιοθήκη Κερατσινίου, 2003.
<<https://lekythos.library.ucy.ac.cy/bitstream/handle/10797/11136/pol009.pdf?sequence=2>>
3. Τσιμπόγλου, Φ., Χ. “Η δυναμική των Δημοτικών Βιβλιοθηκών σε ένα Σύστημα Εθνικής Πολιτικής Βιβλιοθηκών, μέσω συνεργατικών δράσεων” Διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
<<https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CC4QFjAA&url=http%3A%2F%2Fprints.rclis>>

[.org%2F14858%2F1%2FTsimpoglou_1_synedrio_dimotikon.pdf&ei=kV5NU8aNNJTV4ASAtOHIAG&usg=AFQjCNGeN6Ntk0N7r7NM7qxxEDvQ8Trl0g&sig2=6Qaf927ZmYZPdaK6YqAX7w&bvm=bv.64764171,d.bGE>](http://www.eebep.gr/wp-content/uploads/Protasi.pdf)

4. ΤΣΑΦΟΥ, Σ. , Χ., ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Δ. ,ΠΟΛΙΤΗΣ. “ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ” 2012.
<<http://www.eebep.gr/wp-content/uploads/Protasi.pdf>>
5. “Βιβλιοθήκη” Βικιπαίδεια. 2014 < <http://el.wikipedia.org/wiki/Βιβλιοθήκη>
>
6. Zickuhr, K., L., Rainie, K., Purcell, M., Duggan. “How Americans Value Public Libraries in Their Communities” 2013.
<<http://libraries.pewinternet.org/2013/12/11/libraries-in-communities/>>
7. The Wisconsin Library “User / Non-User Surveys” 2013
<<http://www.wplc.info/reports/user-non-user-surveys/>>
8. Richmond Public Library “Library Users Survey” 2010
<<http://www.yourlibrary.ca/content.cfm?lev1=233>>
9. Boston Public Library “ Survey Highlights” 2014
<<http://www.bpl.org/compass/>>
10. La Grange Public Library “Community, Survey Results” 2010.
<https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CDAQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.lagrangelibrary.org%2Fflagrange%2Fdocuments%2Fsurveyresults.pdf&ei=noaDU7vICceV7AbU7IH4Ag&usg=AFQjCNH8Jhj_CMZis6Nb4InHnFz9z9zNQ&sig2=xAPcjVRPqLjJng6qmbFDRQ&bvm=bv.67720277,d.ZGU
>

11. Coles, C., "Haliburton County Public Library User Survey" 2011
<http://www.haliburtonlibrary.ca/user_survey2010.pdf>
12. Gregg, Kelly, Sullivan & Woolstencroft, "The Strategic Counsel
"Presentation of the Results of the Public and Visitor Surveys to the
Toronto Public Library Board" 2013
<https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CDAQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.torontopubliclibrary.ca%2Fcontent%2Fabout-the-library%2Fpdfs%2Fboard%2Fmeetings%2F2013%2Ffeb25%2F12b_1.pdf&ei=MYeDU-SXL5CA7QbHt4CYCA&usq=AFQjCNHD_OSMCU7S4QIESPF6PxSXvUiJTA&sig2=ej1NYy_Vrsp12qQbLJ5F6A&bvm=bv.67720277,d.ZGU>
13. ORCInternational, "Boise Public Library Community Survey" 2012
<<https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CC4QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.boisepubliclibrary.org%2Fmedia%2F4381%2FFinalReportMarch032012.pdf&ei=74aDU93ALIme7AaH1YDoBA&usq=AFQjCNEKfgo8vCXmuUPmBISnX40SCIBMeA&sig2=Gejvu3f3m97prh1413R95Q&bvm=bv.67720277,d.ZGU>>
14. Crandall, M., S., Becker. "Berkeley Public Library Survey Results" 2012
<<http://www.berkeleypubliclibrary.org/sites/default/files/files/inline/bplimpactca0011.pdf>>
15. Τσακίρη, Λ. "Εισαγωγή στην Μεθοδολογία Έρευνας"
<<http://dpms.csd.auth.gr/stuff/eis-meth-er.pdf>>

Παράρτημα

Η συγκεκριμένη έρευνα πραγματοποιείται στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας που εκπονείται στο Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης. Σκοπός της έρευνας είναι η καταγραφή των απόψεων των χρηστών της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Καβάλας με στόχο τη βελτίωσή της. Παρακαλώ συμπληρώστε το παρακάτω ερωτηματολόγιο, ώστε να βοηθήσετε και εσείς στη βελτίωση της Βιβλιοθήκης.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων,

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Φύλο:

Ανδρας
Γυναίκα

2. Ηλικία:

έως 19 ετών
20-29 ετών
30-39 ετών
40-49 ετών
50-59 ετών
άνω των 60 ετών

3. Παρακαλώ αναφέρετε το επάγγελμα σας;

Ελεύθερος επαγγελματίας(παρακαλώ προσδιορίστε το ακριβές επάγγελμα).....
Δημόσιος υπάλληλος (παρακαλώ προσδιορίστε το ακριβές επάγγελμα) .....
Ιδιωτικός υπάλληλος(παρακαλώ προσδιορίστε το ακριβές επάγγελμα) .....
Συνταξιούχος/Νοικοκυρά
Φοιτητής
Μαθητής
Άνεργος
Άλλο (παρακαλώ προσδιορίστε) .....

4. Παρακαλώ σημειώστε το μορφωτικό σας επίπεδο:

Απόφοιτος δημοτικού
Απόφοιτος γυμνασίου
Απόφοιτος λυκείου
Πτυχιούχος/προπτυχιακός-ή ΑΕΙ/ΤΕΙ
Μεταπτυχιακός/Διδάκτορας
Άλλο(παρακαλώ προσδιορίστε).....

5. Πόσο συχνά επισκέπτεστε την Δημοτική Βιβλιοθήκη:

Καθημερινά

- 1-2 φορές την εβδομάδα
- 1-2 φορές το μήνα
- 1-2 φορές στους 3 μήνες
- 1 φορά στους έξι μήνες
- Πιο σπάνια

6. Ποιοι είναι οι κύριοι λόγοι για τους οποίους επισκέπτεστε τη βιβλιοθήκη συνήθως;

- Δανεισμός βιβλίων
- Μελέτη εφημερίδων και έντυπων περιοδικών
- Εντοπισμός υλικού για την εκπόνηση εργασιών
- Αναγνωστήριο
- Πληροφοριακό υλικό (εγκυκλοπαίδειες, λεξικά)

7. Η Βιβλιοθήκη καλύπτει τις προσωπικές σας ανάγκες;

- Καθόλου
- Λίγο
- Αρκετά
- Πολύ
- Πάρα πολύ
- Δεν έχω άποψη

8. Πόσο επαρκής θεωρείται τη συλλογή της Βιβλιοθήκης;

- Καθόλου
- Λίγο
- Αρκετά
- Πολύ
- Πάρα πολύ
- Δεν έχω άποψη

9. Ποιες θεματικές κατηγορίες προτιμάτε προς ανάγνωση (Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μία);

Ελληνική λογοτεχνία	
Ξένη λογοτεχνία	
Παιδική λογοτεχνία	
Βιογραφίες	
Κοινωνικές επιστήμες	
Θρησκεία	
Ψυχολογία-Φιλοσοφία	
Τέχνη	

Επιστημονικά- Τεχνολογικά βιβλία	
Λεξικά- Εγκυκλοπαίδειες	
Θετικές επιστήμες	
Γεωγραφία-Ιστορία	
Ποίηση	

10. Ποιες θεματικές κατηγορίες θα επιθυμούσατε να εμπλουτισθούν για να καλύψει γενικότερες μορφωτικές και ψυχαγωγικές σας ανάγκες (Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μία);

Ελληνική λογοτεχνία	
Ξένη λογοτεχνία	
Παιδική λογοτεχνία	
Βιογραφίες	
Κοινωνικές επιστήμες	
Θρησκεία	
Ψυχολογία- Φιλοσοφία	
Τέχνη	
Επιστημονικά- Τεχνολογικά βιβλία	
Λεξικά- Εγκυκλοπαίδειες	
Θετικές επιστήμες	
Γεωγραφία-Ιστορία	
Ποίηση	

11. Πόσο συχνά χρησιμοποιείται το πληροφοριακό υλικό της βιβλιοθήκης (λεξικά, εγκυκλοπαίδειες εφημερίδες, περιοδικά);

- Καθόλου
- Ελάχιστα
- Αρκετά
- Πολύ
- Πάρα πολύ

12. Πόσο ευχαριστημένοι είστε από:

12α. Το υλικό προς δανεισμό;

Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

12β. Το πληροφοριακό υλικό(Λεξικά, εγκυκλοπαίδειες κλπ.);

Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

12γ. Τις υπηρεσίες δανεισμού;

Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

12δ. Τις εγκαταστάσεις της βιβλιοθήκης;

Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

12ε. Το προσωπικό της βιβλιοθήκης;

Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

12στ. Το ωράριο λειτουργίας της βιβλιοθήκης;

Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

13. Αναφέρετε, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, τι εκδηλώσεις προτείνετε να περιλάβει η βιβλιοθήκη στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της:

	Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Διαλέξεις σχετικές με το αντικείμενό σας					
Διαλέξεις για θέματα σύγχρονης τεχνολογίας					
Οργάνωση ημερίδων με επιστημονικά θέματα					
Εκθέσεις ζωγραφικής,					

φωτογραφίας κλπ.					
Παρουσιάσεις λογοτεχνών, ποιητών κλπ.					
Κινηματογραφικές προβολές					
Συζητήσεις για κινηματογράφο, θέατρο κλπ.					
Διαλέξεις για ιστορικά, αρχαιολογικά θέματα					

14. Ποια μορφή υλικού θα σας ενδιέφερε να περιλαμβάνει η βιβλιοθήκη;

	Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Έντυπο υλικό					
Κασέτες ήχου					
Διαφάνειες γραφοσκοπίου					
Slides					
Μαγνητοσκοπήσεις					
Ηλεκτρονικές πηγές (databases)					
Μικροφόρμες					

15. Τι υπηρεσίες πιστεύετε ότι πρέπει να παρέχει η βιβλιοθήκη;

	Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Απαντήσεις σε συγκεκριμένες					

ερωτήσεις					
Τηλεφωνική εξυπηρέτηση για τις πληροφοριακές σας ανάγκες					
Σύνταξη βιβλιογραφιών					
Ο βιβλιοθηκάριος να ενημερώνει το χρήστη, ανάλογα με το προφίλ και τα ενδιαφέροντά του, σχετικά με καινούριο υλικό που εισάγεται στη βιβλιοθήκη					
Δανεισμό υλικού από άλλες βιβλιοθήκες					

16. Ποιο από τα παρακάτω θα καθιστούσε πιο αποτελεσματική τη βιβλιοθήκη;

	Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Η ύπαρξη ηλεκτρονικού καταλόγου για τον εντοπισμό του υλικού της βιβλιοθήκης από τους χρήστες					
CD-ROM βάσεις δεδομένων για τον εντοπισμό βιβλιογραφίας από τους χρήστες					
Περισσότερο εξειδικευμένο προσωπικό					
Μεγαλύτερο χώρο αναγνωστηρίου					
Η λειτουργία του					

Τμήματος ηλεκτρονικών υπολογιστών					

17. Παρακαλώ, κάνετε κάποια πρόταση για τη Βιβλιοθήκη για το πώς θα μπορούσε να αναπτυχθεί.

.....
.....
.....

Σας ευχαριστώ πολύ για το χρόνο και τη συνεργασία σας